

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและ
สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2558

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและ
สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและ
สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
กุมภาพันธ์ 2558

มณฑล วิทยาลัย. (2558). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงคราม และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธรเมตตะ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติให้มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์เกณฑ์ที่กำหนดคือ $E1/E2 = 80/80$ การสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ประกอบด้วยชุดการสอนจำนวน 6 บท ดังนี้ บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร” บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด” บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย” บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา” บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง” นอกจากนี้ยังมีคู่มือครูและสื่อประกอบสอน จากนั้นผู้วิจัยได้นำชุดการสอนไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้น Grade 12 ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลาง จำนวน 24 คน ของโรงเรียนนานาชาติเอกมัย

ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยภาษา เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีค่าประสิทธิภาพ 90.62/90.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ชุดการสอนนี้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับผู้เรียนชาวต่างชาติ

INSTRUCTIONAL PACKAGE ON “SAMUT SONGKRAM WAY AND TOURIST ATTRACTIONS
IN SAMUT SONGKHAM PROVINCE” FOR TEACHING THAI LANGUAGE AND CULTURE
TO FOREIGNERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a foreign Language
at Srinakharinwirot University

February 2015

Montha Wiriyangkul. (2015). Instructional Package: "Samut Songkhram way and tourist attractions in Samut Songkhram province" for teaching Thai language and culture to foreigners. Master's Project. M.A. (Teaching Thai as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor: Associate Professor Jintana Puttameta.

The purpose of the research aims to develop an instructional package: "Samut Songkhram way and tourist attractions in Samut Songkhram province" for teaching Thai language and culture to foreigners and meet the determined requirement at $E1/E2 = 80 / 80$. This instructional package is consisting of 6 chapters; Introduction of Samut Songkhram province, Key religious landmark in Samut Songkhram: "Petchsamutworavihara Temple", Biotourism at Don Hoylord, Cultural tourism at King Rama II Memorial Park, Eco-tourism at Amphawa floating market and Historical tourism at Bangkoong Camp. Teaching guidebook and medias are also provided as supplementary. Thereafter, the researcher has conducted a teaching trial with 24 foreigner students (Grade 12) at Ekamai International School that has fundamental knowledge about Thai language and culture at intermediate level.

The research results prove that the instructional package: "Samut Songkhram way and tourist attractions in Samut Songkhram province" for teaching Thai language and culture to foreigners, meets the efficiency range at 90.62 / 90.83 which is higher than the determined requirements at 80 / 80. Therefore, this instructional series are suitable to be conducted as a tool for teaching Thai language and culture to foreigners.

สารนิพนธ์

เรื่อง

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและ
สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ของ

มณฑา วิริยางกูร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่

เดือน

พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธรเมตตะ)

(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธรเมตตะ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. วิชชุกร ทองหล่อ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะความเมตตาของ รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตะ ที่กรุณารับไว้เป็นนิสิตในที่ปรึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ทำวิจัยในหัวข้อที่สนใจศึกษา โดยอาจารย์คอยตรวจแก้ไขอย่างตั้งใจ ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์จนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วิฑูรย์ ทองหล่อ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ อาจารย์พัชนี โชติกลีแยร์ อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยสามารถปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนให้ประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณ คุณราชทิพย์ ทาเคอชิ ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติเอกมัย คุณทติกา คำชาย หัวหน้าหมวดภาษาไทย โรงเรียนนานาชาติเอกมัย และคุณครูหมวดภาษาไทย โรงเรียนนานาชาติเอกมัยทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและทดลองเครื่องมือ

ขอขอบคุณนักเรียนชาวต่างชาติ ชั้นเกรด 12 โรงเรียนนานาชาติเอกมัย ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณคุณคุณณัฐฐิติ คงกวิณวงศ์ ที่ช่วยออกแบบศิลป์ และจัดรูปเล่มชุดการสอนให้มีความสวยงามเหมาะสมเป็นแบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัววิริยางกูร คุณพ่อ คุณแม่ และน้องชาย ที่คอยให้การสนับสนุน และให้กำลังใจอันเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยทำงานวิจัยได้สำเร็จลุล่วง

มณฑา วิริยางกูร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม.....	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน.....	33
การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน.....	34
การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	45
สรุปผลการวิจัย.....	45
อภิปราย.....	46
ข้อเสนอแนะ.....	49

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	50
ภาคผนวก.....	55
ภาคผนวก ก.....	56
ภาคผนวก ข.....	61
ภาคผนวก ค.....	94
ภาคผนวก ง.....	105
ภาคผนวก จ.....	113
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	181

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแผนการดำเนินการวิจัย.....	4
2 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามสำหรับผู้เรียน ชาวต่างชาติ.....	33
3 แสดงวัน-เวลาการสอนกลุ่มตัวอย่าง.....	34
4 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของชุดการสอนภาษา และวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ บทที่ 1-6.....	39
5 แสดงค่าประสิทธิภาพตัวแรกของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียน ชาวต่างชาติในแต่ละบท.....	41
6 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดการสอนภาษา และวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E2).....	41
7 แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียน ชาวต่างชาติ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2=80/80$).....	43

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันภาษาไม่ได้จำกัดอยู่ในกลุ่มเจ้าของภาษาเท่านั้น แต่มีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างแพร่หลาย ซึ่งการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนชาตินั้น ดังที่บราวน์ (Brown, 2000) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศกลายเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เนื่องจากเหตุผลอันประจักษ์ที่ว่า ไม่มีวิธีไหนที่จะเข้าใจวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ความคิดความเชื่อ และสิ่งต่างๆ อีกมากมายของชนชาติหนึ่ง ๆ ได้อย่างแท้จริงเท่ากับการรู้ภาษาของชนชาตินั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้เรียนชาวต่างชาติที่ต้องการเข้าใจวิถีชีวิตและธรรมเนียมปฏิบัติของคนไทย จึงสนใจเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนต่างชาติที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยและเพิ่มพูนความรู้ทางวัฒนธรรม ช่วยให้นักเรียนต่างชาติสามารถสื่อสารกับคนไทยได้ และเข้าใจธรรมเนียมปฏิบัติของคนไทย ทำให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสม

การเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศของนักเรียนต่างชาติในโรงเรียนนานาชาตินั้น สำนักงานบริหารคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับโรงเรียนนานาชาติ เพื่อใช้สอนนักเรียนชาวต่างชาติ แต่ปัญหาที่พบคือ บางโรงเรียนใช้แบบเรียนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาในการสอนนักเรียนต่างชาติ แบบเรียนเหล่านี้ไม่เหมาะที่จะนำมาสอนนักเรียนชาวต่างชาติระดับชั้นมัธยมศึกษา เพราะรูปแบบและเนื้อหามีความเหมาะสมกับเด็กเล็ก อีกทั้งคำศัพท์หลายคำเป็นคำที่ไกลตัวผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของคำ ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนนักเรียนชาวต่างชาติควรสร้างแบบเรียนขึ้นเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย สอดคล้องกับที่ พัทยา จิตต์เมตตา (2553: 1) ได้กล่าวไว้ว่าหนังสือตำราหรือแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติที่มีอยู่โดยทั่วไปนั้นยังมีจำนวนไม่มากนัก และกล่าวได้ว่ายังไม่มีหนังสือเล่มใดมีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังมีสื่อประเภทแบบเรียนภาษาไทย อีกส่วนหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้สอนนักเรียนคนไทยโดยตรง ดังนั้นหากนำสื่อทั้งสองประเภทดังกล่าวไปใช้เป็นหลักในการสอนให้ชาวต่างชาติก็คงไม่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนทั้งหมด ในความเป็นไปได้และควรที่สุดก็คือ ครูผู้สอนสร้างสื่อขึ้นด้วยตัวเอง ทั้งในส่วนที่เป็นเนื้อหาด้านความรู้และวัฒนธรรมไทย รวมทั้งด้านการฝึกและพัฒนาทักษะทางภาษา โดยวิเคราะห์จากกลุ่มผู้เรียนหลักสูตร สื่อการเรียนที่ดีจึงเกิดจากความคิดสร้างสรรค์กลั่นกรองจากผู้สอน

การสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนชาวต่างชาติให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการสร้างแบบเรียนที่มีรูปแบบเหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน แบบเรียนที่ใช้สอนผู้เรียนชาวต่างชาตินั้นควรเป็นสื่อที่มีความหลากหลาย ดังที่ บุญเกื้อ ครอบหาเวช. (2542: 91) ได้กล่าวไว้ว่าแบบเรียนที่มีความเหมาะสมที่ใช้สอนผู้เรียนชาวต่างชาตินั้นควรมีลักษณะเป็นสื่อที่มีความหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งสื่อการสอนควรพัฒนาขึ้นมาจากการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สื่อการสอนประเภทหนึ่งที่มีความหลากหลายและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ คือ ชุดการสอน เนื่องจากชุดการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจและพร้อมที่จะสอน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้ฝึกฝนทักษะทางภาษาและเรียนรู้วัฒนธรรมไทยมากขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลผู้วิจัยพบว่าจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นสามารถดึงดูดใจชาวต่างชาติให้เดินทางมาท่องเที่ยวอยู่เสมอ เนื่องจากจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ใช้เวลาในการเดินทางเพียง 1 ชั่วโมง 30 นาที แม้จังหวัดสมุทรสงครามจะเป็นจังหวัดเล็กๆ แต่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย เช่น วัดเพชรสมุทรวรวิหาร เป็นวัดสำคัญที่ประดิษฐานหลวงพ่อบ้านแหลม พระพุทธรูปสำคัญประจำจังหวัด นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ คือ ดอนหอยหลอด ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้จับหอยหลอด สถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและเป็นสถานที่พระราชสมภพของรัชกาลที่ 2 คือ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยเป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมไทยที่ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิตไทยในอดีต สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงจากนักท่องเที่ยว คือ ตลาดน้ำอัมพวาเป็นแหล่งรวมของอาหาร ขนมไทย ที่พ่อค้าแม่ค้านำมาขายบนเรือ สถานที่แห่งนี้ยังคงรักษามนต์เสน่ห์ของอดีตไว้ได้อย่างน่าหลงใหล และสถานที่สุดท้ายที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ ค่ายบางกุ้งซึ่งเป็นสถานที่ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงรวบรวมผู้คนก่อสร้างค่ายป้องกันข้าศึกชาวพม่า

ชาวสมุทรสงครามยังคงรักษากันเรือนเดิมอันเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษเอาไว้ จะเห็นได้จากห้องแถวไม้บริเวณตลาดน้ำอัมพวา อันสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยภาคกลางที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำ ชาวจังหวัดสมุทรสงครามมีความรักบ้านเกิด ทำให้ไม่นิยมขายที่ดินให้นายทุน เพราะพวกเขามองว่าที่นี่เป็นแผ่นดินเกิด เป็นแผ่นดินมรดกที่บรรพบุรุษมอบให้ ทำให้จังหวัดสมุทรสงครามยังรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิมเอาไว้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสงครามยังมีธรรมชาติที่สมบูรณ์ นักท่องเที่ยวจำนวนมากนิยมล่องเรือชมหิ่งห้อยในยามค่ำคืน ซึ่งปัจจุบันหาชมหิ่งห้อยได้ยากมาก มีเพียงที่จังหวัดสมุทรสงครามแห่งเดียวเท่านั้นที่นักท่องเที่ยวสามารถล่องเรือชมความงดงามของหิ่งห้อยในยามค่ำคืน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอัตลักษณ์อันโดดเด่นของจังหวัดสมุทรสงครามที่ทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางมาจังหวัดสมุทรสงครามอยู่เสมอ

จากความสำเร็จที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติหรือผู้สนใจหรือนักท่องเที่ยวที่ต้องการเรียนรู้จังหวัดสมุทรสงครามอย่างถ่องแท้ เป็นการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยนี้จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการใช้ภาษาให้กับผู้เรียน อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมมากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ให้ได้เกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80
3. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการใช้ภาษาของผู้เรียนชาวต่างชาติ
4. เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ชุดการสอนเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ สามารถเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของสถานที่อื่น ๆ ในประเทศไทยต่อไป อีกทั้งเป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและผู้ที่สนใจ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มทดลองที่ใช้ในงานวิจัย

กลุ่มทดลองที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลาง ระดับชั้นเกรด 12 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนนานาชาติเอมมัย จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลาง ระดับชั้นเกรด 12 โรงเรียนนานาชาติเอมมัย จำนวน 24 คน การสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มแบบเจาะจง

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ เดือนมิถุนายน 2556 - พฤศจิกายน 2557

ตาราง 1 แสดงแผนการดำเนินการวิจัย

เดือน	แผนการดำเนินการวิจัย
มิถุนายน - กรกฎาคม 2556	- ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
สิงหาคม - ธันวาคม 2556	- สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
มกราคม 2557	- เสนอชุดการสอนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา
กุมภาพันธ์ - เมษายน 2557	- ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
มิถุนายน 2557	- ทดสอบก่อนเรียนกลุ่มทดลอง - นำแบบฝึกไปใช้ทดลองสอนกลุ่มทดลอง
กรกฎาคม 2557	- ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน
สิงหาคม - กันยายน 2557	- ทดสอบก่อนเรียนกลุ่มตัวอย่าง - นำแบบฝึกไปใช้สอนกลุ่มตัวอย่าง
ตุลาคม 2557	- วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลทางสถิติ
ตุลาคม 2557	- คำนวณหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน
พฤศจิกายน 2557	- สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ - เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณา - ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. เนื้อหาของชุดการสอน

เนื้อหาของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีดังนี้

บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม

เนื้อหา

ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัดสมุทรสงคราม

บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

เนื้อหา

ความเป็นมาของและความสำคัญของวัดเพชรสมุทรวรวิหาร (วัดหลวงพ่อบ้านแหลม) ข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมวัด และเครื่องสักการะที่คนไทยนิยมนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”

เนื้อหา

ความเป็นมาของดอนหอยหลอด ความรู้เกี่ยวกับหอยหลอดและวิธีการจับหอยหลอด

บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

เนื้อหา

ความเป็นมาของอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.2) เรือนไทย และเครื่องใช้สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”

เนื้อหา

ความเป็นมาของตลาดน้ำอัมพวา สินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวา และการไปชมหิ่งห้อย

บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”

เนื้อหา

ความเป็นมาและความสำคัญของค่ายบางกุ้งในเชิงประวัติศาสตร์ และประวัติของโบสถ์ปรกโพธิ์

แต่ละบทประกอบด้วย

1. บทอ่าน
2. คำศัพท์
3. แบบฝึกหัด
4. แบบทดสอบท้ายบทเรียน (E1)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและอธิบายวัฒนธรรมไทยที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งในจังหวัดสมุทรสงคราม ในการสร้างชุดการสอนนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน แบบทดสอบ แผนการสอน การจัดทำคู่มือครู การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน แนวคิดของการสอนภาษาและวัฒนธรรม ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม ประวัติของจังหวัดสมุทรสงครามและสถานที่สำคัญต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย

2. กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มทดลองที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลาง ระดับชั้นเกรด 12 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนนานาชาติเอกมัย จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทย ระดับกลาง ระดับชั้นเกรด 12 โรงเรียนนานาชาติเอกมัย จำนวน 24 คน การสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มแบบเจาะจง

3. สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ และคู่มือครู

4. สร้างแบบประเมินวัดคุณภาพของชุดการสอน แล้วนำแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรม เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จากนั้นผู้เชี่ยวชาญประเมินวัดคุณภาพของชุดการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างชุดการสอนและการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. อาจารย์พัชนี โชติกลีภัย
2. อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์

6. เก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 นำชุดการสอนไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง และแก้ไขปรับปรุง

6.2 นำชุดการสอนไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท (E1) และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E2) เพื่อให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

7. วิเคราะห์ข้อมูลและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

8. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า และอภิปรายผล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

- 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีไทยชีวิตของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดการสอน

1.1.1 ความหมายของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 32) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่สอน โดยมีระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับที่ กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ (2536: 193) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ชุดของสื่อประสม (multimedia) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ในการเรียนแต่ละหน่วย โดยการนำวิธีการจัดระบบมาใช้ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และช่วยให้การสอนของครูดำเนินไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพอีกทั้ง

สอดคล้องกับความคิดของ เบรื่อง กุมุท (2519: 1) กล่าวว่าชุดการสอนเป็นสื่อที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ หัวข้อ เนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยจะจัดไว้เป็นชุดหรือกล่อง ภายในจะมีคู่มือการใช้ที่ ประกอบด้วยรายละเอียดและคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็น เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ของจำลอง เครื่องมือทดลอง สไลด์ เทป และอื่นๆ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง สื่อประสม (multimedia) ชนิดหนึ่งที่เกิดจากการนำสื่อหลากหลายชนิด เช่น รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ เพลง วิดีทัศน์ เทปประกอบการสอน ฯลฯ มาใช้ร่วมกันให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียน สื่อทั้งหมดจะจัดเป็นชุดอยู่ภายในกล่อง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนและช่วยให้ครูดำเนินการสอนได้และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของชุดการสอน

อรนุช ลิมตศิริ (2551: 175) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ว่า “ไม่ว่าจะเป็นการสอนประเภทใดย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอนทั้งสิ้น หากได้มีระบบผลิตที่มีการทดสอบวิจัย” ซึ่งชุดการสอนจัดเป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยขจัดปัญหาทางการศึกษาบางประการ ดังนี้ ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอนเพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที ช่วยลดเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า ช่วยแก้ปัญหาในการขาดแคลนครู ชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง หรือต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อย ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยแก่ผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม และช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

สันทนต์ ภิบาลสุข; และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข (2525: 199) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้ชุดการเรียนการสอนว่า ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกภาพของครู ครูที่พูดไม่เก่งก็สามารถสอนให้มีประสิทธิภาพได้ ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย ลดภาระและช่วยสร้างความพร้อม ความมั่นใจให้แก่ครู ขจัดปัญหาการขาดแคลนครูผู้ชำนาญ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง หรือการศึกษานอกระบบ ช่วยแก้ความแตกต่างระหว่างบุคคลและเป็นประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523: 181-182) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ ดังนี้ ช่วยอำนวยความสะดวกในการสอนของครู ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมการศึกษาเป็นรายบุคคลและความสนใจ ตามเวลาและโอกาสแก่ผู้เรียน ช่วยจัดปัญหาการขาดแคลน โดยชุดการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้โดยอาศัยความร่วมมือจากครูเพียงเล็กน้อย ครูคนหนึ่งสามารถสอนนักเรียนได้จำนวนมากขึ้น ช่วยในการจัดการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปใช้เรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลาซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ ปราวณี ปัญจาคะ (2528: 22-23) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ว่า ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้ เพราะชุดการสอนผลิตจากบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญทางการศึกษาสาขาต่างๆ ช่วยลดภาระของผู้สอน เพราะมีกำหนดขั้นตอนไว้พร้อมแล้ว ผู้สอนเพียงดำเนินการตามคำแนะนำที่บอกไว้ในคู่มือครูเท่านั้น ช่วยผู้เรียนจำนวนมากให้ได้ความรู้ในแนวเดียวกัน เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิชาเดียวกันแต่มีผู้สอนหลายคน ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้ ช่วยให้ผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ใช้สื่อการสอนอย่างครบถ้วน ช่วยให้ผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถ ความต้องการ และการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของแต่ละคน ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง เพราะชุดการสอนจะแยกออกเป็นรายวิชา แต่ละวิชาจะมีหน่วยการสอนเรียงตามลำดับ เมื่อนักเรียนศึกษาแต่ละหน่วยแล้ว มีโอกาสติดตามหน่วยต่อไปได้

จากประโยชน์ข้างต้น จึงสรุปได้ว่าชุดการสอนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ อีกทั้งช่วยลดภาระให้แก่ผู้สอนในกรณีที่ต้องสอนผู้เรียนจำนวนมากที่มีระดับความรู้แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถเตรียมสื่อการสอนได้อย่างหลากหลาย ทำให้สามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.1.3 ประเภทของชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 186-187) ได้แบ่งประเภทชุดการสอนตามลักษณะของการใช้ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการสอนสำหรับการบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครูใช้
2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน
3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับความสามารถของแต่ละคน

อรนุช ลิ้มตศิริ (2551: 169-170) ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนไว้ 3 ประเภทตามลักษณะการใช้งาน ดังต่อไปนี้

1. ชุดการสอนสำหรับประกอบคำบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครู ใช้เป็นชุดการสอนสำหรับกำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ให้ครูใช้ประกอบคำบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้น้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเพียงเนื้อหาเพียงหน่วยเดียวที่ใช้สอนกลุ่มใหญ่ ให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์พร้อมๆกันตามเวลาที่กำหนดไว้

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดการสอนย่อย ที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนรู้หรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อการเรียนรู้จะจัดในรูปแบบของการเรียนรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินกับวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เองในขณะทำกิจกรรมการเรียนรู้ หากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์แล้ว ผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนรู้เสริมเพื่อเจาะลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ได้อีกจากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้ เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่ต้องรอคอยบุคคลอื่น

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอนความสามารถของแต่ละบุคคลเมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือ ผู้แนะแนวทางการเรียน ชุดการสอนแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนถึงขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ชุดการสอนนี้เรียกว่าบทเรียนโมดูล (Instructional Module)

จากการสรุปประเภทของชุดการสอนข้างต้น ทำให้ทราบว่าการแบ่งประเภทของชุดการสอนแบ่งตามลักษณะการใช้งานและแบ่งตามกลุ่มผู้เรียน การเลือกใช้ชุดการสอน ผู้สอนควรเลือกให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนว่ามีจำนวนเท่าใดและมีความรู้ความสามารถมากน้อยแค่ไหน เพื่อให้ชุดการสอนนั้นเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

1.1.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

ชม ภูมิภาค (2528: 100-101) ได้กล่าวถึงหลักการและทฤษฎีที่ควรคำนึงถึงในการสร้างชุดการสอน ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลนักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนหลายๆด้านด้วยกัน เช่น ความสามารถ สติปัญญา ความถนัด ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย สังคม และอื่นๆ วิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการศึกษาตามเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรีและการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถ และความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ทฤษฎีสื่อประสม (Multimedia System) เป็นการนำสื่อประสม หมายถึง การนำสื่อการสอนหลายๆอย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีระบบ สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกัน ให้นักเรียนได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ชุดการเรียนการสอนจัดเป็นนวัตกรรมที่ใช้หลักการและทฤษฎีของสื่อประสม

ทฤษฎีการเรียนรู้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ หมายถึง การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทราบผลการเรียนของตนเองทันที มีการเสริมแรงที่เหมาะสม และได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน

การนำวิธีวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) มาใช้ในการสร้างชุดการสอนเป็นการจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัยของผู้เรียน รายละเอียดต่างๆ ได้นำไปทดลองปรับปรุงจนมีคุณภาพเชื่อถือได้แล้วจึงนำมาใช้ ซึ่งมีการเสนอแนะการสอนสำหรับครู ตั้งแต่การตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อการสอนตลอดจนเครื่องมือและวิธีการประเมินผล ทุกสิ่งทุกอย่างในระบบจะต้องสร้างขึ้นเป็นแบบบูรณาการ มีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกันเป็นอย่างดี

1.1.5 องค์ประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนมีองค์ประกอบหลายส่วน เนื่องจากชุดการสอนเกิดจากการนำเอาสื่อหลายชนิดมาใช้ร่วมกัน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องกำหนดเค้าโครงและรายละเอียดของชุดการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหาและผู้เรียน ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุดา สิ้นสกุล (2520: 105-106) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอน โดยได้จำแนกองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ 4 ส่วน ได้แก่ คู่มือและแบบฝึกหัด สำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอนและผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดการสอน คำสั่งหรือมอบงานเพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้ผู้เรียน เนื้อหาสาระ อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และการประเมินผล เป็นการประเมินของ “กระบวนการ” ได้แก่ แบบฝึกหัดรายงานการค้นคว้า ฯลฯ และ “ผล”

ของการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบสอบถามต่างๆ ส่วนประกอบทั้งหมดอยู่ในกล่องหรือซอง โดยจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533: 153) กล่าวว่า ชุดการสอนอาจมีหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่จะต้องประกอบไปด้วยส่วนต่างๆที่สำคัญ ดังนี้ คู่มือครู เป็นคู่มือครูและแผนการสอนสำหรับครูและนักเรียน ตามลักษณะของชุดการสอน ภายในคู่มือครูจะชี้แจงวิธีการใช้ชุดการสอนอย่างละเอียด ครู และนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงจึงจะสามารถใช้ชุดการสอนนั้นอย่างได้ผล คู่มือครูอาจทำเป็นเล่ม หรือแผ่นประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับครู บทบาทของครู การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง แผนการสอนและแบบปฏิบัติ บัตรคำสั่ง เป็นคำแนะนำในการทำกิจกรรมของผู้เรียน บัตรคำสั่งจะประกอบไปด้วย คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม การสรุปบทเรียน ข้อความในบัตรคำสั่งจะต้องสั้น กระชับ ได้ใจความ เข้าใจได้ง่าย และครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำ การใช้บัตรคำสั่ง ผู้เรียนจะต้องอ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจเสียก่อนแล้วจึงปฏิบัติตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง เนื้อหาหรือประสบการณ์ จะถูกบรรจุรวมอยู่กับสื่อการสอนต่างๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ เทปบันทึกเสียง แผ่นภาพโปสเตอร์ ทุนจำลอง รูปภาพต่างๆ เป็นต้น และแบบประเมินผล เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อาจอยู่ในรูปของแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่าง จับคู่เลือกคำตอบที่ถูกหรือให้ดูผลจากการทดลองหรือทำกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

อรนุช ลิ้มศิริ (2551: 172) อธิบายว่าชุดการสอนมีหลายรูปแบบ แต่จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน ได้แก่ คำชี้แจง จุดมุ่งหมาย การประเมินผลก่อนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลหลังการสอน

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ชุดการสอนที่ดีควรมีส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้ มีคู่มือครูสำหรับผู้สอนและผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดการสอน มีสื่อประกอบการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหา และมีแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เพื่อวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งชุดการสอนนั้น ผู้เรียนควรเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นหลัก ครูเป็นเพียงให้คำแนะนำในกรณีที่เกิดปัญหาเท่านั้น

1.1.6 การสร้างชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520: 98) ได้กล่าวถึงการสร้างชุดการสอนโดยยึดรูปแบบชุดการสอนแผนจุฬาฯ (Chula Plan) โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้ การกำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาและประสบการณ์อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการแบบสหวิทยาการ กำหนดหน่วยการสอน โดยแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน ประมาณเนื้อหาที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยแต่ละครั้ง กำหนดหัวข้อเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกมาเป็นหน่วยการสอนย่อย กำหนดหลักการและความคิดรวบยอด หลักการและความคิดรวบยอดที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่อง โดยสรุปรวมแนวคิด สารและหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางจัดการ

สอนให้สอดคล้องกัน กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมไว้ทุกครั้งกำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางเลือกและผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนหมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ การทดลอง วิทยาศาสตร์ การเล่นเกม ฯลฯ กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากเรียนชุดการสอนแบบศูนย์ การเรียนแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เลือกผลิตสื่อการ สอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีการที่ครูใช้จัดเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัด สื่อการสอนเหล่านั้นเป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานที่ตั้งไว้ จากนั้นหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นโดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็น กระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการใช้ชุดการสอนเป็น ขึ้นนำชุดการสอนไปใช้ ซึ่งจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงตลอดเวลาสอดคล้องกับความคิด ของ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528: 293-294) ได้กล่าวว่า การสร้างชุดการสอนควรจะดำเนินการ ดังต่อไปนี้วิเคราะห์และกำหนดความต้องการ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ออกแบบ องค์ประกอบของระบบวิเคราะห์แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่และข้อจำกัดเลือกหรือ ผลิตวัสดุเพื่อการสอนออกแบบประเมินผลการเรียนของผู้เรียนทดลองและนำไปปรับปรุงแก้ไขนำไปใช้

จากข้อมูลข้างต้นสรุปว่าการสร้างชุดการสอนต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียนและกำหนด จุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ จากนั้นกำหนดเนื้อหาของชุดการสอน ออกแบบชุดการสอน สร้างสื่อ ประกอบการสอน สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ทดลองใช้เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน ปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้ในการสอน

1.1.7 เกณฑ์การหาประสิทธิภาพชุดการสอน

ฉลองชัย สุรวัฒน์สมบุรณ์ (2528: 214-215) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของสื่อชุด การสอนว่า นิยมกำหนดเกณฑ์ 90/90 สำหรับเนื้อหาวิชาที่เป็นความรู้ความจำ ส่วนสำหรับเนื้อหาวิชา ที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80 การทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อจะต้องนำสื่อไปทดลองใช้ (try out) เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองสอนจริง (trial run) และเมื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เสร็จแล้วจึงดำเนินการผลิตเป็นจำนวนมากหรือใช้สอนในชั้นเรียนตามปกติได้ ประสิทธิภาพของสื่อการ สอนที่ผลิตได้นั้นกำหนดได้ 3 ระดับ คือ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกินร้อยละ 2.5 หรือเท่าเกณฑ์เมื่อ ประสิทธิภาพของสื่อเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 หรือต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพ ของสื่อต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520: 136-137) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพ ใช้งานได้ นั้น ผู้สร้างจะต้องกำหนดเกณฑ์โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วย การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ต้องคำนึงถึง “กระบวนการ” และ “ผลลัพธ์” โดยกำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น E1/ E2

E1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับโดยเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและประกอบกิจกรรม

E2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังเรียน) คิดเป็น ร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทดสอบหลังเรียน

การคิดค่า E1 และ E2 ของชุดการสอน คำนวณโดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right) \times 100}{B}$$

E1 = ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับ โดยเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและประกอบกิจกรรม

E2 = ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับ โดยเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน

$\sum X$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดและ / หรือการประกอบกิจกรรม การเรียน

$\sum F$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและ/ หรือการประกอบ กิจกรรมหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและ / หรือกิจกรรมหลังเรียน

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน / หรือกิจกรรมหลังเรียน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

ธัญรศม์ พูลสวัสดิ์ (2554: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ชุดการสอนสำหรับครูเรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมไทยในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ” โดยสร้างชุดการสอนจำนวน 5 ชุดการสอน ได้แก่ โพงพาง มอญซ่อนผ้า จำใจผลไม้ รีรีข้าวสาร และงูกินหาง จากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่าชุดการสอนมีค่าประสิทธิภาพ 92 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

เจิ่น เก็ม ตู (2552: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง วันสำคัญของไทย” โดยสร้างชุดการสอนจำนวน 5 ชุด ได้แก่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ จากนั้นได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนทั้ง 5 ชุดมีประสิทธิภาพ 87.9/84 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างหลังใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประภัสสร เกตุจันทร์ (2551: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น” โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จากนั้นจึงใช้ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว จำนวน 7 ชุด แล้วให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังใช้ชุดการสอนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดุจกาญจน์ ชัยวิศิษฐ์ (2546: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดการสอนภาษาไทยเรื่อง คำราชาศัพท์” โดยมีวัตถุประสงค์คือ ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และดัชนีประสิทธิผล .50 ขึ้นไป ชุดการสอนแบ่งเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดการสอนความหมาย ความสำคัญ และประเภทของคำราชาศัพท์ ชุดการสอนคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ ชุดการสอนคำราชาศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์ ชุดการสอนคำราชาศัพท์ที่ใช้กับบุคคลทั่วไปหรือคำสุภาพ และชุดการสอนการใช้คำราชาศัพท์โดยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง 3 ครั้ง ผลที่ได้มาบรรลุป่าหมายตามที่ตั้งไว้

รัชณีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2553: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “การสร้างชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม” กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 สาขาวิชาการท่องเที่ยว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ปีการศึกษา 2532 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาลงใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรม

2.1.1 ความหมายของวัฒนธรรม

เสฐียรโกเศศ (2501: 30) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นวิถีดำเนินชีวิตของชุมชนหมู่หนึ่ง ซึ่งอยู่รวมกันในที่หนึ่ง หรือประเทศหนึ่งโดยเฉพาะ และเพ่งเล็งถึงความเป็นอยู่ของคนในส่วรวมไม่เฉพาะเอาชนหรือคนๆเดียว สิ่งต่างๆทุกสิ่งทุกอย่าง ที่มนุษย์เป็นผู้ปรุงแต่งสร้างขึ้นหรือ ดัดแปลงแก้ไขสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เพื่อประโยชน์ของความเป็นอยู่ของคนในส่วรวม ไม่ได้มุ่งเฉพาะตัวคนเดียวก็เป็นวัฒนธรรม สอดคล้องกับความคิดของ นงเยาว์ ชาญณรงค์ (2501: 30) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นแนวทางการดำรงชีวิต ระเบียบประเพณี ขนบธรรมเนียม ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติ ค่านิยม และพฤติกรรม โดยรวมที่สังคมยอมรับ และถือปฏิบัติกันมา อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปตามสภาพที่เกิดขึ้นและกาลเวลา ซึ่งยูเนสโกให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิต

2.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 13-14) กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในสังคมทำหรือคิดโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ อาจกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกจากกันได้ ด้วยเหตุนี้ การใช้ภาษาในการสื่อความหมายกับผู้อื่นนั้นต้องรู้กฎสังคม (Social Rules) กล่าวคือ เข้าใจ กฎการพูด (Rules of Speaking) มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม (Sociocultural competence) เพื่อที่จะได้ทราบว่าเจ้าของภาษาจะพูดอย่างไรในบริบทต่าง ๆ อันเป็นความรู้พื้นฐานในการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของสังคม

สร้อยนภา อิมสมบุญ (2542: 52) กล่าวว่า ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เนื่องจากภาษาเป็นผลผลิตของวัฒนธรรม มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน และขณะเดียวกันภาษาก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยสื่อความรู้สึก ความคิดซึ่งกันและกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม หากผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมของภาษา ผู้เรียนก็จะสามารถเข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องกับกาลเทศะและบุคคล

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 268-269) กล่าวว่า การที่ “วัฒนธรรม” เข้าเกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษานั้น เป็นเพราะภาษาคือเครื่องหมายที่แสดงวัฒนธรรมของชาติ คำว่า “วัฒนธรรม” ในที่นี้ หมายถึงวิถีทาง และแบบฉบับในการดำเนินชีวิตของคนในกลุ่มที่มีเชื้อชาติ ศาสนา หรือ ภูมิหลังอื่นๆร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนออกมาด้วย ดังนั้น การศึกษาภาษาของชาติใดก็ตาม ย่อมเป็นการศึกษาวัฒนธรรมของเจ้าของชาตินั้นด้วยเช่นกัน

เสฐียร โกเศศ (2501: 63) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมจะยืนยงและมีความเจริญงอกงามได้ อยู่ที่มนุษย์มีภาษา เพราะการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่กันในกลุ่มจะทำได้ส่วนใหญ่อาศัยภาษาสำหรับสื่อสารความรู้ และความรู้สึกให้แก่กันได้

ศรีวิชัย สุวรรณกิติ (2522: 49) กล่าวว่า การเรียนรู้คำแต่ละคำในภาษาต่างประเทศจะถูกต้องหากผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นๆ เพราะวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำหนดแนวทางการแสดงออกด้านภาษาของคน ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและภาษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะต้องทำความเข้าใจ และผู้สอนควรสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้ผู้เรียนอยู่เสมอ เพราะมีประโยคหรือข้อความบางข้อความที่เมื่อใช้กับกลุ่มคนในวัฒนธรรมหนึ่งก็จะตีความไปได้แนวหนึ่ง แต่ถ้าไปใช้กับกลุ่มคนในวัฒนธรรมอื่นที่แตกต่างออกไป การตีความก็จะแตกต่างไปด้วย ฉะนั้นการศึกษาวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่เราเรียนนั้นเป็นสิ่งที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะละเลยไม่ได้ และยังกล่าวไว้ด้วยว่า “เนื่องจากภาษาเป็นสื่อสำหรับบันทึกประสบการณ์และวัฒนธรรมของคนในชุมชนเจ้าของภาษา ดังนั้นในการสอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของภาษานั้นๆควบคู่ไป”

2.1.3 เทคนิคและวิธีการสอนภาษาและวัฒนธรรม

จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาและวัฒนธรรมในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 274-278) ได้กล่าวถึงกิจกรรมในการสอนภาษาเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยไว้ดังต่อไปนี้ การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษา และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้วัฒนธรรม ในที่นี้ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ชาวต่างชาติได้รับประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการพบปะคนไทย และสัมผัสศิลปวัฒนธรรมไทย การฉายภาพนิ่ง วิดีทัศน์ ซีดีรอม จะช่วยเสริมความรู้ให้ผู้เรียนอย่างกว้างขวาง และให้ความบันเทิงแก่ผู้เรียนอีกด้วย เนื้อหาที่นำมาฉายในสื่อภาพนิ่ง วิดีทัศน์ ซีดีรอม ได้แก่ ความรู้เรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย สภาพภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศในประเทศไทย การประกอบอาชีพ หัตถกรรมพื้นบ้าน ขนบธรรมเนียม เช่น การไหว้ การแต่งกาย ประเพณีต่างๆ เช่น การบวช การแต่งงาน การทำศพ เทศกาลต่างๆ เช่น วันสงกรานต์ และวันลอยกระทง เป็นต้น การแสดงทางวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทย รวมทั้งปฏิบัติหรือได้แสดงออกด้วยตนเอง เช่น การร้องเพลงไทย การแสดงดนตรีไทย การร่ำวงมาตรฐาน การละเล่นของเด็กไทย การแสดงพื้นบ้าน การแสดงละครสั้น เป็นต้น การจัดป้ายประกาศ จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษา ทั้งการอ่านและการเขียน เช่น การติดข่าวจากหนังสือพิมพ์ ภาพสถานที่ท่องเที่ยวมีคำบรรยายได้ภาพ สารคดีเกี่ยวกับการเมืองไทย บทร้อยกรองสั้นๆ และเข้าใจง่าย การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทย จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาโดยเฉพาะการฟัง และการพูด แต่การเชิญวิทยากรบรรยายเป็นภาษาไทยนั้นเหมาะกับผู้เรียนภาษาไทยระดับสูง ซึ่งมีทักษะการฟังและพูดที่ดีพอสมควร หัวข้อที่ควรเชิญวิทยากรมาบรรยาย เช่น การบรรยายเกี่ยวกับสภาพสังคม และการเมืองไทย เป็นต้น เมื่อวิทยากรมาบรรยายจบ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามเป็นภาษาไทยด้วย การเล่นเกม การเล่นเกมเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันและมีโอกาสใช้ภาษาไทยพูดคุยกัน

ในกลุ่มผู้เรียน ได้ผ่อนคลายและเปลี่ยนบรรยากาศจากการเรียนในชั้นเรียน การทำอาหารไทย เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เริ่มตั้งแต่ปริกาษาหรือเรื่องประเภทของอาหารที่ทำ การจ่ายกับข้าว การช่วยกันปรุงอาหารจนถึงการรับประทานอาหารร่วมกันบนโต๊ะอาหาร นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารการกินของคนไทยด้วย

การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างชาติยังมีข้อควรคำนึง ดังต่อไปนี้ วิธีการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ ไม่ควรแยกสอนทีละเรื่อง แต่ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมไปพร้อมๆกับการฝึกทักษะทางภาษา การจัดสภาพแวดล้อมในการสอน ควรจัดสภาพให้ผู้เรียนได้บรรยากาศทางวัฒนธรรม เช่น การใช้รูปภาพ วิดีทัศน์ สไลด์ ภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมนั้นๆ หากเป็นไปได้ควรเป็นจำลองบรรยากาศทางวัฒนธรรม เช่น จัดลอยกระทงหรือปฏิบัติจริง เช่น การทำอาหารและรับประทานร่วมกัน เป็นต้น ความรู้สึกในเรื่องวัฒนธรรม ควรระมัดระวังอย่าให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกต่อต้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้สอนจึงไม่ควรเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัฒนธรรมของผู้เรียนและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา แต่ควรชี้ให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 41-46) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่สามารถนำมาใช้ในการผสมผสานความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมได้ ดังต่อไปนี้ การใช้รูปจริงหรือรูปการ์ตูน ควรเลือกภาพให้ตรงกับหัวข้อวัฒนธรรมและให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มากที่สุด โดยผู้สอนจะเน้นการใช้ภาษาในการดำเนินชีวิตประจำวัน และจัดสถานการณ์ให้สมจริงและเป็นธรรมชาติที่สุด เช่น การใช้โทรศัพท์เชิญเพื่อนชาวต่างชาติมารับประทานอาหารที่บ้าน การแสดงบทบาทสมมติในการเดินทางไปต่างประเทศ หรือแสดงบทบาทสมมติว่าไปจับจ่ายของที่ตลาด การทัศนศึกษา (Field Trip) เมื่อจัดกิจกรรมบทบาทสมมติแล้ว ก็อาจพาไปนอกสถานที่ เช่น ไปจ่ายของ ไปรับประทานอาหารจริง ๆ โดยให้สั่งอาหารเองและรับประทานตามวัฒนธรรมของชาวตะวันตก ไปพิพิธภัณฑ์ สถานสอนภาษา สถานทูตต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้อาจทำได้หลังจากที่ได้เรียนศัพท์และสำนวน ตลอดจนความรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับเรื่องนี้มาแล้วในห้องเรียนเพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนเมื่อได้ลงมือปฏิบัติจริง การจัดนิทรรศการ (Exhibition) ผู้สอนอาจมอบหมายงานหลังจากไปศึกษานอกสถานที่โดยให้ขอภาพ ตลอดจนเอกสารมาจากที่ต่าง ๆ แล้วมารวบรวมเป็นเรื่อง เช่น การจัดนิทรรศการเที่ยวชมประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นต้น ซึ่งแสดงความเป็นอยู่ของชนชาติต่าง ๆ ตลอดจนมีของที่ระลึกต่าง ๆ เช่น ตุ๊กตาประจำชาติมาแสดงให้ดู หรืออาจมอบหมายให้ผู้เรียนแต่งกายประจำชาติมาร่วมในการแสดงนิทรรศการด้วยการประมวลเรื่องสั้นเกี่ยวกับวัฒนธรรม โดยผู้สอนให้อ่านเรื่องสั้น ๆ ในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา แล้วให้อภิปรายเปรียบเทียบกับวัฒนธรรมของตนเอง เช่น งานเทศกาลเฉลิมฉลอง การเชิญและการรับเชิญ

ธรรมเนียมการรับประทานอาหาร เป็นต้น โดยผู้สอนให้อ่านเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับวันเฉลิมฉลองในประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และไทย โดยมีสไลด์ภาพหรือภาพยนตร์ประกอบ เมื่ออ่านจบแล้ว อภิปรายความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมการเฉลิมฉลองของชาติต่าง ๆ รวมทั้งของไทย สำหรับในชั้นที่เริ่มเรียน เช่น มัธยมศึกษาปีที่ 1 อาจให้อ่านเป็นภาษาไทย และในระดับที่สูงขึ้นก็ให้อ่านเป็นภาษาอังกฤษ การจัดหน่วยสั้นๆเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Culture Clusters) ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องสั้นเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Culture Clusters) หน่วยเรื่อง 3-4 เรื่อง และมีคำถามให้อภิปรายและแสดงบทบาทสมมติ ผู้สอนเป็นผู้บรรยายและแนะแนวทางให้ผู้เรียนในระหว่างการแสดงสถานการณ์จำลอง เช่น การจัดพิธีแต่งงาน โดยหยุดพักบรรยายเป็นช่วง ๆ การจัดบรรยายภาคของวัฒนธรรม เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กล่าวคือ เมื่อเรียนเกี่ยวกับเรื่องใดนอกจากจะหาสื่อต่างๆ เช่น ภาพ แผนที่ของจริงมาตกแต่งในห้องเรียนแล้ว (ซึ่งสามารถทำได้ถ้ามีห้องเรียนภาษาโดยเฉพาะ) โดยมีคำบรรยายภาพต่างๆเหล่านั้นเป็นภาษาอังกฤษแล้ว ผู้สอนอาจตัดข้อความหรือข้อเขียนจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันในประเทศเจ้าของภาษาทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตลอดจนการโฆษณาสินค้า ภาพล้อ สุภาษิต เพลง และดนตรีมาติดไว้ที่บอร์ดตามทางเดินหรือที่อื่นที่เหมาะสม เช่น หน้าห้องพักอาจารย์หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้สอนอาจมีเทปหรือแผ่นเสียงเพลงพื้นเมืองและเพลงที่กำลังนิยมกันอยู่พร้อมเครื่องเล่นที่นำมาใช้ในชั้นเรียนหรือให้ผู้เรียนยืนมาฟังในระหว่างพักได้ การจัดโครงการเกี่ยวกับวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนทำงานเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มโดยนำเรื่องที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามารายงานหรืออภิปรายในชั้นเรียน โดยผู้รายงานจะต้องมีแผนที่แสดงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุสาวรีย์ของบุคคลสำคัญ สถานที่ที่สำคัญ อาหารที่ผลิตได้ในประเทศ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนยังอาจให้ผู้รายงานจัดรายการท่องเที่ยวสถานที่สำคัญของประเทศนั้น ๆ โดยมีแผนผังแสดงตัวอาคารหรือบ้านที่จะไปเยี่ยมชม รายการอาหารในโอกาสพิเศษ ปฏิทินแสดงวันหยุดสำคัญ ๆ รายการตอบปัญหาโดยมีหนังสือพิมพ์ สมุดภาพ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายและอุตสาหกรรมของประเทศนั้น ๆ มาประกอบการรายงานส่งด้วย การจัดงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้สอนอาจจัดให้มีการแสดงดนตรี การเต้นรำ การสนทนา โดยวิทยากรที่เป็นเจ้าของภาษา ตลอดจนจัดเทศกาลต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับภูมิหลังของเทศกาลนี้ ตลอดจนมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดงาน เพื่อให้มีบรรยากาศสมจริง ผู้สอนอาจเชิญวิทยากรที่เป็นเจ้าของภาษามาให้ความรู้ก่อนการจัดงาน เป็นต้น การศึกษาวรรณคดีชั้นเอก เนื่องจากวรรณคดีเป็นสิ่งที่สะท้อนศิลปวัฒนธรรมลักษณะนิสัยของคนในชาติ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่กลุ่มคนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน พื้นฐานทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในชาติ ตลอดจนค่านิยมประเพณีและความเชื่อ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรนำมาปรับให้ง่ายขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนจะได้นำมาอ่านและอภิปรายในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ภาษา หรือสุนทรียรสของวรรณคดีนั้น ๆ ได้ การเชิญวิทยากร ผู้สอนควรเชิญวิทยากรที่เป็นเจ้าของภาษามารายงานในชั้นเรียนเกี่ยวกับความรู้

วัฒนธรรม เช่น การปรุงอาหารประจำชาติ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ฟังสำเนียงที่แท้จริง การใช้สื่อประกอบการบรรยายของเจ้าของภาษาและการใช้โอกาสนักปฏิกิริยา สื่อนำทาง การใช้ระยะห่างระหว่างกัน ตลอดจนการใช้สำนวนต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้เห็นจดหมายเชิญวิทยากร และขอบคุณวิทยากรตามแบบฟอร์มจริง ๆ เป็นการให้ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่ผู้เรียนอีกด้วย การจัดโครงการเพื่อนทางจดหมาย (penpal) ผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีเพื่อนทางจดหมายเมื่อผู้เรียนเริ่มเขียนได้แล้ว โดยเริ่มจากเขียนข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ เพื่อติดต่อสื่อสารกันก่อน การเชิญผู้สอนวิชาอื่น ๆ มาให้ความรู้ ผู้สอนอาจเชิญผู้สอนวิชาศิลปะ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษามาบรรยายสั้น ๆ เป็นภาษาไทย แล้วผู้สอนอาจนำความรู้ที่ได้มาสัมพันธ์กับหัวข้อวัฒนธรรมที่นำมาสอนเป็นภาษาอังกฤษภายหลัง การบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อทางวัฒนธรรม ผู้สอนอาจจัดการบรรยายพร้อมภาพประกอบเป็นภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งซึ่งควรเป็นเรื่องที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในระหว่างชนชาติต่าง ๆ อันเป็นการแสดงความสำนึกในบทบาทหน้าที่ของผู้สอนภาษาต่างประเทศ และการจัดศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ผู้สอนอาจจัดศูนย์ขึ้นในมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียนโดยมีเอกสาร และสื่อการสอนต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเรียนได้ด้วยตนเอง โดยเน้นเป็นเรื่อง ๆ เช่น การกีฬา การทำอาหาร การไปโรงเรียน เป็นต้น สื่อการสอนที่ควรมีคือ เรื่องจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สมุดภาพ สไลด์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

ภัทรพร หิรัญภัทร์ (2548: 89-90) ได้เสนอตัวอย่างวิธีการสอนวัฒนธรรมไว้ทั้งหมด 8 วิธี ได้แก่

1. วิธีการเปรียบเทียบ (Comparison Method) เป็นการให้ผู้เรียนอธิบายเปรียบเทียบวัฒนธรรมของตนเองกับวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมาย
2. ตัวซึมซับวัฒนธรรม (Culture Assimilators) หมายถึง ผู้สอนอธิบายสถานการณ์ที่การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมประสบความล้มเหลว แล้วให้ผู้เรียนหาสาเหตุของความเข้าใจผิดนั้น
3. การเรียนรู้วัฒนธรรมอย่างย่อ (Culture Capsule) มีลักษณะคล้ายคลึงกับวิธีซึมซับวัฒนธรรมแต่มีภาพประกอบ
4. ละคร (Drama) หมายถึงการแสดงบทบาทสมมติในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และอธิบายการสื่อสารครั้งนั้นๆเมื่อแสดงจบ
5. การตอบสนองทางร่างกาย (Total Physical Response/ Audiomotor Unit) กล่าวคือ ให้ผู้เรียนฟังคำสั่งที่เรียงตามลำดับ เพื่อให้แสดงประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ทั้งวัฒนธรรมแม่และวัฒนธรรมเป้าหมายออกมา
6. การใช้หนังสือพิมพ์ ในการนี้ ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนเปรียบเทียบลักษณะบางประการของหนังสือพิมพ์ในภาษาเป้าหมายและหนังสือพิมพ์ในภาษาของผู้เรียน เช่น พาดหัวข่าว โฆษณา บทบรรณาธิการ การ์ตูน เป็นต้น
7. การใช้สื่ออื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์

8. เกาะวัฒนธรรม เช่น การจัดป้ายนิเทศ ภาพโปสเตอร์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่าเทคนิคการสอนภาษาและวัฒนธรรมมีดังนี้ในการ สอนภาษาผู้สอนควรสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมหรือใช้สอนควบคู่กันไป ควรเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจากสื่อที่หลากหลาย ทั้งบทเพลง ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร มีการจำลอง สถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะทางภาษา และมีการไปทัศนศึกษา เพื่อให้เรียนรู้และซึม ซึบภาษาและวัฒนธรรมของภาษาที่ศึกษามากขึ้น

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรม

เพ็ญฉวี รักขวลี (2514: 42) วิจัย เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของ ชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและความชอบเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน รัฐบาลในพระนครธนบุรี จำนวน 225 คน ในปีการศึกษา 2513” เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ความชอบเรียนภาษาอังกฤษ 1 ชุด และสอบถามความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษ 1 ชุด ผลการวิจัยซึ่งเป็นการวิจัยแบบสำรวจพบว่า ความเข้าใจของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและ ความชอบเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปในทางที่สัมพันธ์กัน และส่วนใหญ่ักเรียนชอบ เรียนภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูด ภาษาอังกฤษปานกลาง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชอบและเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูด ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ปรียา อนุรัตน์ (2515: 43) วิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชน ชาติที่พูดภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์” ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเบื้องต้นตามหลักสูตรปริญญาตรี จำนวน 200 คน ในปีการศึกษา 2514 โดยสรุปพบการวิจัยพบว่า ความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ กับความสามารถในการอ่าน ทั้งแบบสอบอ่าน ที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรม และสอบอ่านที่มีเนื้อหาทาง วัฒนธรรมแทรกอยู่มาก

สุพรรณิกา วัฒนบุญย์ (2515: 43) วิจัยเรื่อง “การทดลองเปรียบเทียบการสอนเสริม วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับการสอนภาษาอังกฤษแบบธรรมดา” โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบางใหญ่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 58 คน ผลการวิจัย ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่ต้องการสอนภาษาอังกฤษให้คำนึงถึงเนื้อหาทางวัฒนธรรมในการ สอนภาษาอังกฤษ

สมจิตร วรรณวิไลย (2527: 15) วิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยการสอนเสริมและไม่สอนเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2” ซึ่งปรากฏว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษโดยเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากลุ่มที่เรียนภาษาอังกฤษโดยไม่เสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2547: 277-278) วิจัยเรื่อง “การสอนทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ” การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการเรียนการสอนภาษาไทย และได้ข้อสรุปว่า การสอดแทรกวัฒนธรรมในการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติ ในการสอนไม่ควรแยกสอนทีละเรื่อง แต่ควรให้ผู้เรียนรู้วัฒนธรรมพร้อมๆ กับการฝึกทักษะทางภาษา การจัดสภาพแวดล้อมในการสอน ควรจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้บรรยากาศทางวัฒนธรรม ความรู้สึกในเรื่องวัฒนธรรม ควรให้ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศ เพื่อเสริมความเข้าใจในการเรียนรู้

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาและวัฒนธรรมข้างต้น สรุปได้ว่าการสอนภาษาควบคู่กับการสอนวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรสอนควบคู่กัน เพราะการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติเข้าใจความคิด และความเชื่อของเจ้าของภาษาได้ดีมากขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนชาวต่างชาติสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง นับเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม

3.1.1 ความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม

ดวงธิดา ราเมศวร์ (2537: 251) ได้กล่าวว่า สมุทรสงคราม แปลว่า “การสู้รบทางทะเล” เนื่องจากการที่บริเวณนี้เคยเป็นสมรภูมิรบ ในสมัยพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเปิดสงครามทางเรือกับพม่าในสงครามเก้าชาติ และทรงตั้งค่ายอยู่ที่ “ตำบลบางกุ้ง” ซึ่งปัจจุบันอยู่ในอำเภอบางคนทีสมุทรสงคราม ซึ่งยังคงมีหลักฐานอยู่จนปัจจุบัน ชื่อเดิมนั้นเรียกว่า “เมืองแม่กลอง” เพราะตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง บ้างก็ว่ามาจากชื่อ “บ้านแม่กลอง” ในเมืองอุทัยธานี ที่ชาวเมืองแห่งนั้นอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานที่นี้ จึงนำชื่อบ้านเดิมของตนมาเรียกบ้านเมืองใหม่ที่ย้ายมาทำมาหากิน แต่บ้างก็ว่าตั้งตามชื่อของ “กลอง” ใบใหญ่ที่ลอยมาตามแม่น้ำจนมาหยุดอยู่ที่หน้าวัด “วัดใหญ่” ซึ่งก็มีกลองใบใหญ่นี้ตั้งอยู่จนทุกวันนี้

สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง (2549: 373) ได้กล่าวว่า สมุทรสงครามเป็นเมืองเก่าแก่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าตั้งขึ้นเมื่อใด เดิมเข้าใจว่าเป็นแขวงหนึ่งของจังหวัดราชบุรี เรียกสมุทรสาครว่า “สวนนอก” ครั้นต่อมาในราวปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาต่อกับสมัยกรุงธนบุรีจึงแยกออกจากจังหวัดราชบุรีแล้วเรียกว่า “เมืองแม่กลอง”

3.1.2 สถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดสมุทรสงคราม

สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง (2549: 375) ได้กล่าวถึงวัดเพชรสมุทรวรวิหาร หรือ วัดบ้านแหลม ไว้ว่าวัดบ้านแหลมตั้งอยู่ในตัวเมือง เดิมชื่อ “วัดศรีจำปา” เป็นวัดที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสมุทรสงคราม ตามพงศาวดารฉบับราชหัตถเลขา เมื่อ พ.ศ. 2307 พม่ายกทัพเข้ามาตีเมืองเพชรบุรี แต่กองทัพของกรุงศรีอยุธยาได้ยกทัพมาช่วยรักษาเมืองไว้ได้ ชาวบ้านแหลมในเขตเมืองเพชรบุรีได้อพยพหนีพม่ามาตั้งบ้านเรือนอยู่ในตำบลแม่กลอง เหนือวัดศรีจำปาขึ้นไป และเรียกหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านแหลม” ตามชื่อบ้านเดิมของตนในเมืองเพชรบุรี ได้ช่วยกันบูรณะวัดศรีจำปาแล้วเรียกว่า “วัดบ้านแหลม” ชาวบ้านแหลมนี้ส่วนใหญ่เป็นชาวประมง คราวหนึ่งได้ออกไปลากอวนในอ่าวแม่กลองได้พระพุทธรูปติดอวนมา 2 องค์ องค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปนั่ง อีกองค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปยืน สำหรับพระพุทธรูปนั่งได้นำไปประดิษฐานไว้ที่วัดเขาตะเครา จังหวัดเพชรบุรี ส่วนพระพุทธรูปยืนอุ้มบาตร สูงประมาณ 167 เซนติเมตร แต่บาตรนั้น สูญหายไปไหนทะเล ได้นำไปประดิษฐานไว้ที่วัดบ้านแหลม เรียกว่า “หลวงพ่อบ้านแหลม” มีความศักดิ์สิทธิ์และมีอภินิหารเป็นที่เคารพเลื่อมใสของชาวบ้านทั่วไป วัดบ้านแหลมซึ่งแต่เดิมเป็นวัดเล็กๆ ที่ทรมโทรมก็กลับเจริญขึ้นเป็นวัดใหญ่ เพราะมีผู้คนมาทำบุญและนมัสการหลวงพ่อบ้านแหลมกันอยู่เป็นประจำ ต่อมาวัดนี้ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นวิหาร ได้รับพระราชทานนามว่า “วัดเพชรสมุทรวิหาร” สำหรับบาตรหลวงพ่อบ้านแหลมนั้น สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดชได้ถวายบาตรไว้ให้บาตรหนึ่ง เป็นบาตรแก้วสีน้ำเงินซึ่งยังคงปรากฏอยู่ทุกวันนี้

ภายในบริเวณวัดเพชรสมุทรยังมีพิพิธภัณฑ์สงฆ์จัดแสดงพระพุทธรูปและพระเครื่องสมัยต่าง ๆ โบราณวัตถุเครื่องลายคราม และธรรมาสันนิษฐานกษัตริย์กรุงศรีอยุธยาไว้ให้ชม นอกจากนี้บริเวณหน้า วัดบ้านแหลมมีบริการล่องเรือไปตามแม่น้ำแม่กลองไปยังอุทยานฯ ร.2 และตลาดน้ำดำเนินสะดวก

ประชิด สกณะพัฒน์ (2554: 238) ได้กล่าวถึงดอนหอยหลอดไว้ว่า ดอนหอยหลอดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของเมืองสมุทรสงคราม ดอนหอยหลอดเป็นสันดอนปากน้ำแม่กลองที่เกิดจากการตกตะกอนของดินปนทราย มีอาณาบริเวณกว้างประมาณ 3 กิโลเมตร ยาว 5 กิโลเมตร มี 2 แห่ง คือ ดอนนอกอยู่บริเวณปากอ่าว ดอนในอยู่ชายหาดหมู่บ้านอู่ฉิน ตำบลบางจะเกร็งบริเวณสันดอนนี้มีหอยอาศัยอยู่หลายชนิด โดยเฉพาะหอยหลอดมีมากในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม

สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง (2549: 378) ได้กล่าวถึงอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.2) เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ บริเวณที่ก่อสร้างอุทยาน ร.2 พระราชสมุทธเมธี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยาราม เป็นผู้ริเริ่มเกล้าฯ ถวาย มีทั้งหมด 11 ไร่ ซึ่งที่ดินบริเวณนี้มีความสำคัญเพราะเป็นสถานที่พระราชสมภพของรัชกาลที่ 2 ภายในอุทยาน ร.2 มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นอาคารทรงไทย 4 หลัง จัดแสดงศิลปวัตถุ หอนอนชาย แสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นอยู่ของชายไทย หอนอนหญิง แสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นอยู่ของหญิงไทยโบราณ ชานเรือน จัดแสดงตามแบบบ้านไทยโบราณ ห้องครัวและห้องน้ำ แสดงลักษณะครัวไทยและห้องน้ำของชนชั้นกลาง นอกจากนี้ยังมีโรงละครกลางแจ้ง สวนพฤกษชาติเป็นสวนพรรณไม้ในวรรณคดีนานาชนิด ร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และผลไม้

บุญชน บุคตาหวัง (2543: 35) ได้กล่าวถึงตลาดน้ำอัมพวาไว้ว่า ตลาดน้ำอัมพวาเป็นตลาดริมคลอง ตั้งอยู่ใกล้วัดอัมพวันเจติยาราม ทุกวันศุกร์ เสาร์และอาทิตย์ ในช่วงเวลาเย็น ตั้งแต่เวลา 15.00-21.00 น. ในคลองอัมพวาจะมีพ่อค้าแม่ค้าพายเรือขายอาหารและเครื่องดื่ม เช่น หอยทอด ก๋วยเตี๋ยว กาแฟ โอเลี้ยง ขนมหวานต่างๆ และมีรถเข็นขายของบนบก บรรยากาศสบาย ๆ มีเพลงฟังจากเสียงตามสายของชาวชุมชน ประชาชนสามารถเดินเที่ยวชมตลาดหาซื้ออาหารรับประทานและเช่าเรือไปเที่ยวชมดูหิ่งห้อยในยามค่ำคืนได้ค่าบริการคนละ 60-80 บาท

สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง (2549: 380) ได้กล่าวถึงค่ายบางกุ้งไว้ว่าตั้งอยู่ที่หมู่ 4 เป็นค่ายทหารเรือไทยที่มีชื่อปรากฏอยู่ในพงศาวดารชาติไทย และเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ที่เกิดวีรกรรมของชาวแม่กลองในระหว่างตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาถึงกรุงธนบุรี ซึ่งทหารไทย-จีน โดยการนำของพระเจ้าตากสินมหาราช ร่วมขับไล่กองทัพพม่าทำให้ข้าศึกแตกพ่าย และเป็นค่ายทหารไทยที่สร้างความเกรงขามให้กองทัพพม่าเป็นอย่างยิ่ง ค่ายบางกุ้งแห่งนี้ได้ถูกปล่อยให้รกร้างอยู่เกือบ 200 ปี จนมาถึง พ.ศ. 2510 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตั้งเป็นค่ายลูกเสือขึ้น เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระเจ้าตากสินมหาราช และได้สร้างศาลพระเจ้าตากสินไว้เป็นอนุสรณ์ โดยทำพิธียกศาลเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2511 ในบริเวณค่ายบางกุ้งยังเป็นที่ตั้งของวัดโบสถ์และวัดบางกุ้งอันเก่าแก่ ภายในโบสถ์มีพระประธานเป็นพระพุทธรูปปั้นขนาดใหญ่ และชาวบ้านเรียกว่า “หลวงพ่อบุสธน้อย” และมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยปลายกรุงศรีอยุธยาเป็นเรื่องเกี่ยวกับพุทธประวัติ

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า จังหวัดสมุทรสงครามมีประวัติความเป็นมายาวนาน และมีความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ และเป็นตัวแทนที่สะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของวิถีชีวิตคนไทยภาคกลาง

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม

เงิน ซี เอ (2555: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาคสำหรับนักศึกษาจีน” การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีนที่ศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยวงวสี สาธารณรัฐประชาชนจีน แบบเรียนที่สร้างขึ้นนี้ประกอบด้วยวัฒนธรรมไทยทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่ละภาคประกอบด้วยแผนการสอน ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาคนั้นๆ คำศัพท์ หลักภาษาไทย และการใช้ภาษาไทย วัฒนธรรมประเพณีประจำภาคนั้นๆ แบบฝึกหัด และแบบทดสอบท้ายบท ในส่วนของวัฒนธรรมไทยภาคกลางนั้น กล่าวถึงจังหวัดสมุทรสงครามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเพณีลอยกระทงกาบกล้วยของชาวสมุทรสงคราม ว่าแสดงถึงอัตลักษณ์ของคนไทยภาคกลางได้อย่างชัดเจน

ศรีสวัสดิ์ ปันณะกิจการ (2554: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ค่านิยมความเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนริมคลองอัมพวา” การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของชุมชนริมคลองอัมพวา ความสนใจวัฒนธรรม ค่านิยมในวัฒนธรรมกับความพึงพอใจวัฒนธรรมท้องถิ่น และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นกับพฤติกรรมของชุมชนอัมพวา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุมชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่บริเวณริมถนนจากวัดอัมพวันเข้าตลาดอัมพวาและริมคลองอัมพวา จำนวน 140 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผลการวิจัยพบว่า ชาวชุมชนอัมพวาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โสดและ สมรส/อยู่รวมด้วยกัน อายุ 26-35 ปี จบการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท โดยอาศัยอยู่ในชุมชน มีลักษณะครอบครัวเดี่ยว จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน มีความสนใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่านิยมในวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่านิยมในชุมชนอยู่ในระดับดีและค่านิยมทั่วไปอยู่ในระดับดีมาก ชาวชุมชนอัมพวามีความพึงพอใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดและพฤติกรรมของชุมชนริมคลองอัมพวา อยู่ในระดับดีมาก และมีพฤติกรรมทำให้ความเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับดีมาก ความสนใจในวัฒนธรรมของชุมชนริมคลองอัมพวา ค่านิยมในวัฒนธรรมและค่านิยมทั่วไปโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ในทิศทางเดียวกัน ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ความพึงพอใจของชุมชนริมคลองอัมพวากับวัฒนธรรมท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมของชุมชนริมคลองอัมพวา ในทิศทางเดียวกัน ระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ชุมชนริมคลองอัมพวาได้แสดงออกถึงความพึงพอใจในการเติบโตทางการท่องเที่ยวในชุมชนซึ่งทำให้ทุกคนในชุมชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นแต่ขณะเดียวกันชุมชนก็ต้องการที่จะรักษาวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีตด้วยเช่นกัน

ยานุมาศ สร้อยเสือ (2551: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนอัมพวา” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ของชุมชนอัมพวาและ ลักษณะการท่องเที่ยวในพื้นที่อัมพวารวมถึงการใช้และการจัดการทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนอัมพวาตลอดจนเสนอแนะการจัดการทุนทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชนในการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสาร การเก็บข้อมูล ภาคสนามการสังเกต และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ผลการวิจัยพบว่าทุนทางวัฒนธรรมของชุมชนอัมพวามีดังนี้ 1. ทุนบุคคล ได้แก่ พระ ครูผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการประดิษฐ์สิ่งต่างๆและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยการถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนและผู้สนใจโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย 2. ทุนรูปลักษณ์ ได้แก่ สถานที่ สิ่งก่อสร้าง ที่คนในชุมชนใช้ประโยชน์รวมถึง ผลงานอันเป็นที่ภาคภูมิใจของคนในชุมชน 3. ทุนสถาบัน ได้แก่ บุคคล สถานที่ประวัติความเป็นมาเกี่ยวข้องกับพระราชวงศ์ ประเพณี รวมถึงประกาศนียบัตร รางวัลต่างๆทั้งในระดับชาติและต่างชาติที่ ชุมชนอัมพวาได้รับการพัฒนาชุมชนอัมพวาโดยนำการท่องเที่ยวมาใช้เป็นเครื่องมือ เป็นการนำทุน บุคคลทุนรูปลักษณ์ และทุนสถาบัน มาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีรูปแบบการใช้และ การจัดการทุนทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและแบบประยุกต์ ชุมชนอัมพวาเน้นการใช้และการจัดการ ทุนทางวัฒนธรรมแบบประยุกต์ แบ่งได้เป็นการประยุกต์ในเชิงโครงสร้าง การประยุกต์ในเชิงหน้าที่ และการประยุกต์ในเชิงรูปแบบเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนในการใช้และการจัดการทุนทาง วัฒนธรรมของชุมชนอัมพวา ชาวชุมชนมีการรวมกลุ่มและกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับขึ้นมาเพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวขณะเดียวกันมีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชนจากรุ่น สู่รุ่นเพื่อให้เยาวชนและคนในท้องถิ่นเห็นคุณค่าของทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ภายในชุมชนก่อให้เกิด จิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาเพื่อเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชน อัมพวาอย่างยั่งยืน

นรินทิพย์ ศรีชัย (2551: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่ง ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการ ให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามและเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามา เสนอเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามเครื่องมือ ที่ใช้คือแบบสำรวจเชิงอำนาจความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและแบบสำรวจทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามและแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่า t-test การทดสอบค่า F-test และการ ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีของ LSD (Least Significant Difference's Method)

ผลการวิจัยพบว่าจากแบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรพบว่าจังหวัดสมุทรสงครามมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมายสถานที่ที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ตลาดน้ำอัมพวา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและค่ายบางกุ้งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ 10 รายพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าโฮมสเตย์ส่วนใหญ่ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโฮมสเตย์มีที่พักให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลายระดับตั้งแต่ระบบโฮมสเตย์แบบดั้งเดิมจนถึงแบบโฮมสเตย์กึ่งรีสอร์ท ลักษณะจุดเด่นของโฮมสเตย์จะเน้นในเรื่องบ้านพักที่อยู่ริมน้ำ สำหรับกิจกรรมที่เป็นจุดเด่นสำหรับนักท่องเที่ยว คือ การเที่ยวชมหิ่งห้อยในเวลากลางคืน และผู้ประกอบการต้องการพัฒนาโฮมสเตย์ในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีสถานภาพโสดและมีรายได้ต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป

จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการบริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อได้ผลการสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ แบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามแล้วนำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาโฮมสเตย์ใน 3 ด้านคือ การพัฒนาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์และการพัฒนาโฮมสเตย์ให้ได้รับมาตรฐานและยั่งยืน

วิทยากรณ์ ศรีวิไล (2551: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามโดยการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในจังหวัด

สมุทรสงคราม จำนวน 3 คนและผู้ดูแลเว็บไซต์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2 คน ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่าระดับความต้องการในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูงโดยสนใจข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียงและภาพเหมือนจริง ประกอบในการนำเสนอมากที่สุดสำหรับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ได้แก่ ปัญหาด้านการพึ่งพาตัวแทนนำเที่ยว ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านราคาปัญหาด้านคอมพิวเตอร์และข้อเสนอแนะในการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ได้แก่การสนับสนุนช่วยเหลือของภาครัฐ การรวมตัวกันของผู้ประกอบการโฮมสเตย์การปรับราคาลงของบริษัทผู้จัดทำและออกแบบเว็บไซต์การก่อตั้งชมรมเว็บไซต์ที่พักโฮมสเตย์ การเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวบนเว็บไซต์

ทัชชพงศ์ อัสวพรหมธาดา (2550: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยว ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามจำนวนทั้งสิ้น 400 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานคือการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มโดยการหาค่าที่การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียวการวิเคราะห์หาผลต่างของรายคู่ใช้ LSD หรือ Dunnett's T3 และการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 21-30 ปีมีสถานภาพโสดระดับการศึกษาปริญญาตรีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001-12,000 บาท พฤติกรรมการท่องเที่ยวมีสิ่งจูงใจทางด้านเหตุผลคือเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสิ่งจูงใจทางด้านอารมณ์คือต้องการมาเห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโดยมีโอกาสในการท่องเที่ยววันเสาร์-อาทิตย์ มีรูปแบบในการท่องเที่ยวคือมาเที่ยวชมธรรมชาติและมีการบอกบุคคลอื่นเฉลี่ยสูงมากและการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งเฉลี่ยสูงมากด้านการรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวได้รับข่าวสารจากเพื่อน / เพื่อนบ้านมากที่สุด 1-2 ครั้งต่อปีจากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพและรายได้ที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวด้านความถนัดในการท่องเที่ยวด้านการบอกบุคคลอื่นและด้านการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามพบว่ามีความคาดหวังต่อการจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและด้านการบริการทางการท่องเที่ยวมากกว่าการรับรู้จริงซึ่งสรุปได้ว่านักท่องเที่ยวไม่พอใจในการจัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำอัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามในทุกด้าน การวิเคราะห์ด้านการรับรู้จริงต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่าเมื่อนักท่องเที่ยวมีการรับรู้ต่อการจัดการการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจะทำให้นักท่องเที่ยวมีการกลับมาท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาอีกครั้งเพิ่มขึ้นมากกว่าเมื่อนักท่องเที่ยวมีการรับรู้ต่อการจัดการการท่องเที่ยวด้านบริการการท่องเที่ยว

จิรวรรณ สุวรรณเนตร (2543: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์เรื่อง จังหวัดสมุทรสงคราม” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่อง จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่อง จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่อง สมุทรสงคราม สำหรับสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 94.33/92.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 85/85

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาเป็นกรอบความคิดในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เนื่องจากอัมพวาเป็นตัวแทนของวิถีชีวิตของชาวสมุทรสงครามที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมและประเพณีไทยที่งดงาม ควรอย่างยิ่งที่ชาวต่างชาติฝึกฝนทักษะทางการอ่านและการใช้ภาษาไทย พร้อมทั้งเรียนรู้วัฒนธรรมไทยอันทรงคุณค่าผ่านการศึกษาชุดการสอนนี้ จากการรวบรวมข้อมูลพบว่ายังไม่มีผู้ใดศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จึงควรทำการศึกษาวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการใช้ภาษา อีกทั้งสามารถอธิบายวัฒนธรรมไทยที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งในจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน
4. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน
5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลาง ระดับชั้นเกรด 12 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนนานาชาติเอกมัย จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลางระดับชั้นเกรด 12 โรงเรียนนานาชาติเอกมัย จำนวน 24 คน การสุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มแบบเจาะจง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน แบบทดสอบ แผนการสอน การจัดทำคู่มือครู การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน แนวคิดของการสอนภาษาและวัฒนธรรม ประวัติของจังหวัดสมุทรสงครามและสถานที่สำคัญต่าง ๆ อีกทั้งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย

2.2 สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ สร้างแบบทดสอบท้ายบทเรียนทุกบท จำนวน 6 บท แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จำนวน 50 ข้อ แผนการจัดการเรียนรู้ และคู่มือครู เนื้อหาของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีดังนี้

บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม

เนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม
- 2) สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัดสมุทรสงคราม

บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม“วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

เนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาของและความสำคัญของวัดเพชรสมุทรวรวิหาร (วัดหลวงพ่อบ้านแหลม)
- 2) ข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมวัด
- 3) เครื่องสักการะที่คนไทยนิยมนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์

บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ“ดอนหอยหลอด”

เนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาของดอนหอยหลอด
- 2) ความรู้เกี่ยวกับหอยหลอด
- 3) วิธีการจับหอยหลอด

บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม“อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

เนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาของอุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.2)
- 2) เรือนไทย
- 3) เครื่องใช้สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”

เนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาของตลาดน้ำอัมพวา
- 2) สินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสมุทรสงคราม
- 3) การไปชมหิ่งห้อย

บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”

เนื้อหาประกอบด้วย

- 1) ความเป็นมาและความสำคัญของค่ายบางกุ้งในเชิงประวัติศาสตร์
- 2) ประวัติของโบสถ์ปรกโพธิ์

แต่ละบทประกอบด้วย

1. บทอ่าน
2. คำศัพท์
3. แบบฝึกหัด
4. แบบทดสอบท้ายบทเรียน (E1)

2.3 สร้างแบบทดสอบท้ายบทจำนวน 6 บท บทละ 10 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จำนวน 50 ข้อ

2.4 สร้างแบบประเมินวัดคุณภาพของชุดการสอน นำแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติแบบทดสอบท้ายบทเรียนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู และแบบประเมินวัดคุณภาพของคุณภาพของชุดการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างชุดการสอนและการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและประเมินวัดคุณภาพ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย และอาจารย์พิเศษ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.6 นำชุดการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนไปใช้กับกลุ่มทดลอง จากนั้นปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน

2.7 นำชุดการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทเรียน (E1) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E2) เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด 80/80

2.8 นำผลที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ สรุปผล และอภิปรายผล

3. การประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน ดังนี้

3.1 ประเมินโดยการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยนำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงคราม และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ซึ่งประกอบด้วยชุดการสอน คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษาและรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้ปรับปรุงคำถามและตัวเลือกให้มีความชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งแก้ไขแบบอักษรและการถ่ายเสียงเป็นสัทอักษรให้ถูกต้อง ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.2 ประเมินโดยทดลองใช้ชุดการสอนกับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องเกี่ยวกับชุดการสอน โดยให้กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลางที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีพื้นฐานรู้ใกล้เคียงกัน จำนวน 5 คน ลองใช้ชุดการสอนและทำแบบทดสอบ ผู้วิจัยซักถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอน แบบทดสอบท้ายบท และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ซึ่งสรุปผลได้ว่าคำศัพท์ในบทอ่านบางบทยากเกินไป ผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้บทอ่านมีความง่ายขึ้นและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

3.3 นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแล้วในข้อ 3.2 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชาวต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยระดับกลาง จำนวน 24 คน เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ให้มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80

ผลการประเมินคุณภาพชุดการสอน

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินคุณภาพแบบเรียน ซึ่งผลการประเมินมีดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
1. เนื้อหามีความถูกต้อง ครบคลุมวัตถุประสงค์	20	19 / 19 / 19
2. เนื้อหาโดยรวมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	20	18 / 18 / 20
3. ภาพประกอบมีความชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน	20	19 / 18 / 20

ตาราง 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
4. รูปแบบ ขนาดและสีของตัวอักษรมีความเหมาะสม	20	19 / 20 / 20
5. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบมีความชัดเจน มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	20	18 / 17 / 18
รวม	100	93 / 92 / 97
คะแนนเฉลี่ย		94

จากตาราง 2 แสดงว่าผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีคะแนนเฉลี่ย 94 คะแนนประเมินให้อยู่ในระดับดีมาก

สรุปได้ว่า ผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติแบบทดสอบท้ายบทเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 94 คะแนน อยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก สามารถไปใช้เป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติได้

4. การดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยบันทึกคะแนนแบบทดสอบท้ายบทเรียน 6 ครั้ง และบันทึกคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน 1 ครั้ง ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการเรียนไว้ทั้งหมด 3 สัปดาห์ จำนวน 12 ครั้ง และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน 1 ครั้ง รวม 13 ครั้ง ดังนี้

ตาราง 3 แสดงวัน-เวลาการสอนกลุ่มตัวอย่าง

คาบเรียนที่	วันที่	เวลา	เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
1	25 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม
2	26 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
3	27 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

ตาราง 3 (ต่อ)

คาบเรียนที่	วันที่	เวลา	เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
4	28 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัด สมุทรสงคราม“วัดเพชรสมุทรวรวิหาร” - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
5	29 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”
6	1 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด” - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
7	2 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”
8	3 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย” - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
9	4 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาด น้ำอัมพวา”
10	5 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาด น้ำอัมพวา” - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
11	8 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”
12	9 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง” - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
13	10 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

4.2 นำคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทมาคิดเป็นค่าเฉลี่ย (E1)

4.3 หาประสิทธิภาพชุดการสอน โดยหาคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทแล้ว
เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

5. การใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2520: 495-496)

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

E1 = ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับ โดยเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและประกอบกิจกรรม

E2 = ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับ โดยเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน

$\sum X$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดและ / หรือการประกอบกิจกรรมการเรียน

$\sum F$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและ/ หรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและ / หรือกิจกรรมหลังเรียน

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน / หรือกิจกรรมหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ได้นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงคราม และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ตามที่กำหนด คือ $E1/E2 = 80/80$ และสังเกตพัฒนาการของผู้เรียนที่ศึกษาชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยเปรียบเทียบจากคะแนนแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท (E1) และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E2)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520: 136-137) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพใช้การได้นั้น ผู้สร้างจะต้องกำหนดเกณฑ์โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ต้องคำนึงถึง “กระบวนการ” และ “ผลลัพธ์” โดยกำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น $E1/ E2$

E1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับโดยเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและประกอบกิจกรรม

E2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังเรียน) คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทดสอบหลังเรียน

การคิดค่า E1 และ E2 ของชุดการสอน คำนวณโดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$E_1 = \frac{\left(\frac{\sum X}{N} \right)}{A} \times 100$$

$$E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

$E1$ = ค่าประสิทธิภาพของคะแนน คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

$E2$ = ค่าประสิทธิภาพของคะแนน คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

$\sum X$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดและ / หรือการประกอบกิจกรรมการเรียน

$\sum F$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและ / หรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายบทเรียนทั้ง 6 บท

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก ($E1$)
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนครบทั้ง 6 บท เพื่อหาประสิทธิภาพตัวหลัง ($E2$)
3. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนตามที่กำหนด คือ $E1/E2 = 80/80$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 4 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของชุดการสอนภาษา

และวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว

ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ บทที่ 1-6

ผู้เรียน คนที่	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6
10	10	10	10	10	10	10
1	8	10	7	9	7	8
2	10	9	9	7	9	9
3	10	8	8	7	9	10
4	10	10	9	9	9	10
5	9	10	9	8	9	10
6	10	10	9	7	9	9
7	10	10	9	9	9	9
8	10	10	9	7	9	9
9	10	10	9	9	9	9
10	9	10	9	8	9	9
11	10	10	9	9	9	10
12	10	10	10	9	9	10
13	8	9	9	8	7	8
14	8	10	9	7	7	9
15	10	9	9	10	9	9
16	9	10	10	9	9	9
17	9	10	10	7	8	9
18	10	10	9	7	10	9
19	8	10	9	8	7	9
20	10	10	10	9	10	9
21	10	10	10	7	10	9

ตาราง 4 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6
	10	10	10	10	10	10
22	10	10	9	7	10	9
23	10	10	9	9	10	9
24	10	10	9	8	10	7
$\sum x$	228	235	218	194	213	217
X	9.5	9.79	9.08	8.08	8.87	9.04
E1	95.00	97.91	90.83	80.83	88.75	90.41

จากตาราง 4 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนของชุดการสอน ภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด สมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แต่ละบท มีคะแนนร้อยละ 80.83-97.91 ผ่านเกณฑ์ ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูง ที่สุด $E1 = 97.91$ คือ บทเรียนที่ 2 เนื่องจากเนื้อหาของบทเรียนนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนสถานของ พุทธศาสนา ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการไหว้พระ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เพราะได้ทดลอง ปฏิบัติจริง อีกทั้งผู้เรียนส่วนใหญ่เคยไปไหว้พระที่วัดต่าง ๆ ในประเทศไทย ทำให้สามารถเชื่อมโยง ประสบการณ์เดิมกับเนื้อหาที่เรียนรู้อย่างดี ส่วนบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละน้อยกว่าบท อื่น คือ บทที่ 4 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด $E1 = 80.83$ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เนื่องจากเนื้อหาใน บทเรียนเป็นเรื่องที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนรู้มาก่อน อีกทั้งคำศัพท์ในบทอ่านหลายคำเป็นคำราชาศัพท์ ค่อนข้างยาก ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนนี้น้อยกว่าบทอื่น ๆ โดยมีประสิทธิภาพร้อยละ ตามลำดับต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงค่าประสิทธิภาพตัวแรกของชุดการสอนภาษาไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทย
ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ในแต่ละบท

บทที่	เนื้อหา	E1
1	จังหวัดสมุทรสงคราม	ร้อยละ 95
2	ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”	ร้อยละ 97.9
3	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”	ร้อยละ 90.8
4	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”	ร้อยละ 80.8
5	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”	ร้อยละ 88.7
6	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”	ร้อยละ 90.4

จากค่าประสิทธิภาพข้างต้นแสดงว่าบทเรียนแต่ละบทรวม 6 บท ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพ
ตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) โดยมีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพ เท่ากับ 90.62 ($E1 = 90.62$)

จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนทั้ง 6 บท
เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($E2$)

ตาราง 6 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดการสอนภาษาไทย
เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($E2$)

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)
1	44
2	45
3	47
4	46
5	44

ตาราง 6 (ต่อ)

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)
6	48
7	48
8	48
9	47
10	46
11	46
12	46
13	42
14	42
15	46
16	47
17	45
18	45
19	41
20	46
21	46
22	45
23	45
24	45
$\sum x$	45.41
E2	90.83

จากตาราง 6 ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติทั้ง 6 บท คิดเป็นร้อยละ 90.83 ($E2 = 90.83$) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวหลังที่กำหนดไว้ ($E2 = 80$) แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในจังหวัดสมุทรสงครามและมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยมากขึ้น ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน รวมทั้งเพิ่มพูนวงศัพท์มากขึ้น

ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบเรียน $E1 = 90.62$ และ $E2 = 90.83$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $E1/E2 = 80/80$

ตาราง 7 แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 80/80$)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	จังหวัดสมุทรสงคราม	95.00	
2	ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”	97.91	
3	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”	90.83	
4	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรม ราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้าน ภาลัย”	80.83	
5	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”	88.75	
6	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”	90.41	
	รวมเฉลี่ย 6 บท	90.62	90.83

จากตาราง 7 ผู้วิจัยพบว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทั้ง 6 บท มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 โดยมีค่าประสิทธิภาพแบบทดสอบท้ายบทเรียน คือ $E1=90.62$ และค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คือ $E2 = 90.83$ ประสิทธิภาพข้างต้น แสดงว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและผ่านการวิจัยประสิทธิภาพของแบบเรียน สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน การสอนภาษา และวัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดสมุทรสงคราม ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เมื่อสร้างชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมและจัดทำสื่อต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการสอน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อพาวเวอร์พอยต์ และสื่อวีดิทัศน์ นำมาจัดทำเป็นคู่มือครูสำหรับใช้ชุดการสอน จากนั้นจึงนำชุดการสอนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินประสิทธิภาพชุดการสอน ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะ แล้วผู้วิจัยจึงนำชุดการสอนที่ผ่านการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับกลุ่มประชากร คือ นักเรียนต่างชาติ ระดับชั้นเกรด 12 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีความรู้ภาษาไทยใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยสัมภาษณ์และรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น หลังจากปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพแบบเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ $E1/E2=80/80$ ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงในการสรุปและอภิปรายผลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการใช้ภาษาเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทย แก่ผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยพบว่าชุดการสอนนี้สามารถเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยในหัวข้ออื่นๆ สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ อันช่วยให้ชาวต่างชาติเข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย อันนำไปสู่การปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อไปท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ เมื่อนำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมาทดลองตามกระบวนการในการหาประสิทธิภาพชุดการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ได้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม

บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”

บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”

บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”

การกำหนดหัวข้อบทเรียนในชุดการสอนแต่ละบท ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้วิเคราะห์จากหลักสูตร สารการเรียนรู้ เพื่อกำหนดหัวข้อบทเรียนทั้ง 6 บท การตั้งชื่อบทเรียนทั้ง 6 บท คือ การสังเกตลักษณะสำคัญของสถานที่นั้นๆ แล้วนำมาจัดหมวดหมู่ให้เหมาะสม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสมุทรสงครามมากขึ้น

2. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพ 90.62/90.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ($E1/E2 = 80/80$) โดยประสิทธิภาพตัวแรก ($E1$) ของบทเรียนทั้ง 6 บทอยู่ระหว่าง 80.83-95.00 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็น 90.62 และค่าประสิทธิภาพตัวหลัง ($E2$) คือ 90.83 แสดงว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพที่จะนำไปใช้เป็นชุดการสอนสำหรับการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติได้

อภิปรายผล

1. ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แต่ละบทผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพ ตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$)

ตาราง 7 แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย
ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 80/80$)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	จังหวัดสมุทรสงคราม	95.00	
2	ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”	97.91	
3	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”	90.83	
4	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชา นุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”	80.83	
5	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”	88.75	
6	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”	90.41	
	รวมเฉลี่ย 6 บท	90.62	90.83

ประสิทธิภาพตัวแรกของบทเรียนเฉลี่ยมีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ยคือ 90.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์
ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$) ทั้งนี้เพราะชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกิดจากความรู้ที่ได้
ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย อีกทั้งได้รับการประเมินประสิทธิภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ได้รับการประเมินประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดย
ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำด้านเนื้อหา ภาษา และรูปแบบ ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 ได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีพื้นความรู้
ทางภาษาและวัยใกล้เคียงกัน โดยให้เรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของ
ชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำ
แบบทดสอบท้ายบทเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จากนั้นผู้วิจัยขอความคิดเห็นด้าน
เนื้อหา ภาษา และรูปแบบ แล้วรวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงชุดการสอนให้มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น แล้วนำไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน พบว่าชุดการสอนทุกบท
ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกตามที่กำหนดไว้ ($E1=80$) แสดงว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้
ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สิ่งสำคัญที่ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ
ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ การออกแบบชุดการสอน การเลือกใช้สื่อประกอบการสอน และการสร้างแผน
จัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับการทำกิจกรรมเสริมความรู้ เช่น การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

แล้วนำเสนอความรู้หน้าชั้นเรียน การเตรียมตัวก่อนการสอนนั้นมีความสำคัญมาก ทั้งการเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้และการเตรียมสื่อการสอน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการเล่นเกมตอบคำถาม ชมวีดิทัศน์ แผนที่ สื่อพาวเวอร์พอยต์ สื่อของจริง และสาธิตการไหว้พระ การเตรียมสื่อประกอบการสอนนั้น สามารถใช้สื่อประกอบ การสอนหลายประเภท เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานที่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศในการเรียนให้มีความเป็นกันเองกันเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนถาม ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างราบรื่น และชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าประสิทธิภาพร้อยละของแต่ละบทเรียนมีความแตกต่างกัน บทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด $E1 = 97.91$ คือ บทเรียนที่ 2 เนื่องจากเนื้อหาของบทเรียนนี้มีการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการไหว้พระ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เพราะได้ทดลองปฏิบัติจริง อีกทั้งผู้เรียนส่วนใหญ่เคยไปไหว้พระที่วัดต่าง ๆ ในประเทศไทย ทำให้สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ส่วนบทเรียนที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละน้อยกว่าบทอื่น คือ บทที่ 4 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด $E1 = 80.83$ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เนื่องจากเนื้อหาในบทเรียนเป็นเรื่องที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนรู้มาก่อน อีกทั้งคำศัพท์ในบทอ่านหลายคำเป็นคำราชาศัพท์ค่อนข้างยาก ส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนนี้น้อยกว่าบทอื่น ๆ ผู้วิจัยได้นำปัญหานี้มาปรับปรุงแก้ไข โดยผู้วิจัยได้อธิบายเพิ่มเติมคำศัพท์และบทอ่านให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยพบว่าควรมีการสอนคำราชาศัพท์ให้แก่ผู้เรียนก่อนใช้ชุดการสอนบทที่ 4 และหากมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาที่อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสถานที่ที่จริง ทำให้เกิดความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น จะส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนบทที่ 4 สูงขึ้น การสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยนั้นมีข้อสังเกตสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เนื้อหาในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ชาวต่างชาติควรทราบ และมีคำศัพท์ที่มีคำอ่านเป็นสัญลักษณ์ พร้อมทั้งคำแปล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง และสามารถอ่านบททวนบทเรียนด้วยตนเองได้

2. ค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบท้ายบทเรียน และค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ $E1 = 90.62$ และ $E2 = 90.83$ ทั้งนี้เป็นเพราะชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญ ประกอบกับการออกแบบชุดการสอนในแต่ละบทเรียนมีลำดับขั้นตอน คือ มีบทอ่านที่เป็นจดหมายในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน คำศัพท์ บทอ่าน แบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม แบบฝึกหัดจับคู่ แบบฝึกหัดเติมคำ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกหัดที่มีความน่าสนใจและมีภาพประกอบที่ชัดเจน สวยงาม เพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจทำแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้เข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามให้กับผู้เรียนชาวต่างชาติได้อย่างดี การเรียบเรียงเนื้อหาในแต่ละส่วนคำนึงถึงความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ผู้วิจัยได้เรียบเรียงภาษาให้ง่าย กระชับ ชัดเจน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนาน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพสูงกว่าที่กำหนด คือ $E1=90.62$ และ $E2=90.83$ ชุดการสอนนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการพัฒนาชุดการสอนให้เพิ่มสื่อมัลติมีเดีย ประกอบด้วยชุดการสอน วีดิทัศน์ และเกม โดยจัดทำเป็นเว็บไซต์ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ . (2533). รายงานการวิจัยการสร้างแบบบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาฝรั่งเศส.
เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤษณา สุภาพักตร์. (2551). แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงควบกล้ำสำหรับชาวต่างชาติ.
สารนิพนธ์. ศศ.ม.(การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรวรรณ สุวรรณเนตร. (2543). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องจังหวัดสมุทรสงคราม.
สารนิพนธ์. กศ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เงิน เก็ม ตู. (2552). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”
สารนิพนธ์. ศศ.ม.(การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลองชัย สุวัฒน์บุญ. (ม.ป.ป.). เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เงิน ซี เอ. (2555). แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย 4 ภาค สำหรับนักศึกษาจีน. สารนิพนธ์. ศศ.ม.
(การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์; สมเชาว์ เนตรประเสริฐ; และสุดา สิ้นสกุล. (2520). แบบฝึกปฏิบัติระบบชุด
การสอนแผนจุฬา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชษฐวัชร ขวกาญจน์กิจ. การพัฒนาชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. สารนิพนธ์. กศ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ดวงธิดา ราเมศวร์. (2537). ประเทศไทย 76 จังหวัด. กรุงเทพฯ: มายิก.
- ดุจกาญจน์ ชัยวิศิษฐ์. (2546). การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยเรื่องคำราชาศัพท์
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. รายงานการศึกษานิพนธ์. ศษ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)
ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ทัชชพงศ์ อัครพรหมธาดา. (2550). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการจัดการ
การท่องเที่ยว ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ธัญรศม์ พูลสวัสดิ์. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมไทยในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์. ศศ.ม.(การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ ชาญณรงค์. (2545). วัฒนธรรมและศาสนา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2552). การสอนทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อปปี้.
- . (2547, พฤศจิกายน). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ. วารสารวรรณนิทัศน์. 4(12): 268-278.
- นรินทิพย์ ศรีชัย. (2551). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประชิด สกุนะพัฒน์. (2554). 77จังหวัด. กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญา.
- ประภัสสร เกตุจันทร์. (2551). ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาวสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น. สารนิพนธ์. ศศ.ม.(การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี ปัญจาละ. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนของรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร. ปรียา อนุรัตน์. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษและสัมฤทธิ์ผลในการอ่านภาษาอังกฤษ. ปรินิพนธ์. ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุณชน บุดาหวัง. (2543). สมุทรสงคราม น้ำ ฟ้า ป่า เขา. กรุงเทพฯ: พี เอส พี.
- เป็รื่อง กุมุท. (2519). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจริญธุรกิจการพิมพ์.
- พัชนีญ์ หนูคง. (2546). การสร้างชุดการสอนการอ่านจับใจความ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- พัทธยา จิตต์เมตตา. (2553). สื่อการสอนแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เพ็ญฉวี รักขวลี. (2514). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติที่พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปรินญานิพนธ์. ค.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548, มกราคม-มิถุนายน). การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาที่สอง. *ภาษาและวัฒนธรรม*. 24(1): 82-91.
- ยานุมาศ สร้อยเชื้อ. (2551). *ทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนอัมพวา*. ปรินญานิพนธ์. ศศ.ม. (พัฒนามนุษย์และสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัชณีเพ็ญ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). *การสร้างชุดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาศาสตรการศึกษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2533). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิริยาภรณ์ ศรีวิล. (2551). *แนวทางการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงคราม*. ปรินญานิพนธ์. นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียัย สุวรรณกิติ. (2522). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีสวัสดิ์ ปันณะกิจการ. (2544). *ค่านิยมความเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนริมคลองอัมพวา*. สารนิพนธ์. บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สันทนต์ ภิบาลสุข. (2525). *การใช้สื่อการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พีรพัฒนา.
- สมจิตร วรรณวิไล. (2527). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการสอนเสริมและไม่สอนเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สร้อยนา อิมสมบุญ. (2542, มกราคม). *วัฒนธรรมกับการสอนภาษา*. วารสารการศึกษาเอกชน. 9(81): 52-57.
- สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง. (2549). *ที่นี้ประเทศไทย: ท่องเที่ยวภาคกลาง*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- สุพรรณิกา วัฒนบุญญ์. (2523). *การทดลองเปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษแบบเสริมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับการสอนภาษาอังกฤษแบบธรรมดา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

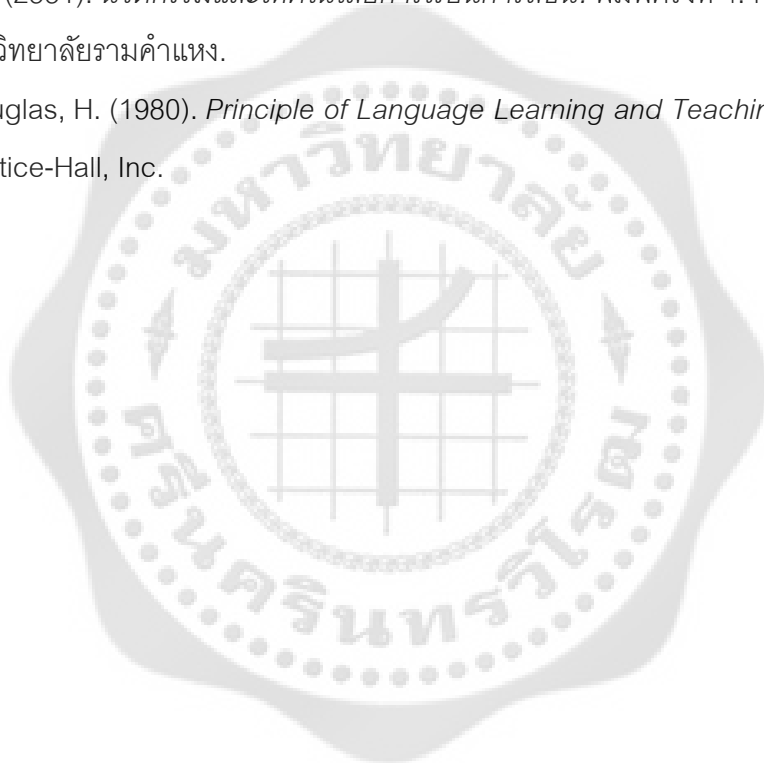
สุวดี เมืองสุข. (2546). *การพัฒนาชุดการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. สารนิพนธ์. กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ.

เสถียรโกเศศ (พระยาอนุมานราชธน). (2501). *วัฒนธรรมเบื้องต้น*. ราชบัณฑิตยสถาน.

อรนุช ลิมตศิริ. (2551). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Brown; & Douglas, H. (1980). *Principle of Language Learning and Teaching*. New Jersey:
Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/3๖45

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 สิงหาคม 2557

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติเอกมัย

เนื่องด้วย นางสาวณพทา วิริยางกูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับ ผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมธะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้ห้อง 332 เพื่อทดลองชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับ ผู้เรียนชาวต่างชาติ กับนักเรียนระดับ Grade 12 จำนวน 24 คน ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2557

จึงเรียนมาเพื่อขอความเห็นชอบให้ นางสาวณพทา วิริยางกูร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 081-343-8727

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร

เนื่องด้วย นางสาวมณฑา วิริยางกูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวมณฑา วิริยางกูร
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-343-8727

ที่ ศธ 0519.12/๒๐๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 เมษายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตะ

เนื่องด้วย นางสาวณณา วิริยางกูร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธิเมตตะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจชุดการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณณา วิริยางกูร
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-343-8727

ที่ ศธ 0519.12/2056

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3๖ เมษายน 2557

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์

เนื่องด้วย นางสาวณชา วิจารณ์กุล นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและ
วัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างชาติ” โดยมี รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรงชุดการสอน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวณชา วิจารณ์กุล
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-343-8727

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้
แบบทดสอบท้ายบทเรียน
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวน ๒ คาบเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม
๒. บอกชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามได้

เนื้อหาสาระ

๑. ความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงคราม
๒. สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม

กิจกรรมการเรียนรู้

คาบเรียนที่ ๑

๑. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจดหมายของธนิช ผู้เรียนสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ด้วยการตอบคำถาม แล้วทำแบบฝึกหัด จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องจังหวัดสมุทรสงคราม
๒. ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
๓. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเกี่ยวกับสมุทรสงคราม จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ ๑ ข้อ แล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม และจับคู่คำศัพท์กับภาพ
๕. อธิบาย / บรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร (วัดหลวงพ่อบ้านแหลม) ดอนหอยหลอด อุทยานพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.2) ตลาดน้ำอัมพวา และค่ายบางกุ้ง

คาบเรียนที่ 2

๑. ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับจังหวัดสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อพาวเวอร์พอยต์
๒. นักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมาของจังหวัดสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
๓. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง
๔. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
๕. ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรสงคราม

สื่อการเรียนการสอน

๑. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
๒. สื่อการสอนพาวเวอร์พอยต์เรื่องจังหวัดสมุทรสงคราม
๓. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม
“วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

จำนวน ๒ คาบเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมาของวัดเพชรสมุทรวรวิหารและหลวงพ่อบ้านแหลมได้
๒. บอกชื่อเครื่องสักการะที่คนไทยนิยมนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้
๓. อธิบายข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมวัดได้

เนื้อหาสาระ

๑. ความเป็นมาของวัดเพชรสมุทรวรวิหารและหลวงพ่อบ้านแหลม
๒. เครื่องสักการะที่คนไทยนิยมนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
๓. ข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมวัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบเรียนที่ ๑

๑. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจดหมายของธนิชา ผู้เรียนสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ด้วยการตอบคำถาม แล้วทำแบบฝึกหัด จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม
๒. ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
๓. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเกี่ยวกับความเป็นมาของวัดเพชรสมุทรวรวิหารและหลวงพ่อบ้านแหลม จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ ๑ ข้อ แล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบเพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม และจับคู่คำศัพท์กับภาพ

คาบเรียนที่ ๒

๑. ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของวัดเพชรสมุทรวรวิหารและหลวงบ้านแหลมด้วยการตอบคำถาม
๒. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องสักการะที่คนไทยนิยมนำไปบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
๓. นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามว่าภาพที่ปรากฏในสื่อพาวเวอร์พอยต์คือเครื่องสักการะชนิดใด
๔. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติเมื่อเข้าชมวัด
๕. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง
๖. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
๗. ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม“วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

สื่อการเรียนการสอน

๑. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องเกี่ยวกับศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”
๒. สื่อการสอนพาวเวอร์พอยต์ เรื่อง วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
๓. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
“ดอนหอยหลอด”

จำนวน ๒ คาบเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมาของดอนหอยหลอดได้
๒. อธิบายลักษณะของหอยหลอดได้
๓. บอกวิธีการจับหอยหลอดได้

เนื้อหาสาระ

๑. ความเป็นมาของดอนหอยหลอด
๒. ความรู้เกี่ยวกับหอยหลอด
๓. วิธีการจับหอยหลอด
๔. อาหารที่ปรุงจากหอยหลอด

กิจกรรมการเรียนการสอน

คาบเรียนที่ 1

๑. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจดหมายของนิชา ผู้เรียนสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ด้วยการตอบคำถาม แล้วทำแบบฝึกหัด จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”
๒. ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
๓. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด” จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ ๑ ข้อ แล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม

คาบเรียนที่ 2

๑. ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับดอนหอยหลอดด้วยการตอบคำถาม
๒. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะและแหล่งที่อยู่อาศัยของหอยหลอด
๓. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจับหอยหลอดและอาหารที่ปรุงจากหอยหลอด
๔. นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามว่าภาพที่ปรากฏในสื่อพาวเวอร์พอยต์คืออาหารชนิดใด
๕. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดจับคู่ภาพกับคำศัพท์ และเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง
๖. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
๗. ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”

สื่อการเรียนการสอน

๑. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”
๒. สื่อการสอนพาวเวอร์พอยต์ เรื่องดอนหอยหลอด
๓. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
“อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”
จำนวน ๒ คาบเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมาของอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้
๒. บอกเครื่องใช้สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้

เนื้อหาสาระ

๑. ความเป็นมาของอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
๒. ความรู้เกี่ยวกับเรือนไทย
๓. เครื่องใช้สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

กิจกรรมการเรียนรู้

คาบเรียนที่ ๑

๑. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจดหมายของฉันทา ผู้เรียนสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ด้วยการตอบคำถาม แล้วทำแบบฝึกหัด จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”
๒. ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
๓. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย” จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ ๑ ข้อ แล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม

คาบเรียนที่ ๒

๑. ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยด้วยการตอบคำถาม
๒. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับเรือนไทยและเครื่องใช้ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
๓. นักเรียนเล่นเกมตอบคำถามว่าภาพที่ปรากฏในสื่อพาวเวอร์พอยต์คือเครื่องใช้ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นชนิดใด
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดจับคู่ภาพกับคำศัพท์ และเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง
๕. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
๖. ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

สื่อการเรียนการสอน

๑. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”
๒. สื่อการสอนพาวเวอร์พอยต์เรื่องอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.๒)
๓. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”

จำนวน ๒ คาบเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ผู้เรียนสามารถอธิบายความเป็นมาของตลาดน้ำอัมพวาได้
๒. ผู้เรียนสามารถบอกสินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวาได้

เนื้อหาสาระ

๑. ความเป็นมาของตลาดน้ำอัมพวา
๒. สินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวา
๓. วงจรชีวิตและถิ่นที่อยู่อาศัยของหิ่งห้อย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบเรียนที่ ๑

๑. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจดหมายของนิชา ผู้เรียนสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ด้วยการตอบคำถาม แล้วทำแบบฝึกหัด จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”
๒. ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
๓. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเกี่ยวกับความเป็นมาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา” จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ ๑ ข้อ แล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
๔. ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับสินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวา
๕. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม และจับคู่ภาพกับคำศัพท์

คาบเรียนที่ ๒

๑. ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับตลาดน้ำอัมพวาและสินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวาด้วย
การตอบคำถาม
๒. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวงจรชีวิตและถิ่นที่อยู่ของหิ่งห้อยจากสื่อพาวเวอร์พอยต์
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง
๕. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
๖. ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
“ตลาดน้ำอัมพวา”

สื่อการเรียนการสอน

๑. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”
๒. สื่อการสอนพาวเวอร์พอยต์ เรื่องตลาดน้ำอัมพวา
๓. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

หน่วยจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”

จำนวน ๒ คาบเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมาค่ายบางกุ้งได้
๒. อธิบายความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบสถ์ปรกโพธิ์ได้

เนื้อหาสาระ

๑. ความเป็นมาของค่ายบางกุ้ง
๒. ประวัติความเป็นมาของโบสถ์ปรกโพธิ์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

คาบเรียนที่ ๑

๑. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจดหมายของธิดา ผู้เรียนสรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ด้วยการตอบคำถาม แล้วทำแบบฝึกหัด จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”
๒. ผู้เรียนฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์และเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
๓. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเกี่ยวกับความเป็นมาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง” จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ ๑ ข้อ แล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบ เพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
๔. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเขียนตอบคำถาม

คาบเรียนที่ ๒

๑. ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของค่ายบางกุ้งด้วยการตอบคำถาม
๒. นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับโบสถ์ปรกโพธิ์จากสื่อพาวเวอร์พอยต์
๓. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดจับคู่ภาพกับคำศัพท์ และเติมคำศัพท์ลงในช่องว่าง
๔. ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบท
๕. ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”

สื่อการเรียนการสอน

๑. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”
๒. สื่อการสอนพาวเวอร์พอยต์ เรื่องค่ายบางกุ้ง
๓. แบบทดสอบท้ายบท

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน
๓. ตรวจพิจารณาแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ ๑ จังหวัดสมุทรสงคราม

ชุด X หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. สมุทรสงครามมีความหมายว่าอะไร

ก. การต่อสู้ทางบก	ข. การต่อสู้ทางน้ำ
ค. การต่อสู้อย่างสุดความสามารถ	ง. การต่อสู้ของพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่
๒. จังหวัดสมุทรสงครามแยกออกมาจากจังหวัดใด

ก. ราชบุรี	ข. เพชรบุรี
ค. จันทบุรี	ง. สมุทรสาคร
๓. ข้อใดไม่ใช่อำเภอที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ก. อำเภอเมืองฯ	ข. อำเภออัมพวา
ค. อำเภอบางคนที	ง. อำเภอบางจะเกร็ง
๔. ตราประจำจังหวัดสมุทรสงครามเป็นรูปอะไร

ก. ทะเล	ข. แม่น้ำ
ค. กลอง	ง. ปราสาท
๕. ข้อใดไม่ใช่สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม

ก. อุทยาน ร.๒	ข. ค่ายบางกุ้ง
ค. ดอนหอยหลอด	ง. ตลาดน้ำดอนหวาย
๖. สถานที่ท่องเที่ยวใดเป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมไทย

ก. ค่ายบางกุ้ง	ข. อุทยาน ร.๒
ค. ตลาดน้ำอัมพวา	ง. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

๗. พระพุทธรูปสำคัญของวัดเพชรสมุทรวรวิหารคือพระพุทธรูปองค์ใด
ก. หลวงพ่อโต	ข. หลวงพ่อทวด
ค. หลวงพ่อบ้านแหลม	ง. หลวงพ่อวัดปากน้ำ
๘. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติคือสถานที่ใด
ก. ค่ายบางกุ้ง	ข. อุทยาน ร.๒
ค. แม่น้ำแม่กลอง	ง. ดอนหอยหลอด
๙. จังหวัดสมุทรสงครามมีกี่อำเภอ
ก. ๓ อำเภอ	ข. ๔ อำเภอ
ค. ๕ อำเภอ	ง. ๖ อำเภอ
๑๐. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์คือสถานที่ใด
ก. ค่ายบางกุ้ง	ข. อุทยาน ร.๒
ค. ตลาดน้ำอัมพวา	ง. ดอนหอยหลอด

แบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ ๒ ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม
“วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

ขีด ✕ หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ศาสนสถานมีความหมายว่าอย่างไร

ก. สถานที่ปฏิบัติธรรม	ข. สถานที่อยู่ของพระภิกษุ
ค. สถานที่เก็บรวบรวมพระพุทธรูป	ง. สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
๒. ชาวบ้านแหลมอพยพมาจากจังหวัดใด

ก. ชลบุรี	ข. เพชรบุรี
ค. จันทบุรี	ง. นนทบุรี
๓. ชาวบ้านแหลมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใด

ก. ทำไร่	ข. ทำนา
ค. ทำประมง	ง. ทำสวนผลไม้
๔. ชาวบ้านพบหลวงพ่อบ้านแหลมที่ใด

ก. อำเภอนครชัย	ข. อำเภอไทรโยค
ค. อำเภอตะกั่วป่า	ง. อำเภอแม่กลอง
๕. วัดเพชรสมุทรวรวิหารตั้งอยู่ที่อำเภอใด

ก. อำเภอเมืองฯ	ข. อำเภออัมพวา
ค. อำเภอบางคนที	ง. อำเภอดุสิต
๖. บาทหลวงมีไว้ใช้ทำอะไร

ก. ไว้ใส่เครื่องเขียน	ข. ไว้ใส่เครื่องอาบน้ำ
ค. ไว้ใส่น้ำสำหรับสรงน้ำ	ง. ไว้ใส่อาหารสำหรับขบฉัน

๗. ข้อใดไม่ใช่เครื่องสักการะที่ใช้ในการไหว้พระ

ก. ธูป

ข. ดอกไม้

ค. น้ำหอม

ง. แผ่นทองคำเปลว

๘. ชาวพุทธนิยมใช้ดอกไม้ชนิดใดในการไหว้พระ

ก. ดอกกล้วย

ข. ดอกบัว

ค. ดอกชบา

ง. ดอกบานไม่รู้โรย

๙. การเข้าชมศาสนสถานควรแต่งกายอย่างไร

ก. สวมคอลึก

ข. นุ่งกางเกงขาสั้น

ค. สวมรองเท้าส้นสูง

ง. สวมเสื้อผ้าที่สุภาพเรียบร้อย

๑๐. ข้อใดไม่ใช่ข้อควรปฏิบัติขณะเข้าชมศาสนสถาน

ก. งดถ่ายภาพ

ข. งดพูดคุยนินยัตถ์

ค. นำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในวัด

ง. ถอดรองเท้าก่อนเข้าพระอุโบสถ

แบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ ๓ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
“ดอนหอยหลอด”

ชุด X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ดอนหอยหลอดไม่ได้ตั้งอยู่ที่ตำบลใด
 - ก. ตำบลบางแก้ว
 - ข. ตำบลแหลมใหญ่
 - ค. ตำบลตลาดขวัญ
 - ง. ตำบลบางจะเกร็ง
๒. โคลนมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ดินร่วน
 - ข. ดินเหลว
 - ค. ดินทราย
 - ง. ดินปนทราย
๓. ดอนหอยหลอดมีประโยชน์ต่อธรรมชาติอย่างไรบ้าง
 - ก. ช่วยป้องกันอุทกภัย
 - ข. เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์น้ำ
 - ค. เป็นแหล่งอนุรักษ์ป่าไม้
 - ง. ช่วยกรองตะกอนจากแม่น้ำก่อนที่จะออกสู่ทะเล
๔. นักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวดอนหอยหลอดในเดือนใด
 - ก. เดือนมกราคม
 - ข. เดือนกุมภาพันธ์
 - ค. เดือนมีนาคม
 - ง. เดือนมิถุนายน
๕. ทำไมต้องใช้ปูนขาวในการจับหอยหลอด
 - ก. เพราะทำให้หอยหลอดตาย
 - ข. เพราะเป็นอาหารของหอยหลอด
 - ค. เพราะช่วยให้หอยหลอดขึ้นมาจากรู
 - ง. เพราะเป็นช่วยให้หอยหลอดมีขนาดใหญ่ขึ้น

๖. วิธีการจับหอยหลอดที่ไม่ทำลายสัตว์น้ำคือวิธีการใด
- ก. วิธีการขุด
- ข. วิธีการหยอดปูนขาว
- ค. วิธีการโปรยปูนขาว
- ง. วิธีการสาดปูนขาว
๗. อาหารประเภทใดที่นิยมปรุงด้วยหอยหลอด
- ก. ผัดฉ่า
- ข. น้ำพริก
- ค. แกงจืด
- ง. แกงเขียวหวาน
๘. นักท่องเที่ยวไม่ควรแต่งกายแบบใดในการไปจับหอยหลอด
- ก. เสื้อยืด
- ข. กางเกงยีนส์
- ค. เสื้อแขนยาว
- ง. กระโปรงยาว
๙. บริเวณดอนหอยหลอดสามารถจับสัตว์น้ำชนิดใดได้มากเป็นพิเศษ
- ก. ปู
- ข. กุ้ง
- ค. หอย
- ง. ปลา
๑๐. ของฝากที่วางขายบริเวณดอนหอยหลอดคือข้อใด
- ก. ผัก
- ข. ผลไม้
- ค. ขนมไทย
- ง. อาหารทะเล

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

บทที่ ๔ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

“อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

ชุด X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยตั้งอยู่ที่อำเภอใด
 - ก. อำเภออัมพวา
 - ข. อำเภอบางคนที
 - ค. อำเภอคลองโคน
 - ง. อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
๒. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยไม่ได้อยู่ใกล้กับสถานที่ใด
 - ก. แม่น้ำแม่กลอง
 - ข. ตลาดน้ำอัมพวา
 - ค. วัดอัมพวันเจติยาราม
 - ง. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
๓. อุทยาน ร.๒ มีความเกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยอย่างไร
 - ก. เป็นสถานที่สวรรคต
 - ข. เป็นสถานที่ขึ้นครองราชย์
 - ค. เป็นสถานที่พระราชสมภพ
 - ง. เป็นสถานที่พระราชนิพนธ์วรรณคดี
๔. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยไม่ได้จัดแสดงสิ่งใด
 - ก. จิตรกรรมไทย
 - ข. เครื่องดนตรีไทย
 - ค. เครื่องเบญจรงค์
 - ง. ดอกไม้ในวรรณคดีไทย
๕. ชานเรือนคือบริเวณใด
 - ก. พื้นที่ที่ใช้เก็บอาวุธ
 - ข. พื้นที่ที่ใช้ในการซ่อมรถ
 - ค. พื้นที่ที่ใช้พักผ่อนหย่อนใจ
 - ง. พื้นที่ที่ใช้เก็บเสบียงอาหาร
๖. งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจัดขึ้นในเดือนใด
 - ก. เดือนมกราคม
 - ข. เดือนกุมภาพันธ์
 - ค. เดือนมีนาคม
 - ง. เดือนเมษายน

- [illegible]

แบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ ๕ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
“ตลาดน้ำอัมพวา”

ขีด ✕ หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. อัมพวามีความหมายว่าอะไร

ก. มะนาว	ข. มะม่วง
ค. มะพร้าว	ง. มะปราง
๒. ตลาดน้ำมีลักษณะอย่างไร

ก. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าบนเรือ	ข. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายอาหารบนบก
ค. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายกล้วยเดี่ยวริมถนน	ง. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายอาหารบนรถเข็น
๓. ตลาดน้ำอัมพวาอยู่ใกล้กับสถานที่ใด

ก. ค่ายบางกุ้ง	ข. อุทยาน ร.2
ค. ดอนหอยหลอด	ง. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
๔. ตลาดน้ำอัมพวาไม่ได้เปิดจำหน่ายสินค้าในวันใด

ก. วันศุกร์	ข. วันเสาร์
ค. วันอาทิตย์	ง. วันพฤหัสบดี
๕. ตลาดน้ำอัมพวาไม่มีสิ่งใด

ก. ผลไม้	ข. ขนมไทย
ค. เรือไทย	ง. อาหารไทย
๖. ข้อใดไม่ใช่สินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวา

ก. ปลาทุ	ข. หอยหลอด
ค. น้ำตาลมะพร้าว	ง. เครื่องปั้นดินเผา

๗. หิ่งห้อยมีลักษณะที่ต่างจากแมลงอื่นอย่างไร
ก. เปล่งแสงได้	ข. มีเสียงไพเราะ
ค. อาศัยอยู่ในน้ำ	ง. มีขนาดเล็กมาก
๘. หิ่งห้อยอาศัยอยู่ที่ใด
ก. ต้นโพ	ข. ต้นไทร
ค. ต้นลำพู	ง. ต้นกร่าง
๙. ฤดูกาลใดที่จะพบเห็นหิ่งห้อยจำนวนมาก
ก. ฤดูฝน	ข. ฤดูร้อน
ค. ต้นฤดูหนาว	ง. ปลายฤดูหนาว
๑๐. การอนุรักษ์หิ่งห้อยสามารถทำได้ด้วยวิธีการใด
ก. ปลูกรูปา	ข. อนุรักษ์แหล่งน้ำ
ค. ลดการปล่อยก๊าซพิษ	ง. ลดการเดินทางไปชมหิ่งห้อย

แบบทดสอบท้ายบทเรียน
บทที่ ๖ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
“ค่ายบางกุ้ง”

ชุด X หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ค่ายบางกุ้งตั้งอยู่ที่อำเภอใด
 - ก. อำเภออัมพวา
 - ข. อำเภอบางคนที
 - ค. อำเภอคลองโคน
 - ง. อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
๒. ค่ายบางกุ้งเป็นค่ายทหารเรือในสมัยใด
 - ก. พระเจ้าเอกทัศ
 - ข. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - ค. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 - ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
๓. ค่ายบางกุ้งเป็นค่ายฝึกทหารเพื่อต่อสู้กับใคร
 - ก. ข้าราชการลาว
 - ข. ข้าราชการพม่า
 - ค. ข้าราชการเขมร
 - ง. ข้าราชการเวียดนาม
๔. ภายในค่ายบางกุ้งไม่มีสิ่งใด
 - ก. ต้นไม้ไทย
 - ข. พระพุทธรูป
 - ค. เครื่องดนตรีไทย
 - ง. รูปปั้นนักมวยไทย
๕. เมื่อเข้าไปในโบสถ์ ควรปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. พูดยศเสียงดัง
 - ข. ใส่รองเท้าเข้าในโบสถ์
 - ค. พยายามเดินเข้าไปนั่งด้านหน้า
 - ง. เข้าไปด้านในโบสถ์ด้วยอาการสงบ
๖. โบสถ์ของวัดบางกุ้งสร้างขึ้นในสมัยใด
 - ก. สุโขทัย
 - ข. อยุธยา
 - ค. ธนบุรี
 - ง. รัตนโกสินทร์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย

เรื่อง

วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สมุทรสงครามมีความหมายว่าอะไร
 - ก. การต่อสู้ทางบก
 - ข. การต่อสู้ทางน้ำ
 - ค. การต่อสู้อย่างสุดความสามารถ
 - ง. การต่อสู้ของพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่
๒. จังหวัดสมุทรสงครามอยู่ติดกับจังหวัดใด
 - ก. สระบุรี
 - ข. นนทบุรี
 - ค. เพชรบุรี
 - ง. จันทบุรี
๓. จังหวัดสมุทรสงครามแยกออกมาจากจังหวัดใด
 - ก. ราชบุรี
 - ข. กาญจนบุรี
 - ค. สุพรรณบุรี
 - ง. สมุทรสาคร
๔. ข้อใดไม่ใช่อำเภอที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม
 - ก. อำเภอเมืองฯ
 - ข. อำเภออัมพวา
 - ค. อำเภอบางคนที
 - ง. อำเภอบางจะเกร็ง
๕. แม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านจังหวัดสมุทรสงครามคือแม่น้ำใด
 - ก. แม่น้ำท่าจีน
 - ข. แม่น้ำแม่กลอง
 - ค. แม่น้ำเจ้าพระยา
 - ง. แม่น้ำบางปะกง

๗. เมืองสมุทรสงครามมีชื่อเดิมว่าอะไร

ก. เมืองราชบุรี

ข. เมืองอัมพวา

ค. เมืองแม่กลอง

ง. เมืองนครชัยศรี

๘. ข้อใดไม่ใช่สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม

ก. ค่ายบางกุ้ง

ข. อุทยาน ร.๒

ค. ดอนหอยหลอด

ง. ตลาดน้ำดอนหวาย

๙. ชาวบ้านแหลมอพยพมาจากจังหวัดใด

ก. ชลบุรี

ข. จันทบุรี

ค. นนทบุรี

ง. เพชรบุรี

๑๐. ชาวบ้านแหลมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใด

ก. ค้าขาย

ข. ทำประมง

ค. ทำสวนผลไม้

ง. ทำการเกษตร

๑๑. ศาสนสถานใดเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อวัดบ้านแหลม

ก. วัดอรุณราชวราราม

ข. วัดอัมพวันเจติยาราม

ค. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

ง. วัดเจริญสุขารามวรวิหาร

๑๒. วัดเพชรสมุทรวรวิหารตั้งอยู่ที่อำเภอใด

ก. อำเภอเมืองฯ

ข. อำเภออัมพวา

ค. อำเภอบางคนที

ง. อำเภอกลองโค่น

๑๓. วัดเพชรสมุทรวรวิหารเดิมมีชื่อว่าอะไร

ก. วัดโบสถ์

ข. วัดศรีจำปา

ค. วัดบางหว่า

ง. วัดบางพลับ

๑๔. ข้อใดไม่ใช่เครื่องสักการะที่ใช้ในการไหว้พระ

ก. รูป

ข. ดอกไม้

ค. น้ำหอม

ง. แผ่นทองคำเปลว

๑๕. การเข้าชมศาสนสถานควรแต่งกายอย่างไร

ก. สวมคอลึก

ข. นุ่งกางเกงขาสั้น

ค. สวมรองเท้าส้นสูง

ง. สวมเสื้อผ้าที่สุภาพเรียบร้อย

๑๖. ข้อใดไม่ใช่ข้อควรปฏิบัติขณะเข้าชมศาสนสถาน

ก. งดถ่ายภาพ	ข. งดพูดคุยเสียงดัง
ค. นำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในวัด	ง. ถอดรองเท้าก่อนเข้าพระอุโบสถ

๑๗. ดอนหอยหลอดไม่ได้ตั้งอยู่ที่ตำบลใด

ก. ตำบลบางแก้ว	ข. ตำบลแหลมใหญ่
ค. ตำบลตลาดขวัญ	ง. ตำบลบางจะเกร็ง

๑๘. ข้อใดไม่ใช่พืชที่ขึ้นบริเวณดอนหอยหลอด

ก. แคน	ข. แสม
ค. โกงกาง	ง. โพทะเล

๑๙. โคลนมีลักษณะอย่างไร

ก. ดินร่วน	ข. ดินเหลว
ค. ดินทราย	ง. ดินปนทราย

๒๐. สัตว์น้ำชนิดใดที่สร้างรายได้ให้ชาวจังหวัดสมุทรสงครามจำนวนมาก

ก. หอยแครง	ข. หอยหลอด
ค. หอยสองฝา	ง. หอยแมลงภู่

๒๑. ดอนหอยหลอดมีประโยชน์ต่อธรรมชาติอย่างไรบ้าง

ก. ช่วยป้องกันอุทกภัย	ข. เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์น้ำ
ค. เป็นแหล่งอนุรักษ์ป่าไม้	ง. ช่วยกรองตะกอนจากแม่น้ำก่อนที่จะออกสู่ทะเล

๒๒. นักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวดอนหอยหลอดในเดือนใด

ก. เดือนกุมภาพันธ์	ข. เดือนเมษายน
ค. เดือนมิถุนายน	ง. เดือนสิงหาคม

๒๓. หอยหลอดมีรูปร่างอย่างไร

ก. มีรูปร่างกลม	ข. มีรูปร่างคล้ายกิ่งไม้
ค. มีรูปร่างคล้ายหลอด	ง. มีรูปร่างคล้ายหอยตัวเล็กๆ

๒๔. อาหารประเภทใดที่นิยมปรุงด้วยหอยหลอด

ก. ผัดฉ่า	ข. น้ำพริก
ค. แกงจืด	ง. แกงเขียวหวาน

- [illegible]

๓๓. อัมพวามีความหมายว่าอะไร

ก. มะนาว

ข. มะม่วง

ค. มะพร้าว

ง. มะปราง

๓๔. ตลาดน้ำมีลักษณะอย่างไร

ก. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าบนเรือ

ข. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าบนบก

ค. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายอาหารทะเล

ง. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายกล้วยเดี่ยวเรือ

๓๕. ตลาดน้ำอัมพวาไม่ได้เปิดจำหน่ายสินค้าในวันใด

ก. วันพฤหัสบดี

ข. วันศุกร์

ค. วันเสาร์

ง. วันอาทิตย์

๓๖. ตลาดน้ำอัมพวาไม่มีสิ่งใด

ก. ผลไม้

ข. ขนมไทย

ค. เรือไทย

ง. อาหารไทย

๓๗. ข้อใดไม่ใช่สินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวา

ก. ปลาทุ

ข. ปลาหมึก

ค. หอยหลอด

ง. น้ำตาลมะพร้าว

๓๘. ตลาดน้ำอัมพวามีโฮมสเตย์อยู่หลายแห่ง คำว่า “โฮมสเตย์”มีความหมายว่าอย่างไร

ก. บ้านพักที่มีราคาถูกลง

ข. บ้านพักที่มีห้องพักจำนวนมาก

ค. บ้านของข้าราชการที่แบ่งให้นักท่องเที่ยวเช่าในราคาถูก

ง. บ้านของคนในท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวไปพักอาศัย

๓๙. หิงห้อยมีลักษณะที่ต่างจากแมลงอื่นอย่างไร

ก. เปลี่ยนแสงได้

ข. มีเสียงไพเราะ

ค. อาศัยอยู่ในน้ำ

ง. มีขนาดเล็กมาก

๔๐. หิงห้อยอาศัยอยู่ที่ใด

ก. ต้นโพธิ์

ข. ต้นไทร

ค. ต้นลำพู

ง. ต้นกร่าง

๔๑. ฤดูกาลใดที่จะพบเห็นหิ่งห้อยจำนวนมาก

ก. ฤดูฝน	ข. ฤดูร้อน
ค. ต้นฤดูหนาว	ง. ปลายฤดูหนาว

๔๒. ในอดีตชาวไทยภาคกลางนิยมตั้งบ้านเรือนบริเวณใด

ก. ริมน้ำ	ข. ริมถนน
ค. ใกล้พระราชวัง	ง. ใกล้สถานที่ราชการ

๔๓. ค่ายบางกุ้งตั้งอยู่ที่อำเภอใด

ก. อำเภอเมืองฯ	ข. อำเภออัมพวา
ค. อำเภอบางคนที	ง. อำเภอคลองโคน

๔๔. ใครเป็นเป็นผู้รวบรวมกองกำลังทหารชาวจีน

ก. พระเจ้าเอกทัศ
ข. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ค. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

๔๕. ค่ายบางกุ้งเป็นค่ายฝึกทหารเพื่อต่อสู้กับใคร

ก. ข้าราชการลาว	ข. ข้าราชการพม่า
ค. ข้าราชการเขมร	ง. ข้าราชการเวียดนาม

๔๖. ภายในค่ายบางกุ้งไม่มีสิ่งใด

ก. ต้นไม้ไทย	ข. พระพุทธรูป
ค. เครื่องดนตรีไทย	ง. รูปปั้นนักมวยไทย

๔๗. ค่ายบางกุ้งมีรูปปั้นแม่ไม้มวยไทยตั้งอยู่เพราะเหตุใด

ก. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นค่ายมวย	ข. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นสนามรบ
ค. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นสนามมวย	ง. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นค่ายฝึกซ้อมรบ

๔๘. โบสถ์ของวัดบางกุ้งสร้างขึ้นในสมัยใด

ก. สุโขทัย	ข. อโยธยา
ค. ธนบุรี	ง. รัตนโกสินทร์

๔๙. ต้นไม้ชนิดใดขึ้นปกคลุมโบสถ์

ก. ต้นโพธิ์

ข. ต้นแส้ม

ค. ต้นลำพู

ง. ต้นโกงกาง

๕๐. พระพุทธรูปที่ตั้งอยู่ภายในโบสถ์ปรกโพธิ์คือพระพุทธรูปองค์ใด

ก. หลวงพ่อโต

ข. หลวงพ่อเงิน

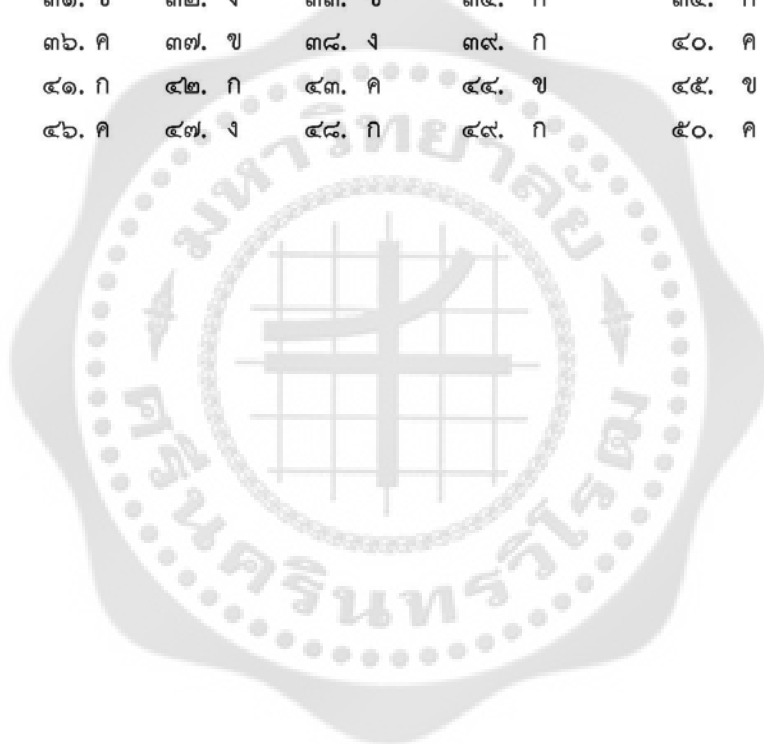
ค. หลวงพ่อนิลมณี

ง. หลวงพ่อบ้านแหลม

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

๑. ข	๒. ค	๓. ก	๔. ง	๕. ข
๖. ข	๗. ค	๘. ง	๙. ง	๑๐. ข
๑๑. ค	๑๒. ก	๑๓. ข	๑๔. ค	๑๕. ง
๑๖. ก	๑๗. ค	๑๘. ก	๑๙. ข	๒๐. ข
๒๑. ง	๒๒. ข	๒๓. ค	๒๔. ก	๒๕. ข
๒๖. ค	๒๗. ก	๒๘. ง	๒๙. ง	๓๐. ค
๓๑. ข	๓๒. ง	๓๓. ข	๓๔. ก	๓๕. ก
๓๖. ค	๓๗. ข	๓๘. ง	๓๙. ก	๔๐. ค
๔๑. ก	๔๒. ก	๔๓. ค	๔๔. ข	๔๕. ข
๔๖. ค	๔๗. ง	๔๘. ก	๔๙. ก	๕๐. ค

ภาคผนวก ค

แบบประเมินวัดคุณภาพของชุดการสอน

แบบประเมินวัดคุณภาพชุดการสอนของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสัมภาษณ์ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงคราม

และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว
ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ผู้วิจัย นางสาวมณฑา วิริยางกูร

แบบประเมินการใช้ชุดการสอน สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับคุณภาพมี ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับการประเมิน				
20 – 19 = ดีมาก	18 -17 = ดี	16 – 15 = ปานกลาง	14 – 13 = พอใช้	12 – 0 = ต้องปรับปรุง

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง	คะแนนที่ได้รับ
1. เนื้อหามีความถูกต้อง ครบถ้วน วัตถุประสงค์	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 -13	12 - 0	
2. เนื้อหาโดยรวมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 -13	12 - 0	
3. ภาพประกอบมีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 -13	12 - 0	

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว
ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ผู้วิจัย นางสาวมณฑา วิริยางกูร

แบบประเมินการใช้ชุดการสอน สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับคุณภาพมี ๕ ระดับ ดังนี้				
ระดับการประเมิน				
20 - 19 = ดีมาก	18 - 17 = ดี	16 - 15 = ปานกลาง	14 - 13 = พอใช้	12 - 0 = ต้องปรับปรุง

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง	คะแนนที่ได้รับ
1. เนื้อหามีความถูกต้อง ครอบคลุม วัตถุประสงค์	20	20 - 19 ✓	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	19
2. เนื้อหาโดยรวมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	20	20 - 19	18 - 17 ✓	16 - 15	14 - 13	12 - 0	18
3. ภาพประกอบมีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน	20	20 - 19 ✓	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	19

4. รูปแบบ ขนาด และสีของตัวอักษรมีความเหมาะสม	20	20 - 19 ✓	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	19
5. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบมีความชัดเจน มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	20	20 - 19	18 - 17 ✓	16 - 15	14 - 13	12 - 0	18
รวม	100						93

ผลประเมิน : ผ่าน () ผ่านโดยมีการแก้ไข (✓) ต้องปรับปรุง () ไม่ผ่าน ()
 กรุณาเลือกผลการประเมินที่ตรงกับความเห็นของท่าน และใส่เครื่องหมายถูก ✓ ในวงเล็บ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ได้เสนอไว้ในเอกสารแล้ว

ศาสตราจารย์

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว
ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ผู้วิจัย นางสาวมณฑา วิริยางกูร

แบบประเมินการใช้ชุดการสอน สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับคุณภาพมี ๕ ระดับ ดังนี้				
ระดับการประเมิน				
20 - 19 = ดีมาก	18 - 17 = ดี	16 - 15 = ปานกลาง	14 - 13 = พอใช้	12 - 0 = ต้องปรับปรุง

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง	คะแนนที่ได้รับ
1. เนื้อหามีความถูกต้อง ครอบคลุม วัตถุประสงค์	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	19
2. เนื้อหาโดยรวมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	18
3. ภาพประกอบมีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	18

4. รูปแบบ ขนาด และสีของตัวอักษรมีความเหมาะสม	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	20
5. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบมีความชัดเจน มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	17
รวม	100						92

ผลประเมิน : ผ่าน () ผ่านโดยมีการแก้ไข (✓) ต้องปรับปรุง () ไม่ผ่าน ()
 กรุณาเลือกผลการประเมินที่ตรงกับความเห็นของท่าน และใส่เครื่องหมายถูก ✓ ในวงเล็บ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบฝึกหัด การแก้ไขข้อบกพร่องที่

1. ปรับเปลี่ยนคำทบทวนข้อให้สอดคล้อง
 (เกี่ยวกับบทที่ ๑๒ และบทที่ ๑๓)

2. ปรับปรุงตัวสะกด - คำตอบ ในบางข้อ ให้มีคำตอบที่
 เป็นไป (คือ ถูกต้อง ข้อควรแก้ไขคำตอบเดิม)

๑๑/๑๑

แบบประเมินวัดคุณภาพ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่อง เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว
ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ผู้วิจัย นางสาวมณฑา วิริยางกูร

แบบประเมินการใช้ชุดการสอน สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับคุณภาพมี ๕ ระดับ ดังนี้				
ระดับการประเมิน				
20 - 19 = ดีมาก	18 - 17 = ดี	16 - 15 = ปานกลาง	14 - 13 = พอใช้	12 - 0 = ต้องปรับปรุง

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง	คะแนนที่ได้รับ
1. เนื้อหามีความถูกต้อง ครอบคลุม วัตถุประสงค์	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	19
2. เนื้อหาโดยรวมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	20
3. ภาพประกอบมีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน	20	20 - 19	18 - 17	16 - 15	14 - 13	12 - 0	20

แบบสัมภาษณ์ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและ
สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

๑. เนื้อหาทั้ง ๖ บท มีความน่าสนใจ นำไปใช้ได้จริง มีความยากง่าย อย่างไรบ้าง

.....

๒. เนื้อหาของบทไหนยากที่สุด เพราะอะไร

.....

๓. เนื้อหาของบทไหนง่ายที่สุด เพราะอะไร

.....

๔. ภาษาที่ใช้ชุดการสอนทั้ง ๖ บท เข้าใจยากง่ายอย่างไรบ้าง

.....

๕. แบบฝึกหัดท้ายบท ๑๐ ข้อ และแบบทดสอบวัดผลหลังเรียน ๕๐ ข้อ มีจำนวนข้อที่เหมาะสม ตัวเลือกยาก
หรือง่าย ควรปรับปรุงอย่างไรบ้าง

.....

.....

๕. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด
สมุทรสงคราม มีส่วนช่วยในพัฒนาทักษะภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับผู้เรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

๖. หลังจากได้เรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่
ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้เรียนมีความรู้เรื่องใดมากขึ้น

.....

.....

๗. หลังจากได้เรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่
ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามหากมีโอกาสผู้เรียนอยากไปเที่ยวจังหวัดสมุทรสงครามหรือไม่ เพราะเหตุ
ใด

.....

.....

ตารางแสดงแผนการดำเนินการวิจัย

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย
ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ตารางแสดงวันเวลาการสอนกลุ่มตัวอย่าง-

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียน
ชาวต่างชาติ บทที่ 1-6

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพตัวแรกของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทยของชาว
สมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติในแต่ละบท

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียน
ชาวต่างชาติ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E2)

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาว
สมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติตามเกณฑ์ที่
กำหนด ($E1/E2 = 80/80$)

ตารางแสดงแผนการดำเนินการวิจัย

เดือน	แผนการดำเนินการวิจัย
มิถุนายน - กรกฎาคม 2556	- ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน
สิงหาคม - ธันวาคม 2556	- สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตของชาว - สมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
มกราคม 2557	- เสนอชุดการสอนต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณา
กุมภาพันธ์ - เมษายน 2557	- ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
มิถุนายน 2557	- ทดสอบก่อนเรียนกลุ่มประชากร นำแบบฝึกไปใช้ทดลองสอนกลุ่มประชากร -
กรกฎาคม 2557	ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน
สิงหาคม - กันยายน 2557	- ทดสอบก่อนเรียนกลุ่มตัวอย่าง - นำแบบฝึกไปใช้สอนกลุ่มตัวอย่าง
ตุลาคม 2557	- วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลทางสถิติ
ตุลาคม 2557	- คำนวณหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอน
พฤศจิกายน 2557	- สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ - เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณา - ปรับแก้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตารางแสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย

ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

หัวข้อการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
1. เนื้อหามีความถูกต้อง ครบคลุมวัตถุประสงค์	20	19 / 19 / 19
2. เนื้อหาโดยรวมมีความเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างชาติ	20	18 / 18 / 20
3. ภาพประกอบมีความชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหาในชุดการสอน	20	19 / 18 / 20
4. รูปแบบ ขนาดและสีของตัวอักษรมีความเหมาะสม	20	19 / 20 / 20
5. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบมีความชัดเจน มีระดับความยากง่ายที่เหมาะสม	20	18 / 17 / 18
รวม	100	93 92 / 97

ตารางแสดงวันเวลาการสอบกลุ่มตัวอย่าง

คาบเรียนที่	วันที่	เวลา	เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
1	25 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม
2	26 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 1 จังหวัดสมุทรสงคราม - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
3	27 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม "วัดเพชรสมุทรวรวิหาร"
4	28 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 2 ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม "วัดเพชรสมุทรวรวิหาร" - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
5	29 สิงหาคม 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ดอนหอย" "หลอด
6	1 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ดอนหอย" "หลอด - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
7	2 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม "อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย"
8	3 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 4 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม "อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย" - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
9	4 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ "ตลาดน้ำอัมพวา"
10	5 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ "ตลาดน้ำอัมพวา" - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
11	8 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ "ค่ายบางกุ้ง"
12	9 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	บทที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ "ค่ายบางกุ้ง" - ทำแบบฝึกหัด - ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
13	10 กันยายน 2557	12.40-12.35 น.	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบทของชุดการสอนภาษา

และวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยว

ในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ บทที่ 1-6

ผู้เรียน คนที่	บทที่ 1 10	บทที่ 2 10	บทที่ 3 10	บทที่ 4 10	บทที่ 5 10	บทที่ 6 10
1	8	10	7	9	7	8
2	10	9	9	7	9	9
3	10	8	8	7	9	10
4	10	10	9	9	9	10
5	9	10	9	8	9	10
6	10	10	9	7	9	9
7	10	10	9	9	9	9
8	10	10	9	7	9	9
9	10	10	9	9	9	9
10	9	10	9	8	9	9
11	10	10	9	9	9	10
12	10	10	10	9	9	10
13	8	9	9	8	7	8
14	8	10	9	7	7	9
15	10	9	9	10	9	9
16	9	10	10	9	9	9
17	9	10	10	7	8	9
18	10	10	9	7	10	9
19	8	10	9	8	7	9
20	10	10	10	9	10	9
21	10	10	10	7	10	9
22	10	10	9	7	10	9
23	10	10	9	9	10	9
24	10	10	9	8	10	7
$\sum X$	228	235	218	194	213	217
X	9.5	9.79	9.08	8.08	8.87	9.04
E1	95.00	97.91	90.83	80.83	88.75	90.41

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพตัวแรกของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่อง วิถีชีวิตไทย

ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
ในแต่ละบท

บทที่	เนื้อหา	E1
1	จังหวัดสมุทรสงคราม	ร้อยละ 95
2	ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”	ร้อยละ 97.9
3	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”	ร้อยละ 90.8
4	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”	ร้อยละ 80.8
5	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”	ร้อยละ 88.7
6	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”	ร้อยละ 90.4

ตารางแสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย
เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (E2)

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)
1	44
2	45
3	47
4	46
5	44
6	48
7	48
8	48
9	47
10	46
11	46
12	46
13	42
14	42
15	46
16	47
17	45
18	45
19	41
20	46
21	46
22	45
23	45
24	45
$\sum x$	45.41
E2	90.83

ตารางแสดงค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทย

ของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 80/80$)

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	จังหวัดสมุทรสงคราม	95.00	
2	ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”	97.91	
3	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”	90.83	
4	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรม ราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้าน ภาลัย”	80.83	
5	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”	88.75	
6	สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”	90.41	
	รวมเฉลี่ย 6 บท	90.62	90.83

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรม เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่
ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ชุดการสอนภาษา
และวัฒนธรรมไทย
เรื่อง
วิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงคราม
และ
สถานที่ท่องเที่ยวใน
จังหวัดสมุทรสงคราม
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ชื่อหนังสือ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงคราม
และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
INSTRUCTIONAL PACKAGE ON “SAMUT SONGKHRAM WAY AND
TOURIST ATTRACTION OF SAMUT SONGKHRAM PROVINCE” FOR TEACHING
THAI LANGUAGE AND CULTURE TO FOREIGNERS

ผู้แต่ง มณฑา วิริยางกูร
ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จินตนา พุทเมตตะ
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอน
อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร
อาจารย์พัทธยา จิตต์เมตตา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์
ภาพประกอบ มณฑา วิริยางกูร
ออกแบบศิลป์ ณัฐศศิ คงกวินวงศ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗

© ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

จังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่น สามารถดึงดูดใจชาวต่างชาติให้เดินทางมาท่องเที่ยวอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที จังหวัดสมุทรสงครามมีประวัติความเป็นมายาวนาน และยังคงรักษาวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์เอาไว้ได้อย่างเหนียวแน่น จังหวัดนี้มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งศาสนสถาน สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

ผู้วิจัยหวังว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยของชาวสมุทรสงครามและสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จะสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย และเพิ่มพูนความรู้ทางวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างชาติและผู้เรียนชาวไทยที่สนใจศึกษาภาษาและวัฒนธรรมไทยผ่านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

มณฑา วรรณกุล
ผู้วิจัย

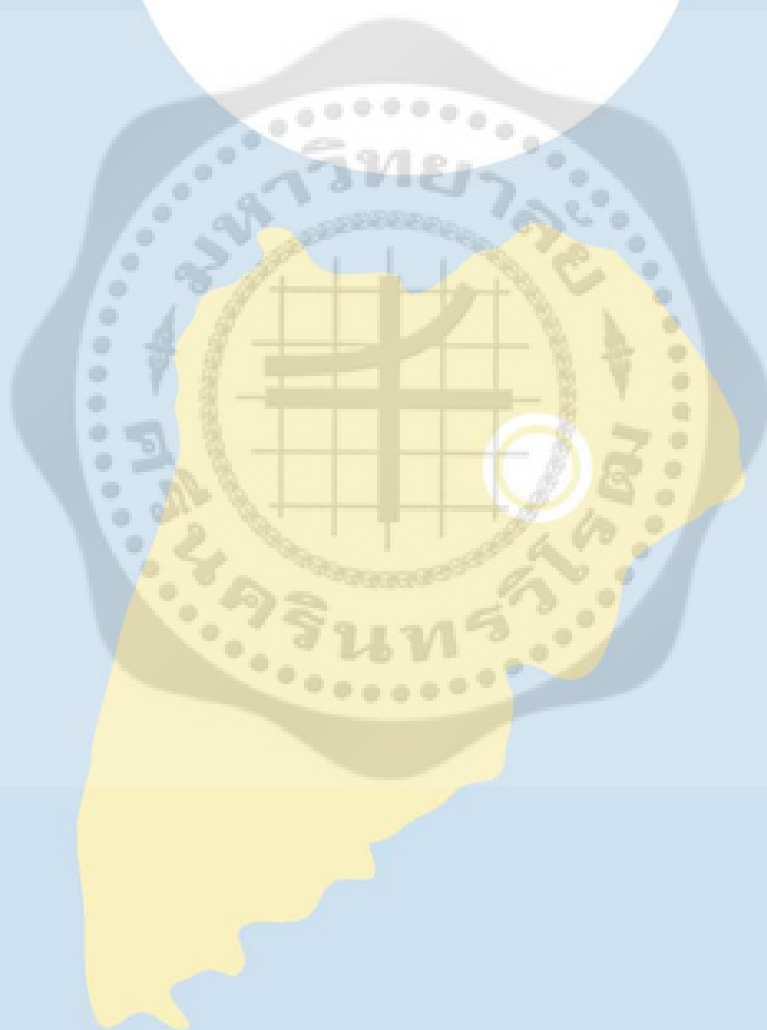
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ จังหวัดสมุทรสงคราม	๑
บทที่ ๒ ศาสนสถานสำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”	๑๐
บทที่ ๓ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ “ดอนหอยหลอด”	๑๙
บทที่ ๔ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”	๒๗
บทที่ ๕ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “ตลาดน้ำอัมพวา”	๓๗
บทที่ ๖ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ “ค่ายบางกุ้ง”	๔๖
เฉลยแบบทดสอบ	๕๕
เฉลยแบบฝึกหัด	๕๗

บทที่

๑

จังหวัดสมุทรสงคราม

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

วันนี้ฉันได้รับมอบหมายจากทางบริษัท ให้พานักศึกษาหญิงชาวจีน ๒ คน ไปเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม ตอนแรกฉันรู้สึกกังวลใจนิดหน่อยว่าจะสื่อสารกันเข้าใจหรือไม่ พอพบกับนักศึกษาชาวจีน เธอทั้งสองทักทายด้วยภาษาไทยอย่างคล่องแคล่ว คนแรกมีชื่อภาษาไทยว่า เพชร ส่วนอีกคนชื่อว่า พลอย ทั้งสองเล่าว่าเธอเรียนอยู่ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศกวางตุ้ง และเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนมาเรียนที่ มศว ประสานมิตร เป็นเวลา ๑ ปี ตอนนี้ฉันไม่แปลกใจแล้วว่าทำไมเธอทั้งสองพูดภาษาไทยเก่งจัง

เพชร และ พลอย เล่าว่าตอนที่เธออยู่ที่ประเทศจีน เธออยากมาเที่ยวประเทศไทยมาก และสถานที่ที่เธออยากไปมากที่สุด คือ ตลาดน้ำอัมพวา แต่เธอไม่รู้ว่าจะเดินทางไปอย่างไร จึงติดต่อผ่านบริษัทนำเที่ยวที่ฉันทำงานอยู่ ทำให้ฉันมีโอกาสพาน้องทั้งสองคนท่องเที่ยว

เช้านี้รถตู้ที่จ้างไว้มารับฉันที่บ้าน จากนั้นก็ไปรับน้องทั้งสองคนที่หอพักแถวๆ อโศก ออกเดินทางจากอโศกประมาณ ๙.๓๐ น. ถึงจังหวัดสมุทรสงครามเวลา ๑๑.๐๐ น. ไม่ไกลเลย เพราะอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง ๗๒ กม. ฉันหวังว่าการท่องเที่ยวครั้งนี้จะสร้างความประทับใจให้กับน้องๆ ทั้งสองคน

ณิชา

คำสั่ง อ่านข้อความข้างต้นแล้ว ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูกต้อง และขีดเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- ☐ ๑. ณิชา เป็นมัคคุเทศก์
- ☐ ๒. เพชร และ พลอย ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้
- ☐ ๓. สถานที่ที่ เพชร และ พลอย อยากไปเที่ยวตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ
- ☐ ๔. ณิชา เพชร และพลอย เดินทางไปจังหวัดสมุทรสงครามโดยรถไฟ
- ☐ ๕. ตลาดน้ำอัมพวาตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
มัคคุเทศก์	mák khú thêt	ผู้นำเที่ยว
ตลาดน้ำ	tà là:t ná:m	สถานที่ซื้อขายสินค้า โดยใช้เรือเป็นพาหนะบรรทุกสินค้า
สมุทร	sà mùt	น้ำ
สงคราม	sǒng khra:m	การต่อสู้
สมรภูมิ	sà mǔ: rá phu:m	สนามรบ
ค่าย	khâ:y	ที่ตั้งของกองทหาร
ทหาร	thá hǎ:n	ผู้ที่ฝึกการต่อสู้และการรบ เพื่อป้องกันประเทศ
ประชากร	prà cha: kó:n	หมู่คน
คมนาคม	khá má na: khom	การเดินทาง
ประวัติศาสตร์	prà wàt tì sàt	วิชาที่ว่าด้วยความเป็นมา ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

บทอ่าน : อ่านข้อความต่อไปนี้

ประเทศไทยมีทั้งหมด ๗๗ จังหวัด สมุทรสงครามเป็นหนึ่งในจังหวัดที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ การคมนาคมสะดวกสบาย อีกทั้งมีความสำคัญในด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม และมีแหล่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สมุทรสงคราม หมายถึง การต่อสู้ทางทะเล เพราะบริเวณนี้เคยเป็นสมรภูมิระหว่างไทยกับพม่าในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมุทรสงครามมีชื่อเดิมว่า เมืองแม่กลอง ซึ่งในอดีตคือแขวงบางช้างของจังหวัดราชบุรี ต่อมาในสมัยธนบุรีแขวงบางช้างแยกออกจากจังหวัดราชบุรี เรียกเมืองแห่งนี้ว่า เมืองแม่กลอง เมืองแห่งนี้มีแม่น้ำสำคัญที่มีชื่อเดียวกันกับเมือง คือ แม่น้ำแม่กลอง

สมุทรสงครามตั้งอยู่ในภาคกลางตอนล่าง เป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กที่สุด แบ่งการปกครองออกเป็น ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองฯ อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที การเดินทางสามารถเดินทางโดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถประจำทาง รถตู้โดยสาร และรถไฟ

จังหวัดสมุทรสงครามมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมากมาย เช่น วัดเพชรสมุทรวรวิหาร เป็นวัดสำคัญที่ประดิษฐานหลวงพ่อบ้านแหลม พระพุทธรูปสำคัญประจำจังหวัด นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ คือ ดอนหอยหลอด ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้จับหอยหลอด สถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม คือ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมไทยที่ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เข้ามาเรียนรู้วิถีชีวิตไทยในอดีต สถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงจากนักท่องเที่ยว คือ ตลาดน้ำอัมพวา เป็นแหล่งรวมอาหาร ขนมไทย ที่พ่อค้าแม่ค้านำมาขายบนเรือ สถานที่แห่งนี้ยังคงรักษามนต์เสน่ห์ของอดีตไว้ได้อย่างน่าหลงใหล และสถานที่สุดท้ายที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ ค่ายบางกุ้ง ซึ่งเป็นสถานที่ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงรวบรวมผู้คนก่อสร้างค่ายป้องกันข้าศึกบริเวณค่ายบางกุ้ง

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นว่าจังหวัดสมุทรสงครามแม้จะเป็นจังหวัดเล็กๆ แต่ก็มีอัตลักษณ์อันโดดเด่นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลกให้มาเยี่ยมชมจังหวัดแห่งนี้อยู่เสมอ นักท่องเที่ยวควรหาโอกาสไปเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ ในจังหวัดสมุทรสงครามให้ได้

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑.สมุทรสงคราม มีความหมายว่าอะไร

๒.จังหวัดสมุทรสงครามตั้งอยู่ในภูมิภาคใด

๓.จังหวัดสมุทรสงครามประกอบด้วยอำเภอใดบ้าง

๔.จังหวัดสมุทรสงครามมีชื่อเดิมว่าอะไร

๕.แม่น้ำสำคัญของจังหวัดสมุทรสงครามมีชื่อว่าอะไร

รู้หรือไม่ ?

จับคู่ชื่อและภาพของสถานที่ท่องเที่ยวใน
จังหวัดสมุทรสงครามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

ดอนหอยหลอด

ตลาดน้ำอัมพวา

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ค่ายบางกุ้ง

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ลองทำดู!!

นำคำที่กำหนดให้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ดอนหอยหลอด

ค่ายบางกุ้ง

ตลาดน้ำ

สถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดสมุทรสงคราม

๑. _____ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง ๗๒ กิโลเมตร

๒. จังหวัดสมุทรสงครามมี _____ หลายแห่ง

๓. _____ เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมไปจับสัตว์น้ำ

๔. นักท่องเที่ยวสามารถซื้ออาหารจากพ่อค้าแม่ค้าที่ขายอยู่บนเรือได้ที่ _____

๕. _____ เป็นสถานที่ที่พระเจ้าตากสินทรงรวบรวมผู้คนก่อสร้างค่ายป้องกันข้าศึก

แบบทดสอบ

ขีด x หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. สมุทรสงครามมีความหมายว่าอะไร

- ก. การต่อสู้ทางบก
- ข. การต่อสู้ทางน้ำ
- ค. การต่อสู้ย่งสุดความสามารถ
- ง. การต่อสู้ของพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่

๒. จังหวัดสมุทรสงครามแยกออกมาจากจังหวัดใด

- ก. ราชบุรี
- ข. เพชรบุรี
- ค. จันทบุรี
- ง. สมุทรสาคร

๓. ชื่อใดไม่ใช่อำเภอที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม

- ก. อำเภอเมืองฯ
- ข. อำเภออัมพวา
- ค. อำเภอบางคนที
- ง. อำเภอกระทุ่มแบน

๔. ตราประจำจังหวัดสมุทรสงครามเป็นรูปอะไร

- ก. ทะเล
- ข. แม่น้ำ
- ค. กลอง
- ง. ปราสาท

๕. ชื่อใดไม่ใช่สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสงคราม

- ก. อุทยาน ร.๒
- ข. ค่ายบางกุ้ง
- ค. ดอนหอยหลอด
- ง. ตลาดน้ำดอนหวาย

๖. สถานที่ท่องเที่ยวใดเป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมไทย

- ก. ค่ายบางกุ้ง
- ข. อุทยาน ร.๒
- ค. ตลาดน้ำอัมพวา
- ง. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

๗. พระพุทธรูปสำคัญของวัดเพชรสมุทรวรวิหารคือ
พระพุทธรูปองค์ใด

- ก. หลวงพ่อโต
- ข. หลวงพ่อทวด
- ค. หลวงพ่อบ้านแหลม
- ง. หลวงพ่อวัดปากน้ำ

๘. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติคือสถานที่ใด

- ก. ค่ายบางกุ้ง
- ข. อุทยาน ร.๒
- ค. ตลาดน้ำอัมพวา
- ง. ดอนหอยหลอด

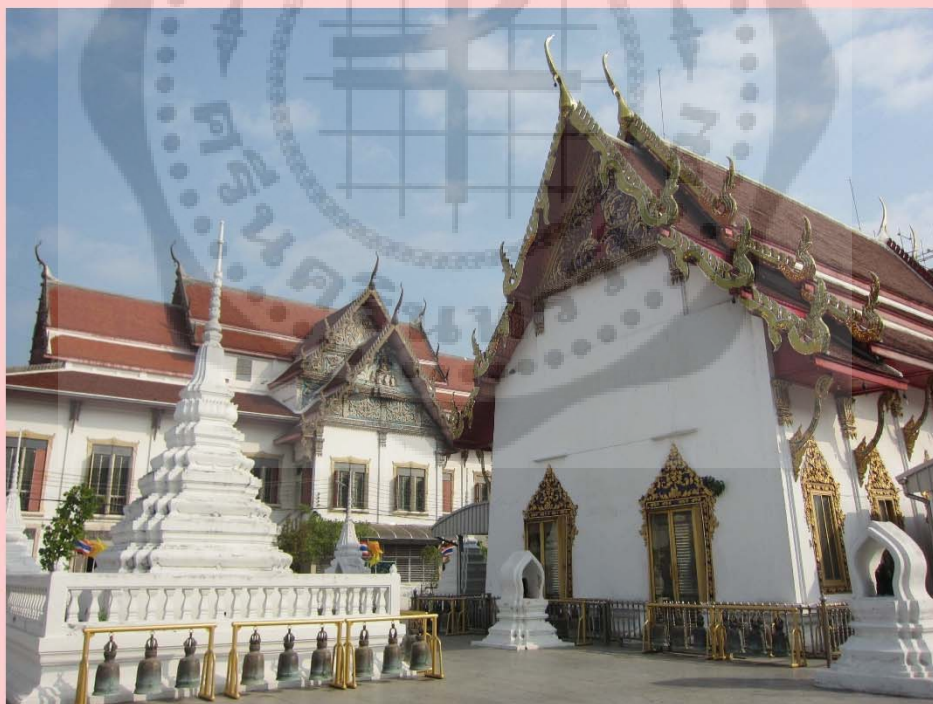
๙. จังหวัดสมุทรสงครามมีกี่อำเภอ

- ก. ๓ อำเภอ
- ข. ๔ อำเภอ
- ค. ๕ อำเภอ
- ง. ๖ อำเภอ

๑๐. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์คือสถานที่ใด

- ก. ค่ายบางกุ้ง
- ข. อุทยาน ร.๒
- ค. ตลาดน้ำอัมพวา
- ง. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

บทที่
๒
ศาสนสถานสำคัญ
ของ
จังหวัดสมุทรสงคราม
“วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

วันนี้ฉันได้พานักศึกษาชาวจีน ๒ คน ไปเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม นักศึกษาคนแรกมีชื่อไทยว่า เพชร และนักศึกษาคนที่สองมีชื่อไทยว่าพลอย ทั้งสองมาจากประเทศจีน ฉันพาน้องๆ นั่งรถตู้เดินทาง จากถนนสุขุมวิท ขึ้นทางด่วนมาลงที่ถนนพระราม ๒ เดินทางต่อไปประมาณ ๔๕ นาที ก็ถึงสถานที่แรก ที่เราจะไปชม นั่นก็คือ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร วัดแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบ้านแหลม ซึ่งเป็นพระพุทธรูปสำคัญของชาวสมุทรสงคราม น้องเพชรและน้องพลอยถามว่าทำไมเราจึงต้องใช้ แผ่นทองคำเปลวปิดที่พระพุทธรูป ฉันอธิบายว่าคนไทยเชื่อว่าการมีส่วนร่วมในการตกแต่งประดับ ประดาให้พระพุทธรูปมีความสวยงามนับว่าได้บุญมาก น้องทั้งสองคนได้สักการะปิดแผ่นทองลงบน องค์หลวงพ่อบ้านแหลม พร้อมทั้งอธิษฐานขอพรอย่างตั้งใจ

ณิชา

คำสั่ง อ่านข้อความข้างต้นแล้ว ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และขีดเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- _____ ๑. นิชาพานักศึกษาชาวเกาหลีไปเที่ยว
- _____ ๒. เพชรและพลอยเดินทางไปท่องเที่ยวที่จังหวัดสมุทรสาคร
- _____ ๓. สถานที่แห่งแรกที่นิชาพาเพชรและพลอยไปเที่ยว คือ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
- _____ ๔. วัดเพชรสมุทรวรวิหารเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบ้านแหลม
- _____ ๕. เพชรและพลอยได้ปิดแผ่นทองพระพุทธรูป

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
บุรณะ	bu: rá ná	ซ่อมแซม
ชาวประมง	cha:w prà mong	ผู้ที่ประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำ
อ่าว	อ่าว:w	เว้าน้ำทะเลที่ล้าเข้าไปในแผ่นดิน
อวน	uan	เครื่องมือจับปลาที่ถักเป็นตาข่าย
พระพุทธรูป	phrá phút thá rû:p	รูปปั้นของพระพุทธเจ้า
ประดิษฐาน	prá dìt sá thă:n	ตั้งไว้
ศักดิ์สิทธิ์	sàk sít	ขลัง
ทรุดโทรม	sút so:m	เสื่อมลงไป
สูญหาย	sŭ:n hă:y	หายไป
บาตร	bà:t	ภาชนะของพระใช้สำหรับรับ และกินอาหาร

บทอ่าน : อ่านข้อความต่อไปนี้

ในสมัยอยุธยาพม่ายกทัพมาตีเมืองเพชรบุรี แต่ทางกรุงศรีอยุธยาได้ยกทัพมาช่วยรักษาเมืองเพชรบุรีไว้ได้ เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้ชาวบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรีย้ายที่อยู่มาตั้งบ้านเรือนที่ตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม และเรียกชื่อหมู่บ้านแห่งใหม่ว่าบ้านแหลมเหมือนกับชื่อบ้านเดิมในจังหวัดเพชรบุรี จากนั้นชาวบ้านแหลมได้ช่วยกันบูรณะวัดศรีจำปา แล้วตั้งชื่อใหม่ว่าวัดบ้านแหลม

ส่วนใหญ่ชาวบ้านแหลมเป็นชาวประมง วันหนึ่งออกหาปลาในอ่าวแม่กลองพบพระพุทธรูปติดอวนมาจำนวน ๒ องค์ องค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปนั่งได้นำไปประดิษฐานไว้ที่วัดเขาตะเครา จังหวัดเพชรบุรี ส่วนอีกองค์หนึ่งเป็นพระพุทธรูปยืน ได้นำไปประดิษฐานที่วัดบ้านแหลม ชาวบ้านเรียกพระพุทธรูปองค์นี้ว่าหลวงพ่อบ้านแหลม เป็นที่เคารพของชาวบ้านจำนวนมาก สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานุพันธ์นันทวงศวรเดช ได้ถวายบาตรไว้ให้กับหลวงพ่อบ้านแหลม ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อบ้านแหลมส่งผลให้วัดบ้านแหลมเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นวรวิหารได้รับพระราชทานนามว่า วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

วัดเพชรสมุทรวรวิหารตั้งอยู่ในอำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นวัดสำคัญประจำจังหวัดที่นักท่องเที่ยวและประชาชนนิยมมาสักการะหลวงพ่อบ้านแหลม โดยชาวพุทธจะจุดธูป ๓ ดอก จุดเทียนสีเหลือง ๑ เล่ม วางดอกไม้หรือพวงมาลัย เพื่อบูชาพระพุทธรูป จากนั้นจึงปิดแผ่นทองคำเปลวลงบนพระพุทธรูป เพราะเชื่อว่าเป็นการสร้างบุญที่ยิ่งใหญ่ นอกจากนี้ภายในวัดเพชรสมุทรวรวิหารยังมีพิพิธภัณฑ์สงฆ์จัดแสดงพระพุทธรูป พระเครื่อง และโบราณวัตถุสมัยกรุงศรีอยุธยา หากทุกท่านมีโอกาสเดินทางไปจังหวัดสมุทรสงครามก็อย่าลืมไปสักการะขอพรหลวงพ่อบ้านแหลมที่วัดเพชรสมุทรวรวิหาร โดยแต่งกายสุภาพ ถอดรองเท้าก่อนเข้าโบสถ์ และไม่ยื่นเท้าไปทางพระพุทธรูปหรือพระอุโบสถ

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. วัดเพชรสมุทรวรวิหารมีชื่อเดิมว่าอะไร

๒. วัดเพชรสมุทรวรวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ใด

๓. พระพุทธรูปสำคัญของวัดเพชรสมุทรวรวิหารมีลักษณะอย่างไร

๔. ใครเป็นผู้ค้นพบพระพุทธรูปสำคัญของวัดเพชรสมุทรวรวิหาร

๕. ใครเป็นผู้ที่ถวายบาตรแด่หลวงพ่อบ้านแหลม

รู้หรือไม่ ?

จับคู่ชื่อและภาพของเครื่องสักการะใน
ศาสนสถานต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

รูป

ดอกไม้

เทียน

แผ่นทองคำเปลว

พวงมาลัย

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ลองทำดู!!

นำคำที่กำหนดให้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

รูป

บุรณะ

ประดิษฐาน

แผ่นทองคำเปลว

ชาวประมง

๑. วัดเพชรสมุทรวรวิหารเป็นสถานที่ _____ หลวงพ่อบ้านแหลม

๒. _____ พบพระพุทธรูปขณะออกหาปลา

๓. ชาวบ้านแหลมช่วยกัน _____ วัดศรีจำปา

๔. ชาวพุทธจุด _____ จำนวน ๓ ดอก

๕. ชาวพุทธปิด _____ ลงบนพระพุทธรูป

แบบทดสอบ

ชี้ต x หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ศาสนสถานมีความหมายว่าอย่างไร

- ก. สถานที่ปฏิบัติธรรม
- ข. สถานที่อยู่ของพระภิกษุ
- ค. สถานที่เก็บรวบรวมพระพุทธรูป
- ง. สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

๖. บาตรพระมีไว้ทำอะไร

- ก. ใส่ของใช้
- ข. ใส่เครื่องบูชา
- ค. ใส่เครื่องอาบน้ำ
- ง. ใส่อาหาร

๒. ชาวบ้านแหลมอพยพมาจากจังหวัดใด

- ก. ชลบุรี
- ข. เพชรบุรี
- ค. จันทบุรี
- ง. นนทบุรี

๗. ข้อใดไม่ใช่เครื่องสักการะที่ใช้ในการไหว้พระ

- ก. ธูป
- ข. ดอกไม้
- ค. น้ำหอม
- ง. แผ่นทองคำเปลว

๓. ชาวบ้านแหลมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพใด

- ก. ทำไร่
- ข. ทำนา
- ค. ทำประมง
- ง. ทำสวนผลไม้

๘. ชาวพุทธนิยมใช้ดอกไม้ชนิดใดในการไหว้พระ

- ก. ดอกกรั๊ก
- ข. ดอกบัว
- ค. ดอกชบา
- ง. ดอกบานไม่รู้โรย

๔. ชาวบ้านพบหลวงพ่อบ้านแหลมที่ใด

- ก. อำเภอฟัน
- ข. อำเภอไทย
- ค. อำเภอสกล
- ง. อำเภอแม่กลอง

๙. การเข้าชมศาสนสถานควรแต่งกายอย่างไร

- ก. แต่งกายตามสบาย
- ข. แต่งกายตามฤดูกาล
- ค. แต่งกายตามสมัยนิยม
- ง. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

๕. วัดเพชรสมุทรวรวิหารตั้งอยู่ที่อำเภอใด

- ก. อำเภอเมืองฯ
- ข. อำเภออัมพวา
- ค. อำเภอบางคนที
- ง. อำเภอกระทุ่มแบน

๑๐. ข้อใดไม่ใช่ข้อควรปฏิบัติขณะเข้าชมศาสนสถาน

- ก. กดถ่ายภาพ
- ข. งดยศุขเสียงดัง
- ค. นำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในวัด
- ง. ถอดรองเท้าก่อนเข้าพระอุโบสถ

บทที่
๓
สถานที่ท่องเที่ยว
เชิงธรรมชาติ
“ดอนหอยหลอด”

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

หลังจากที่ฉันพาน้องเพชรและน้องพลอยไปไหว้พระที่วัดเพชรสมุทรวรวิหารแล้ว สถานที่ต่อไปที่เราจะไปท่องเที่ยว คือ ดอนหอยหลอด ดอนหอยหลอดเป็นสันดอนปากน้ำแม่กลองที่เกิดจากการตกตะกอนของดินปนทราย มีอาณาบริเวณกว้าง ๓ กิโลเมตร ยาว ๕ กิโลเมตร มี ๒ แห่ง คือ ดอนนอกอยู่บริเวณปากอ่าว ดอนในอยู่ชายหาดหมู่บ้านคู้งี ตำบลบางจะเกร็งบริเวณสันดอนนี้มีหอยอาศัยอยู่หลายชนิด โดยเฉพาะหอยหลอดมีมากในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม น้องเพชรและน้องพลอยได้ทดลองจับหอยหลอด ชาวบ้านแนะนำวิธีการจับหอยหลอด บอกให้เธอทั้งสองจับอย่างไร เธอทั้งสองสนุกมากๆ

ณิชา

คำสั่ง อ่านข้อความข้างต้นแล้ว ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และขีดเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- _____ ๑. นิชาพาเพชรและพลอยไปที่ดอนหอยหลอด
- _____ ๒. ดอนหอยหลอดมีอาณาเขตกว้าง ๑๐ กิโลเมตร
- _____ ๓. ดอนหอยหลอดตั้งอยู่ที่ตำบลบางจะเกร็ง
- _____ ๔. ในเดือน มี.ค. - พ.ค. จะพบหอยหลอดจำนวนมาก
- _____ ๕. นิชาแนะนำวิธีการจับหอยหลอดให้เพชรและพลอย

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
สัตว์น้ำ	sàt ná:m	สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ
เศรษฐกิจ	sèt thà kít	สิ่งที่บ่งบอกเกิดของทรัพยากร
ทับถม	tháp thǒm	เพิ่มซ้อนขึ้น
โคลน	khlo:n	ดินที่เปียกน้ำมีลักษณะเหลว
แร่ธาตุ	rê: thâ:t	สารที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติบนพื้นดิน อากาศ หรือน้ำ
ที่อยู่อาศัย	thī yù: ăa: sǎy	สถานที่พักอาศัย
ชายฝั่ง	cha:y fǎng	อาณาเขตของพื้นดินที่ติดกับทะเล
ปูนขาว	pu:n khǎ:w	ผงปูนสีขาว
ป่าชายเลน	pà cha:y le:n	ป่าที่อยู่ตามชายฝั่งทะเลที่มีโคลนและน้ำทะเลขึ้นถึง
ท้องถิ่น	thǎ:ng thìn	ทำเลหรือภูมิภาค

บทอ่าน : อ่านข้อความต่อไปนี้

ดอนหอยหลอดเป็นสถานที่ที่มีลักษณะพิเศษ เกิดจากการทับถมของตะกอนจากแม่น้ำ และตะกอนจากทะเลบริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง กลายเป็นสันดอนยื่นออกไปในทะเลราว ๘ กิโลเมตร ลักษณะของพื้นที่เป็นชายฝั่งราบเรียบ เวลานั้นจะมีพื้นที่โคลนเลนกว้างราว ๔ กิโลเมตร ซึ่งมีพื้นที่เป็นตะกอนนุ่มและอุดมไปด้วยแร่ธาตุ พื้นที่โคลนเลนในบริเวณดอนหอยหลอดเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของ หอยหลอด (Razor clam) จำนวนมาก จัดว่าเป็นพื้นที่ที่พบหอยหลอดมากที่สุดในบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ดอนหอยหลอดตั้งอยู่ปากแม่น้ำแม่กลอง มีอาณาบริเวณกว้างประมาณ ๓ กิโลเมตร ยาว ๕ กิโลเมตร ในตำบลบางจะเกร็ง ตำบลแหลมใหญ่ ตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

พืชที่ขึ้นบริเวณดอนหอยหลอดนั้นเป็นพืชที่ขึ้นบริเวณป่าชายเลน ได้แก่ โกงกาง โททะเล แสมดำ และแสมขาว ดอนหอยหลอดเป็นกลไกทางธรรมชาติที่ช่วยกรองตะกอนจากแม่น้ำก่อนที่จะออกสู่ทะเล อีกทั้งเป็นแหล่งรวมของสัตว์น้ำที่มีความหลากหลายมาก เช่น หอยหลอด หอยแครง และหอยสองฝาอื่นๆ โดยเฉพาะหอยหลอดที่เป็นสัตว์ที่ทำรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่นอย่างมาก หอยหลอดสามารถนำไปประกอบอาหารได้หลายประเภท เช่น หอยหลอดผัดฉ่า หอยหลอดผัดพริกไทยดำ หอยหลอดทอด กระเทียม และยำหอยหลอด

วิธีการจับหอยหลอดที่ไม่ทำลายธรรมชาติ ชนแรกชาวประมงหาหอยหลอดโดยใช้ไม้มือ กระแทกบนพื้นดิน ทำให้ดินไปเบียดช่องที่หอยหลอดอาศัยอยู่ หอยจะพ่นน้ำพุ่งออกมาให้เห็น รูเปิดออกจนสามารถใช้ไม้จิ้มปูนชาวหอยคุดปูนชาวลงในรูหอยได้ หอยหลอดเมื่อถูกปูนชาวจะคิดตัวขึ้นมาทันที ช่วงเวลาเหมาะสมที่จะมาท่องเที่ยวที่ดอนหอยหลอด คือ เดือนมีนาคม – พฤษภาคม เพราะเป็นช่วงเวลาที่น้ำทะเลลดลงนานกว่าช่วงเวลาอื่น ดอนหอยหลอดเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถชื่นชมความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติของประเทศไทย ได้ทดลองจับหอยหลอดด้วยตนเอง และมีโอกาสเลือกซื้ออาหารทะเลเป็นของฝาก นับว่าการมาเที่ยวดอนหอยหลอดนั้นสามารถสร้างความสนุกสนานให้กับนักท่องเที่ยวอย่างมาก

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ตอนหอยหลอดตั้งอยู่ที่ปากแม่น้ำใด

๒. อาณาบริเวณของตอนหอยหลอดอยู่ในตำบลใดบ้าง

๓. ตอนหอยหลอดเกิดขึ้นได้อย่างไร

๔. บริเวณตอนหอยหลอดมีพืชชนิดใดบ้าง

๕. บริเวณตอนหอยหลอดพบสัตว์น้ำชนิดใดบ้าง

รู้หรือไม่ ? โยงเส้นจับคู่ภาพและชื่ออาหารที่ปรุงจากหอยหลอดให้ถูกต้อง

หอยหลอดทอดกระเทียม

หอยหลอดผัดฉ่า

หอยหลอดผัดพริกไทยดำ

ยำหอยหลอด

ลองทำดู!!

นำคำที่กำหนดให้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เรือ

ป่าชายเลน

ปูนขาว

หอยหลอด

โก่งกาง

๑. การจับหอยหลอดต้องหยอด _____ ลงในรู

๒. _____ เป็นป่าไม้ที่อยู่ตามชายฝั่ง

๓. พันธุ์ไม้ของป่าชายเลนที่สำคัญ คือ _____

๔. _____ เป็นอาหารทะเลชนิดหนึ่งที่มีลักษณะกลมยาวคล้ายหลอด

๕. การไปจับหอยหลอด เราต้องโดยสาร _____

แบบทดสอบ

ชี้ต x หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ดอนหอยหลอดไม่ได้ตั้งอยู่ที่ตำบลใด

- ก. ตำบลบางแก้ว
- ข. ตำบลแหลมใหญ่
- ค. ตำบลตลาดขวัญ
- ง. ตำบลบางจะเกร็ง

๒. โคลนมีลักษณะอย่างไร

- ก. ดินร่วน
- ข. ดินเหลว
- ค. ดินทราย
- ง. ดินปนทราย

๓. ดอนหอยหลอดมีประโยชน์ต่อธรรมชาติอย่างไรบ้าง

- ก. ช่วยป้องกันอุทกภัย
- ข. เป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ค. เป็นแหล่งอนุรักษ์ป่าไม้
- ง. ช่วยกรองตะกอนจากแม่น้ำก่อนที่จะออกสู่ทะเล

๔. นักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวดอนหอยหลอดในเดือนใด

- ก. มกราคม – มีนาคม
- ข. กุมภาพันธ์ – เมษายน
- ค. มีนาคม – พฤษภาคม
- ง. มิถุนายน – กันยายน

๕. ทำไมต้องใช้ปูนาในการจับหอยหลอด

- ก. เพราะทำให้หอยหลอดตาย
- ข. เพราะเป็นอาหารของหอยหลอด
- ค. เพราะช่วยให้หอยหลอดขึ้นมาจากรู
- ง. เพราะเป็นช่วยให้หอยหลอดมีขนาดใหญ่ขึ้น

๖. วิธีการจับหอยหลอดที่ไม่ทำลายสัตว์น้ำคือวิธีการใด

- ก. วิธีการหว่านปูนขาว
- ข. วิธีการหยอดปูนขาว
- ค. วิธีการโปรยปูนขาว
- ง. วิธีการสาตปูนขาว

๗. อาหารประเภทใดที่นิยมปรุงด้วยหอยหลอด

- ก. ผัดฉ่า
- ข. ต้มยำ
- ค. แกงจืด
- ง. แกงเผ็ด

๘. นักท่องเที่ยวไม่ควรแต่งกายแบบใดในการไปจับหอยหลอด

- ก. เสื้อยืดแขนสั้น
- ข. เสื้อยืดแขนยาว
- ค. กางเกงขาสั้น
- ง. กระโปรงยาว

๙. บริเวณดอนหอยหลอดสามารถจับสัตว์น้ำชนิดใดได้มากเป็นพิเศษ

- ก. ปู
- ข. กุ้ง
- ค. หอย
- ง. ปลา

๑๐. ของฝากพื้นบ้านของดอนหอยหลอดคือข้อใด

- ก. ผัก
- ข. ผลไม้
- ค. ขนมไทย
- ง. อาหารทะเล

บทที่
๔
สถานที่ท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม
“อุทยานพระบรมราชานุสรณ์
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย”

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

หลังจากรับประทานอาหารเช้ากลางวัน ซึ่งเป็นอาหารทะเลสดๆ โดยเฉพาะหอยหลอดผัดฉ่า ฉันให้น้องเพชรและน้องพลอยพักผ่อนให้หายเหนื่อย ฉันนัดน้องทั้งสองอีกครั้ง เวลา ๑๕.๐๐ น. ถึงเวลานัด ฉันลงมาจากห้องพัก เห็นน้องรออยู่ที่ชั้นล่างแล้ว ฉันบอกว่าเราจะไปชมอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เราทั้งสามออกเดินจากโฮมสเตย์ของเรา ซึ่งตั้งอยู่ที่ตลาดน้ำอัมพวา ใช้เวลาเดิน ๑๕ นาที ก็มาถึงอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย อยู่ใกล้กับวัดอัมพวันเจติยาราม ตลาดน้ำอัมพวา และแม่น้ำแม่กลอง ฉันเล่าให้น้องทั้งสองฟังว่า นักท่องเที่ยวนิยมเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า อุทยาน ร.๒ เพชรและพลอยไม่เคยเห็นเรือนไทยมาก่อน ฉันจึงอธิบายว่าคนไทยสมัยก่อนอาศัยอยู่ในบ้านที่ยกพื้นสูง เพราะช่วยป้องกันน้ำท่วม เพชรและพลอยเดินเข้าไปชมของโบราณภายในพิพิธภัณฑ์ ทั้งสองรู้สึกชอบมาก เธอบอกว่าคนไทยเก่งมากที่สามารถทำของสวยงามๆ ได้มากมาย

ณิชา

คำสั่ง อ่านข้อความข้างต้นแล้ว ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และขีดเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- _____ ๑. ณิชาได้พบกับเพชรและพลอยตอน ๕ โมงเย็น
- _____ ๒. ที่พักของณิชา เพชร และพลอยอยู่ที่ตลาดน้ำท่าคา
- _____ ๓. เพชรและพลอยเดินทางไปอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโดยเรือ
- _____ ๔. เพชร และพลอยรู้จักเรือนไทยและเครื่องใช้ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- _____ ๕. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
มักคุเทศก์	mák khú thê:t	ผู้นำเที่ยว
ตลาดน้ำ	tà là:t nám	สถานที่ที่ซื้อขายสินค้า โดยใช้เรือ เป็นพาหนะบรรทุกสินค้า
สมุทร	sà mùt	น้ำ
สงคราม	sǎng khra:m	การต่อสู้
สมรภูมิ	sà mǔ: rá phum	สนามรบ
ค่าย	khâ:y	ที่ตั้งของกองทหาร
ทหาร	thá hǎ:n	ผู้ที่ฝึกการต่อสู้และการรบ เพื่อป้องกันประเทศ
ประชากร	prà cha kó:n	หมู่คน
คมนาคม	khá má na: khom	การเดินทาง
ประวัติศาสตร์	prà wát tì sà:t	วิชาที่ว่าด้วยความเป็นมา ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

บทอ่าน : อ่านบทความต่อไปนี้

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.๒) เป็นส่วนหนึ่งของโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในการดูแลของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ได้พระราชทานศิลปวัฒนธรรมอันงดงามไว้เป็นมรดกแก่ชาติ จนได้รับยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) พระราชสมุทร์เมธี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยารามเป็นผู้น้อมเกล้าฯ ถวายสถานที่ก่อสร้างอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พื้นที่บริเวณนี้มีความสำคัญ เพราะเป็นสถานที่พระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินมาเปิดป้ายอุทยานเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ และเปิดให้ประชาชนเข้าชมภายในอุทยานได้เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๐

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ตั้งอยู่ที่อำเภออัมพวา มีเนื้อที่ ๑๑ ไร่ เป็นสถานที่พระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ภายในมีกลุ่มอาคารทรงไทยจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงเครื่องใช้สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น เครื่องดนตรีไทย หุ่นกระบอก หัวโขน เครื่องเบญจรงค์

พิพิธภัณฑ์พระพุทธเลิศหล้านภาลัย ตั้งอยู่ภายในอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พิพิธภัณฑ์เป็นอาคารทรงไทย จำนวน ๔ หลัง พื้นที่ประมาณ ๖๐๐ ตารางเมตร มีศิลปวัตถุในสมัยรัตนโกสินทร์ ที่จะสะท้อนให้เห็นลักษณะศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และการดำรงชีวิตของชาวไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

บทอ่าน : อ่านบทความต่อไปนี้(ต่อ)

หอกกลาง ภายในประดิษฐานพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จัดแสดงงานศิลปะ โบราณวัตถุสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เช่น เครื่องเบญจรงค์ ถ้วยชามโบราณ หวีโชน ซึ่งเป็นอุปกรณ์การแสดงตามบวรรัตนคดีพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ห้องชาย ตั้งอยู่ทางด้านขวา จัดตกแต่งให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของชาวไทยที่มีความกล้าหาญพร้อมในการอาสาปกป้องรักษาผืนแผ่นดิน ภายในมีพระพุทธรูปสำหรับบูชา สมุดไทย เลื่อนนางไทยโบราณ ดาบ โล่ รวมทั้งพระแท่นบรรทม ซึ่งเชื่อว่าเป็นของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ห้องหญิง ตกแต่งให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของหญิงไทยโบราณ มีเตียงนอนแบบไทย โต๊ะเครื่องแป้ง คันฉ่อง ฉากปัก เป็นต้น

ชานเรือน จัดตามแบบบ้านไทยโบราณที่มีธรรมชาติร่มรื่น ตกแต่งด้วยดอกไม้ในวรรณคดีไทย กระถางไม้ตัดไม้ประดับ อ่างบัว

ห้องครัวและห้องน้ำ ตั้งอยู่ที่ชั้นล่างทางด้านซ้าย จัดแสดงลักษณะครัวไทยของคนชั้นกลาง มีเครื่องหุงต้ม ถ้วยชาม และสำหรับอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้มีพื้นที่ปลูกพันธุ์ไม้ในวรรณคดี ไม้ตัดร้านอาหาร ผลิตภัณฑ์เมืองและศิลปหัตถกรรมจำหน่าย

เดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีจัดให้มีงานเฉลิมพระเกียรติ ภายในงานมีการแสดงโขนกลางแจ้ง เรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งเป็นการต่อสู้ระหว่างคนกับยักษ์ นอกจากนี้ยังมีการสาธิตหัตถกรรมและอาหารไทยชนิดต่างๆ สร้างความตื่นตาตื่นใจให้นักท่องเที่ยวอย่างมาก

อุทยาน ร.๒ นับว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทุกคนควรไปเยี่ยมชม เพราะจะได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมไทยมากมาย ก็ขอให้ทุกคนช่วยกันรักษาสมบัติของชาติ ไม่จับและสัมผัสโบราณวัตถุต่างๆ เพราะอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ เพียงเท่านี้ความงดงามของอุทยาน ร.๒ ก็จะคงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ตั้งอยู่ที่ใด

๒. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอะไร

๓. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จัดแสดงอะไรบ้าง

๔. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกจากหน่วยงานใด

๕. อาคารพิพิธภัณฑ์พระพุทธเลิศหล้านภาลัยมีรูปร่างอย่างไร

รู้หรือไม่ ?

จับคู่ชื่อและภาพของศิลปวัตถุที่อยู่ใน
อุทยาน ร.๒ ดังต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ไม้ดัด

หัวโขน

คันฉ่อง

เครื่องเบญจรงค์

เครื่องดนตรีไทย

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ลองทำดู!!

นำคำที่กำหนดให้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

พิพิธภัณฑ์

เครื่องเบญจรงค์

หัตถกรรม

เรือนไทย

หัวโขน

๑. ชานเรือนเป็นส่วนประกอบสำคัญของ _____

๒. _____ เป็นแหล่งรวมศิลปวัตถุและเครื่องใช้สมัยก่อน

๓. นักแสดงโขนจะต้องสวม _____ ก่อนแสดง

๔. _____ คืองานศิลปะที่ทำด้วยมือ

๕. _____ เป็นภาชนะที่มีสีสันทันและลวดลายสวยงาม

แบบทดสอบ

ชี้ต x หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑.อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยตั้งอยู่ที่อำเภอใด

- ก.อำเภอเมืองฯ
- ข.อำเภออัมพวา
- ค.อำเภอบ้านแพ้ว
- ง.อำเภอบางคนที

๒.อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยไม่เกี่ยวข้องกับสถานที่ใด

- ก.แม่น้ำแม่กลอง
- ข.ตลาดน้ำอัมพวา
- ค.วัดอัมพวันเจติยาราม
- ง.ค่ายบางกุ้ง

๓.อุทยาน ร.๒ มีความเกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยอย่างไร

- ก.สถานที่สวรรคต
- ข.สถานที่ขึ้นครองราชย์
- ค.สถานที่พระราชสมภพ
- ง.สถานที่พระราชนิพนธ์วรรณคดี

๔.อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยไม่ได้จัดแสดงสิ่งใด

- ก.จิตรกรรมไทย
- ข.เครื่องดนตรีไทย
- ค.เครื่องเบญจรงค์
- ง.ดอกไม้ในวรรณคดีไทย

๕.ชานเรือนคือบริเวณใด

- ก.พื้นที่ที่ใช้เก็บสิ่งของ
- ข.พื้นที่ที่ใช้รับประทานอาหาร
- ค.พื้นที่ที่ใช้พักผ่อนหย่อนใจ
- ง.พื้นที่ที่ใช้เก็บเสบียงอาหาร

๖.งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจัดขึ้นในเดือนใด

- ก.เดือนมกราคม
- ข.เดือนกุมภาพันธ์
- ค.เดือนมีนาคม
- ง.เดือนเมษายน

๗.งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจัดให้มีการแสดงชนิดใด

- ก.ละครใน
- ข.หนังใหญ่
- ค.ละครนอก
- ง.โขนกลางแจ้ง

๘.การแสดงประเภทใดที่นิยมแสดงเรื่องรามเกียรติ์

- ก.โขน
- ข.เสภา
- ค.ละครพูด
- ง.ละครนอก

๙.คนไทยภาคกลางสร้างเรือนที่ยกสูงจากพื้นดินเพราะเหตุใด

- ก.เพื่อป้องกันสัตว์ร้าย
- ข.เพื่อให้อากาศถ่ายเท
- ค.เพื่อให้ป้องกันน้ำท่วม
- ง.เพื่อให้เรือนมีความคงทน

๑๐.คันฉ่องมีไว้ใช้สำหรับทำอะไร

- ก.แต่งตัว
- ข.ปรุงอาหาร
- ค.เย็บเสื้อผ้า
- ง.ร้อยพวงมาลัย

บทที่
๕
สถานที่ท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์
“ตลาดน้ำอัมพวา”

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เราเดินถัดจากอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็มาถึงตลาดน้ำอัมพวา ฉันเล่าให้น้องทั้งสองฟังว่าอัมพวาแปลว่ามะม่วง พร้อมทั้งซื้อลูกอัมพวาที่แม่ค้ากำลังขายให้น้องได้ดู น้องทั้งสองคนดูสนใจลูกอัมพวา น้องพลอยถามแม่ค้าว่าลูกอัมพวารสชาติเป็นอย่างไรหรือคะ แม่ค้าตอบว่ารสชาติเหมือนมะม่วงสุกค่ะ ฉันซื้อลูกอัมพวา ๓ ลูก เพื่อเอาไปรับประทานกับน้องๆ คินนี่ เดินไปเรื่อยๆ มองเห็นห้องแถวไม้ที่เป็นร้านขายของหลายร้าน บางร้านขายขนมไทย บางร้านขายอาหาร และบางร้านขายของที่ระลึก แต่ที่น้องเพชรน้องพลอยประทับใจมากที่สุด คือ แม่ค้าบางคนขายอาหารอยู่บนเรือ มีทั้งอาหารทะเล กุ้ง หอย ปู ปลา กุ้งเตี้ยผัดไท หอยทอด เห็นแล้วเราทั้งสามก็รู้สึกหิว เลยตัดสินใจนั่งทานอาหารเย็นที่ร้านชานชาลา ซึ่งเป็นร้านกาแฟที่จัดบรรยากาศเหมือนสถานียรถไฟ พนักงานในร้านบอกว่าเราสามารถซื้ออาหารจากนอกร้านเข้ามารับประทานในร้านได้ เราทั้งสามจึงผลัดกันไปซื้ออาหาร และเครื่องดื่มมารับประทานกัน ระหว่างที่ฉันกำลังจะไปซื้ออาหารได้แวะไปซื้อบัตรล่องเรือชมหิ่งห้อยที่ทำน้ำ จำนวน ๓ ใบ ราคาใบละ ๖๐ บาท บัตรระบุเวลา ๑๙.๐๐ น. เรารับประทานอาหารเสร็จเดินเล่นอีกนิดหน่อยก็คงจะ ๑ ทุ่มพอดี

เรามาลงเรือที่ทำน้ำตอน ๑๘.๕๐ น. คนขับเรือให้พวกเราลงไปยังรอบนเรือได้ พอเรือใกล้จะออกให้เราทุกคนในเรือสวมเสื้อชูชีพ เรือเริ่มออกจากท่าน้ำ แสงไฟจากร้านค้าต่างๆ สวยงามมาก เมื่อเรือออกมาไกลมากแล้ว บรรยากาศรอบตัวมืดลง มองเห็นแต่ต้นไม้ที่ขึ้นริมน้ำ ทันใดนั้นเองคนขับเรือก็ชะลอเรือให้แล่นช้าลง แล้วชี้ขึ้นไปทางต้นไม้ เมื่อเรามองขึ้นไปเห็นแสงระยิบระยับ นั่นก็คือแสงของหิ่งห้อยนั่นเอง น้องเพชรและน้องพลอยบอกว่าสวยมากๆ เลย อยากให้คุณพ่อและคุณแม่ได้มาเห็นบ้าง ฉันบอกน้องทั้งสองว่าปัจจุบันเราสามารถชมหิ่งห้อยได้ที่อัมพวาเพียงแห่งเดียว เพราะมนุษย์ทำลายธรรมชาติมากขึ้น หิ่งห้อยก็ลดจำนวนลงไปทุกที น้องพลอยบอกว่าอยากให้มนุษย์ทุกคนช่วยกันรักษาธรรมชาติเอาไว้ เพื่อเราจะได้ชมความงดงามของหิ่งห้อยตลอดไป

ณิชา

คำสั่ง อ่านข้อความข้างต้นแล้ว ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และขีดเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- _____ ๑. ณิชาซื้อมะพร้าวจำนวน ๓ ลูก
- _____ ๒. ณิชา เพชร และพลอยรับประทานอาหารที่ร้านชานชาลา
- _____ ๓. เพชรและพลอยเดินทางไปตลาดน้ำอัมพวาโดยรถยนต์
- _____ ๔. เพชร และพลอยได้ล่องเรือไปชมหิ่งห้อย
- _____ ๕. มนุษย์ทำลายธรรมชาติ ทำให้จำนวนของหิ่งห้อยลดลง

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
อนุรักษ์	ʔa nú rák	รักษาให้คงอยู่
ธรรมชาติ	tham má châ:t	สภาพภูมิประเทศ
พาณิชย์กรรม	pha: nít chá yá kam	การค้าขาย
พัฒนา	phát thà na:	ทำให้เจริญ
หิ้งห้อย	hĩng hō:y	แมลงปีกแข็งขนาดเล็ก มีแสงที่ก้น
วันหยุด	wan yùt	วันพักผ่อนที่ไม่ต้องทำงาน
ท่านี้	thā: ná:m	ที่สำหรับขึ้นลงเรือ
วิถีชีวิต	wi thĩ chi: wít	แนวทางในการดำเนินชีวิต
สะดวกสบาย	sà dùak sà ba:y	ไม่ติดขัด ไม่ลำบาก
จำหน่าย	cam nà:y	ขาย

บทอ่าน : อ่านข้อความต่อไปนี้

ในอดีตเมืองอัมพวาถือว่าเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม มีตลาดน้ำขนาดใหญ่และชุมชนริมน้ำที่เป็นศูนย์กลาง แต่ผลกระทบของการพัฒนาประเทศ ทำให้ตลาดน้ำค่อยๆ ลดความสำคัญและสูญหายไป ในที่สุด วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ทางเทศบาลตำบลอัมพวา โดยความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น ได้ฟื้นฟูตลาดน้ำอัมพวาขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่ออนุรักษ์ความอยู่ของชุมชนริมน้ำ ซึ่งในปัจจุบันจะหาตลาดน้ำแท้ๆ ได้ยาก โดยใช้ชื่อว่า "ตลาดน้ำยามเย็น" ซึ่งในปัจจุบันนักท่องเที่ยวจะรู้จักในนามของ "ตลาดน้ำอัมพวา"

ตลาดน้ำอัมพวาตั้งอยู่ข้างวัดอัมพวันเจติยาราม และอุทยาน ร.๒ เปิดให้บริการทุกวันศุกร์ วันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่หยุดต่อเนื่อง ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. ตลาดน้ำยามเย็นที่อัมพวาแห่งนี้ จะจัดขึ้นในช่วงเวลาเย็นเรื่อยไปจนถึงเวลาพลบค่ำ นับว่าเป็นตลาดน้ำยามเย็นแห่งแรกของประเทศไทย ในตอนเย็นชาวบ้านจะเริ่มทยอยพายเรือมาสินค้าหลากหลายนานาชนิด อาทิ อาหาร ผลไม้ พืชผัก ขนม ของกินของใช้ มาขายให้กับนักท่องเที่ยว หรือคนในท้องถิ่นที่สัญจรไปมาที่ตลาดอัมพวา นอกจากนี้สินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสมุทรสงครามที่สามารถหาซื้อได้ที่ตลาดน้ำอัมพวา คือ ปลาทุบแก้มทอง กะปิคลองโคน อาหารทะเล น้ำตาลมะพร้าว และขนมไทย ทำให้ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ ซึ่งเป็นที่น่าประทับใจอย่างยิ่ง นักท่องเที่ยวสามารถที่จะหาซื้ออาหารมานั่งรับประทาน บริเวณริมคลองอัมพวาติดกับตลาดน้ำ ซึ่งได้มีการจัดสถานที่ไว้ ทำให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือเพื่อไปดูหิ่งห้อย แมลงปีกแข็งขนาดเล็กที่สว่างส่องแสงสว่างไสว ในเวลากลางวันหิ่งห้อยหลบซ่อนตัวอยู่ตามพงหญ้าหรือวัชพืชในที่ชื้นแฉะ หรือหลบตามกอไม้ซอกไม้ต่างๆ ในเวลากลางคืนจึงบินออกมาจับคู่ผสมพันธุ์และวางไข่ ตัวหนอนหิ่งห้อยมีแหล่งอาศัยแตกต่างกันไปตามชนิด ส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณที่ชุ่มชื้นและสะอาด ไม่มีมลพิษจากสิ่งแวดล้อม เช่น ตามทุ่งนาและบ่อน้ำตามชนบท บางชนิดอยู่ตามดินในป่าและตามป่าชายเลน ต้นไม้ที่หิ่งห้อยชอบเกาะกระพริบแสง ส่วนใหญ่เป็นต้นไม้ที่มีใบโปร่ง ในธรรมชาติพบเกาะอยู่ตามต้นลำพู ต้นเสม็ด ต้นโกงกาง ต้นโพทะเล และต้นทั้งถ่อน รวมทั้งต้นไม้ที่อยู่ตามริมน้ำต่างๆ

เนื่องจากหนอนหิ่งห้อยอาศัยอยู่ได้เฉพาะในแหล่งที่สะอาดเท่านั้น การอนุรักษ์หิ่งห้อยทำได้โดยการรักษาแม่น้ำ ลำคลอง บึงต่างๆ ให้สะอาด โดยไม่ทิ้งขยะ หรือสารเคมีลงในแหล่งน้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ป่าไม้เช่น ป่าต้นน้ำ และป่าชายเลนให้อุดมสมบูรณ์ ทำให้หิ่งห้อยสามารถขยายพันธุ์ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นการเพิ่มความสวยงามให้แก่ธรรมชาติต่อไป

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ตลาดน้ำอัมพวาเปิดบริการนักท่องเที่ยวในวันใด

๒. จุดเด่นของตลาดน้ำที่แตกต่างจากตลาดอื่นๆคืออะไร

๓. ตลาดน้ำอัมพวาจำหน่ายสินค้าชนิดใดบ้าง

๔. ยามค่ำคืนนักท่องเที่ยวนิยมล่องเรือเพื่อไปชมสิ่งใด

๕. ตลาดน้ำอัมพวาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพราะเหตุใด

รู้หรือไม่ ?

จับคู่ชื่อและภาพของสินค้าที่มีชื่อเสียงของ
จังหวัดสมุทรสงครามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

กะปิ

ปลาทุ

ขนมไทย

อาหารทะเล

น้ำตาลมะพร้าว

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ลองทำดู!!

นำคำที่กำหนดให้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

สินค้า

น้ำตาลมะพร้าว

ตลาดน้ำ

อนุรักษ์

หิ้งห้อย

๑.คนไทยนำ _____ มาทำขนมไทย

๒.นักท่องเที่ยวจำนวนมากนั่งเรือเพื่อไปชม _____

๓.ชาวอัมพวาช่วยกัน _____ แม่น้ำ

๔.ปลาทุแม่กลองเป็น _____ ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสมุทรสงคราม

๕. _____ เป็นสถานที่ซื้อขายของในแม่น้ำ

แบบทดสอบ

ชี้ต x หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. อัมพวา มีความหมายว่าอะไร

- ก. มะนาว
- ข. มะม่วง
- ค. มะพร้าว
- ง. มะพร้าว

๖. ข้อใดไม่ใช่สินค้าที่มีชื่อเสียงของอัมพวา

- ก. ปลาทุ
- ข. หอยหลอด
- ค. น้ำตาลมะพร้าว
- ง. เครื่องปั้นดินเผา

๒. ตลาดน้ำมีลักษณะอย่างไร

- ก. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าบนเรือ
- ข. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายอาหารบนบก
- ค. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายกล้วยเตี้ยริมถนน
- ง. ตลาดที่พ่อค้าแม่ค้าขายอาหารบนรถเข็น

๗. หิ่งห้อยมีลักษณะที่ต่างจากแมลงอื่นอย่างไร

- ก. เปล่งแสงได้
- ข. มีเสียงไพเราะ
- ค. อาศัยอยู่ในน้ำ
- ง. มีขนาดเล็กมาก

๓. ตลาดน้ำอัมพวาอยู่ใกล้กับสถานที่ใด

- ก. ค่ายบางกุ้ง
- ข. อุทยาน ร.๒
- ค. ดอนหอยหลอด
- ง. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร

๘. หิ่งห้อยชอบเกาะอาศัยที่ต้นไม้ชนิดใด

- ก. ต้นโพ
- ข. ต้นไทร
- ค. ต้นลำพู
- ง. ต้นมะพร้าว

๔. ตลาดน้ำอัมพวาไม่ได้เปิดจำหน่ายสินค้าในวันใด

- ก. วันศุกร์
- ข. วันเสาร์
- ค. วันอาทิตย์
- ง. วันพฤหัสบดี

๙. ฤดูกาลใดที่จะพบเห็นหิ่งห้อยจำนวนมาก

- ก. ฤดูฝน
- ข. ฤดูร้อน
- ค. ต้นฤดูหนาว
- ง. ปลายฤดูหนาว

๕. ตลาดน้ำอัมพวาไม่มีสิ่งใด

- ก. ผลไม้
- ข. ขนมไทย
- ค. เรือไทย
- ง. อาหารไทย

๑๐. การอนุรักษ์หิ่งห้อยสามารถทำได้ด้วยวิธีการใด

- ก. ปลุกป่า
- ข. ดูแลรักษาแหล่งน้ำ
- ค. ดูแลรักษาแผ่นดิน
- ง. ลดการใช้พลังงาน

บทที่
๖
สถานที่ท่องเที่ยว
เชิงประวัติศาสตร์
“ค่ายบางกุ้ง”

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

วันนี้เราทั้งสามคนตื่นนอนตอน ๖.๐๐ น. เพื่อที่จะมาใส่บาตรพระที่ คุณลุงเจ้าของโฮมสเตย์บอกว่า
พรุ่งนี้สามารถมาใส่บาตรได้ พระจะนั่งเรือมารับบิณฑบาตที่ทำน้ำหน้าโฮมสเตย์ นื่องเพชรและนื่องพลอยได้ใส่
บาตรพระทางน้ำ จากนั้นนื่องทั้งสองคนก็มารับประทานอาหารเช้า ฉันทบอคนื่องทั้งสองว่าวันนี้จะพาน่องทั้งสอง
ไปดูโบสถ์ปรกโพธิ์ที่ค่ายบางกุ้ง

โบสถ์ปรกโพธิ์มีต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไกร ต้นกร่างขึ้นปกคลุม ต้นไม้เหล่านั้นช่วยรักษาให้โบสถ์คงอยู่ได้
จึงไม่น่าแปลกใจที่โบสถ์ที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา ยังคงอยู่ถึงปัจจุบัน โบสถ์ปรกโพธิ์เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อ
นิลมนิ พระพุทธรูปสำคัญที่มีความศักดิ์สิทธิ์

ในอดีตค่ายบางกุ้งเคยเป็นค่ายทหารเรือ สมเด็จพระเจ้าตากสินได้ใช้ค่ายแห่งนี้ในการรวบรวมและฝึก
ซ้อมรบให้กับเหล่าทหาร เพื่อกอบกู้เอกราชจากพม่า นื่องทั้งสองคนบอกว่าได้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์
เยอะเลย ออกเดินทางจากค่ายบางกุ้ง เพื่อกลับกรุงเทพฯ การเดินทางครั้งนี้ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆมากมาย
ฉันตั้งใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชาวต่างชาติหลงรักเมืองไทย

ณิชา

คำสั่ง อ่านข้อความข้างต้นแล้ว ให้ขีดเครื่องหมาย / หน้าข้อที่ถูก และขีดเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ผิด

- _____ ๑. ณิชาตื่นนอนเวลา ๘ โมงเช้า
- _____ ๒. เพชรและพลอยได้ใส่บาตรที่ทำน้ำหน้าโฮมสเตย์
- _____ ๓. เพชรและพลอยเดินทางไปค่ายบางกุ้ง
- _____ ๔. โบสถ์ปรกโพธิ์สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัย
- _____ ๕. เพชรและพลอยประทับใจการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสงคราม

คำศัพท์

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
ทหารเรือ	thá hǎ:n rúa	ทหารที่สู้รบทางน้ำ
บิณฑบาต	bin thá bà:t	พระภิกษุรับอาหารจากผู้มีจิตศรัทธา
สถาปนา	sà thǎ pà na:	สร้าง
รกร้าง	rók rá:ng	ลักษณะที่ดิน
อุโบสถ	ǔ bo: sòt	สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
ปกคลุม	pòk khlum	แผ่คลุมโดยรอบ
ต้นโพธิ์	tôn pho:	ต้นไม้ขนาดใหญ่ ใบมีรูปรี ปลายแหลม
มากมาย	mâ:k ma:y	เยอะ ล้นหลาม
พระประธาน	phrá prà tha:n	พระพุทธรูปสำคัญที่ตั้งอยู่ในพระอุโบสถ
จิตรกรรม	cìt thrà kam	ภาพวาดบนฝาผนัง

บทอ่าน : อ่านข้อความต่อไปนี้

ในอดีตค่ายบางกุ้งเป็นค่ายทหารเรือไทยที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยกกองทัพเรือมาตั้งค่ายที่ค่ายบางกุ้ง เรียกว่า “ค่ายบางกุ้ง” โดยสร้างกำแพงล้อม วัดบางกุ้งให้อยู่กลางค่าย เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นที่เคารพบูชาของทหาร ภายหลังเสียกรุงครั้งที่ ๒ ค่ายบางกุ้งรกร้างไปจนกระทั่งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรี จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวจีนจากระยอง ชลบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรีรวบรวมผู้คนมาตั้งกองทหารรักษาค่าย จึงมีชื่อเรียกอีก หนึ่งว่า “ค่ายจีนบางกุ้ง” ค่ายบางกุ้งตั้งอยู่ที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม บริเวณลานวัดมีการจัดแสดง งานประติมากรรมไม้มวยไทยและกระบี่กระบอง เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตที่สถานที่แห่งนี้เคยเป็นค่าย ทหารที่ใช้ฝึกซ้อมรบ

ภายในค่ายบางกุ้งมีโบสถ์หลังเดิมที่สร้างตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โบสถ์แห่งนี้ถูกปกคลุมด้วยรากไม้ใหญ่ ทั้งต้นโพธิ์ ต้นไทร ต้นไกร และต้นกร่าง มองจากภายนอกคิดว่าเป็นกลุ่มต้นไม้ใหญ่ มากกว่ามีโบสถ์อยู่ข้างใน ชาวบ้านเรียกโบสถ์แห่งนี้ว่า โบสถ์ปรกโพธิ์ ได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็น Unseen Thailand ภายในโบสถ์ปรกโพธิ์มีพระพุทธรูปประดิษฐาน ชาวบ้านเรียกว่า หลวงพ่อโบสถ์น้อย (หลวงพ่อนิลมณี) และมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ค่ายบางกุ้งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ หากมีโอกาสไปเที่ยวอำเภอ บางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม อย่าพลาดโอกาสที่จะไปเยี่ยมชมค่ายบางกุ้งและโบสถ์ปรกโพธิ์ รับรองว่า ทุกท่านจะจดจำสถานที่แห่งนี้ไปอีกนานแสนนาน

ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ค่ายบางกุ้งเป็นที่รวบรวมกองทหารในสมัยพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

๒. ค่ายบางกุ้งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญองค์ใด

๓. โบสถ์ปรกโพธิ์สร้างขึ้นในสมัยใด

๔. ต้นไม้ที่ขึ้นปกคลุมโบสถ์ปรกโพธิ์มีชนิดใดบ้าง

๕. จิตรกรรมฝาผนังของโบสถ์ปรกโพธิ์เป็นรูปอะไร

รู้หรือไม่ ?

จับคู่ชื่อและภาพของสถานที่ท่องเที่ยว
ในค่ายบางกุ้งต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ทหาร

อุโบสถ

ต้นโพธิ์

พระประธาน

จิตรกรรม

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ลองทำดู!!

นำคำที่กำหนดให้เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

จิตรกรรม

ทหาร

ประวัติศาสตร์

มวยไทย

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

๑. _____ เป็นศิลปะการป้องกันตัว

๒. กองทัพประกอบด้วย _____ จำนวนมาก

๓. _____ คือ ภาพวาดบนฝาผนัง

๔. ค่ายบางกุ้งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิง _____

๕. _____ ทรงเป็นกษัตริย์นักรบ

แบบทดสอบ

ชี้ต x หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ค่ายบางกุ้งตั้งอยู่ที่อำเภอใด ก. อำเภอเมืองฯ ข. อำเภอบางคนที ค. อำเภออัมพวา ง. อำเภอบ้านแพ้ว	๖. โบสถ์ของวัดบางกุ้งสร้างขึ้นในสมัยใด ก. สุโขทัย ข. อโยธยา ค. ธนบุรี ง.รัตนโกสินทร์
๒. ค่ายบางกุ้งเป็นค่ายทหารเรือในสมัยใด ก. พระเจ้าเอกทัศ ข. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ค. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช	๗. ต้นไม้ชนิดใดขึ้นปกคลุมโบสถ์ ก. ต้นโพธิ์ ข. ต้นแสม ค. ต้นลำพู ง. ต้นโกงกาง
๓. ค่ายบางกุ้งเป็นค่ายฝึกทหารเพื่อต่อสู้กับใคร ก. ข้าราชการลาว ข. ข้าราชการพม่า ค. ข้าราชการเขมร ง. ข้าราชการเวียดนาม	๘. จิตรกรรมคือนงานประเภทใด ก. รูปปั้น ข. ภาพถ่าย ค. ภาพวาด ง. งานแกะสลัก
๔. ภายในค่ายบางกุ้งไม่มีสิ่งใด ก. ต้นไม้ไทย ข. พระพุทธรูป ค. เครื่องดนตรีไทย ง. รูปปั้นนักมวยไทย	๙. จิตรกรรมภายในโบสถ์ปกโพธิ์เป็นเรื่องราวเกี่ยวอะไร ก. พุทธประวัติ ข. หลักธรรมสำคัญ ค. ประวัติสาวกสำคัญ ง. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
๕. เมื่อเข้าไปในโบสถ์ ควรปฏิบัติตามข้อใด ก. พุดคุยเสียงดัง ข. ใส่รองเท้าเข้าในโบสถ์ ค. ดื่มน้ำและรับประทานอาหาร ง. เข้าไปด้านในโบสถ์ด้วยอาการสงบ	๑๐. ค่ายบางกุ้งมีรูปปั้นแม่ไม้มวยไทยตั้งอยู่เพราะเหตุใด ก. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นค่ายมวย ข. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นสนามมวย ค. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นสนามรบ ง. สถานที่แห่งนี้เคยเป็นค่ายฝึกซ้อมรบ

เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ ๑

แบบฝึกหัด หน้า ๒

๑. / ๒. X ๓. X ๔. X ๕. /

แบบฝึกหัด หน้า ๕

๑. การต่อสู้ทางทะเล
๒. ภาคกลาง
๓. อำเภอเมืองฯ อำเภออัมพวา อำเภอบางคนที
๔. แม่น้ำแม่กลอง

แบบฝึกหัด หน้า ๖ - ๗

๑. ค่ายบางกุ้ง
๒. ตลาดน้ำอัมพวา
๓. วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
๔. ดอนหอยหลอด
๕. อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

แบบฝึกหัด หน้า ๘

๑. จังหวัดสมุทรสงคราม
๒. สถานที่ท่องเที่ยว
๓. ดอนหอยหลอด
๔. ตลาดน้ำ
๕. ค่ายบางกุ้ง

เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ ๒

แบบฝึกหัด หน้า ๑๑

๑. X ๒. / ๓. / ๔. / ๕. /

แบบฝึกหัด หน้า ๑๔

๑. วัดศรีจำปา
๒. หลวงพ่อบ้านแหลม
๓. พระพุทธรูปยืน
๔. ชาวประมง
๕. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช

แบบฝึกหัด หน้า ๑๕

๑. พวงมาลัย
๒. ดอกไม้
๓. เทียน
๔. รูป
๕. แผ่นทองคำเปลว

แบบฝึกหัด หน้า ๑๗

๑. ประติษฐาน
๒. ชาวประมง
๓. บุรณะ
๔. รูป
๕. แผ่นทองคำเปลว

เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ ๓

แบบฝึกหัด หน้า ๒๐

๑. / ๒. X ๓. / ๔. / ๕. X

แบบฝึกหัด หน้า ๒๓

๑. ปากแม่น้ำแม่กลอง
๒. ตำบลบางจะเกร็ง ตำบลแหลมใหญ่ ตำบลบางแก้ว
๓. เกิดจากการทับถมของตะกอนจากแม่น้ำและตะกอนจากทะเลบริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง
๔. โกงกาง โพทะเล แสมดำ แสมขาว
๕. หอยหลอด หอยแครง หอยสองฝา

แบบฝึกหัด หน้า ๒๔

๑. ยำหอยหลอด
๒. หอยหลอดทอดกระเทียม
๓. หอยหลอดผัดฉ่า
๔. หอยหลอดผัดพริกไทยดำ

แบบฝึกหัด หน้า ๒๕

๑. ปูนาขาว
๒. ป่าชายเลน
๓. โกงกาง
๔. หอยหลอด
๕. เรือ

เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ ๔

แบบฝึกหัด หน้า ๒๘

๑. X ๒. / ๓. X ๔. X ๕. /

แบบฝึกหัด หน้า ๓๒

- ๑.อำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม
- ๒.อุทยาน ร.๒
- ๓.ศิลปวัตถุ เรือไทย และเครื่องใช้ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- ๔.องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)
- ๕.อาคารทรงไทย จำนวน ๔ หลัง

แบบฝึกหัด หน้า ๓๓

- ๑.เครื่องดนตรีไทย
- ๒.ไม้ตัด
- ๓.คันฉ่อง
- ๔.หั่วโชน
- ๕.เครื่องเบญจรงค์

แบบฝึกหัด หน้า ๓๕

- ๑.เรือไทย
- ๒.พิพิธภัณฑ์
- ๓.หั่วโชน
- ๔.หัตถกรรม
- ๕.เครื่องเบญจรงค์

เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ ๕

แบบฝึกหัด หน้า ๓๘

๑. X ๒. / ๓. X ๔. / ๕. /

แบบฝึกหัดหน้า ๔๑

๑. วันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์
๒. พ่อค้าแม่ค้าขายสินค้าบนเรือ
๓. อาหาร ผัก ผลไม้ ขนม ของกินของใช้
๔. ห้างย่อย
๕. ตลาดน้ำอัมพวาอนุรักษตลาดน้ำ บ้านเรือนริมน้ำ และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมไว้

แบบฝึกหัด ๔๒-๔๓

๑. ปลาทุ
๒. กะปิ
๓. ขนมไทย
๔. อาหารทะเล
๕. น้ำตาลมะพร้าว

แบบฝึกหัด หน้า ๔๔

๑. เรือ
๒. วันหยุดนักขัตฤกษ์
๓. อนุรักษ
๔. สินค้า
๕. ตลาดน้ำ

เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ ๖

แบบฝึกหัด หน้า ๔๗

๑. X ๒. / ๓. / ๔. X ๕. /

แบบฝึกหัด หน้า ๕๐

๑. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
๒. หลวงพ่อนิลมณี
๓. อยุธยา
๔. ต้นโพธิ์ ไทร ไกร กร่าง
๕. พุทธประวัติ

แบบฝึกหัด หน้า ๕๑-๕๒

๑. ทหาร
๒. จิตรกรรม
๓. พระประธาน
๔. อุโบสถ
๕. ต้นโพธิ์

แบบฝึกหัด หน้า ๕๓

๑. มวยไทย
๒. ทหาร
๓. จิตรกรรม
๔. ประวัติศาสตร์
๕. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

เฉลยแบบทดสอบ

เฉลยบทที่ ๑

๑. ข	๒. ก	๓. ง	๔. ค	๕. ง
๖. ข	๗. ค	๘. ง	๙. ก	๑๐. ก

เฉลยบทที่ ๒

๑. ง	๒. ข	๓. ค	๔. ง	๕. ก
๖. ง	๗. ค	๘. ข	๙. ง	๑๐. ค

เฉลยบทที่ ๓

๑. ค	๒. ข	๓. ง	๔. ค	๕. ค
๖. ข	๗. ก	๘. ง	๙. ค	๑๐. ง

เฉลยแบบทดสอบ

เฉลยบทที่ ๔

๑. ก	๒. ง	๓. ค	๔. ก	๕. ค
๖. ข	๗. ง	๘. ก	๙. ค	๑๐. ก

เฉลยบทที่ ๕

๑. ข	๒. ก	๓. ข	๔. ง	๕. ค
๖. ง	๗. ก	๘. ค	๙. ก	๑๐. ข

เฉลยบทที่ ๖

๑. ข	๒. ก	๓. ข	๔. ค	๕. ง
๖. ข	๗. ก	๘. ค	๙. ก	๑๐. ง

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล. (2541). *ระบบเสียงภาษาไทย*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงธิดา ราเมศวร์. (2537). *ประเทศไทย 76 จังหวัด*. กรุงเทพฯ: มายิก.

นพพร เลาสวัสดิ์. (2556). *เที่ยวเสาร์ อาทิตย์ 6 อัมพวา* บางคนที่

เมืองสมุทรสงคราม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บีวา.

ประชิด สกุนะพัฒน์. (2554). *77 จังหวัด*. กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญา.

บุญชน บุตดาหวัง. (2543). *สมุทรสงคราม น้ำ ฟ้า ป่า เขา*. กรุงเทพฯ: พี เอส พี.

สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง. (2549). *ที่นี่ประเทศไทย: ท่องเที่ยวภาคกลาง*. กรุงเทพฯ:

สถาพรบุ๊คส์, 2549.

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ นามสกุล นางสาวมณฑา วิริยางกูร
 วันเดือนปีเกิด 13 ตุลาคม 2526
 ที่อยู่ปัจจุบัน 35/213 ซอย 8/2 หมู่บ้าน Inizio ถนนเลียบคลองสาม
 ตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนนานาชาติเอกมัย (Ekamai International School)
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549 ศศ.บ. สาขาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 พ.ศ. 2555 ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 พ.ศ. 2558 ศศ.ม. สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ